

Φουντώνει
ο πόλεμος
ΗΠΑ - Κίνας
για τα τσιπ Σελ. 10

ΟΙ ΗΠΑ
Δεν βρίσκουν
εναλλακτικούς
προμηθευτές
οι βιομηχανίες

ΤΟ ΠΕΚΙΝΟ
Κεφάλαια
48 δισ. δολ.
για ανάπτυξη
βιομηχανίας

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ
Μεγάλες
ελλείψεις λόγω
εκατέρωθεν
περιορισμών

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ
Πολλές χώρες
θα ενισχύσουν
την εγχώρια
παραγωγή

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

Η ΕΥΡΩΠΗ ΤΟΥ ΧΙΟΝΙΑ

Λιγότερο και ακριβό αέριο για βιομηχανίες

Δυσόωμο προδιαγράφεται το άμεσο μέλλον για βιομηχανίες στην Ευρώπη, που καλούνται να αντιμετωπίσουν και το σοκ της τιμής του φυσικού αερίου. Ο ψυχρότερος καιρός αναμένεται να εξαντλήσει τα αποθέματα, ο ανταγωνισμός με την Ασία για υδροποιημένο φυσικό αέριο εντείνεται και η προοπτική μείωσης των εισροών από τη Ρωσία δημιουργεί νευρική κατάσταση. Σελ. 12

Με Nurofen,
ο πονοκέφαλος **δεν**
θα χαλάσει
τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΟΣΕΚΙΜΕΝΑ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ.
ΕΝΔΕΙΧΝΕΤΕ ΤΟΝ ΠΑΤΡΟ Ή ΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΤΕΧΝΟ ΣΑΣ.

ibuprofen

ΣΚΙ ΚΑΙ ΣΠΑ

Οι Άλπεις προορισμός και για κέντρα ευεξίας

Την ώρα που η κλιματική κρίση αλλάζει τα δεδομένα και στον χειμερινό τουρισμό, δημιουργούνται νέες προκλήσεις για τα χιονοδρομικά κέντρα. Στις Άλπεις, με την καλή ποιότητα χιονιού, τις μεγάλες, απόκρημνες πλαγιές και την ειδυλλιακή θέα, θαμώνες και επενδυτές επιδιίδονται στις προσφερόμενες δραστηριότητες υγείας και ευεξίας μετά τις πίστες. Σελ. 14

Εμβάσματα σε δέκα δευτερόλεπτα

Στην εποχή των άμεσων πληρωμών η Κύπρος από 9 Ιανουαρίου – Διευκολύνονται επιχειρήσεις και πολίτες

Μία νέα πραγματικότητα για τον Κύπριο πελάτη πιστωτικών ιδρυμάτων θα δημιουργηθεί από τις 9 Ιανουαρίου. Τα χρήματα ενός πληρωτή θα πιστώνονται στον λογαριασμό του παραλήπτη μόνο μέσα σε 10 δευτερόλεπτα, σε οποιαδήποτε χώρα της ζώνης του SEPA 24

ώρες το 24ωρο. Την ημερομηνία αυτή θα εφαρμοστεί και στην Κύπρο ο ευρωπαϊκός κανονισμός των «Instant Credit Transfers». Η υιοθέτηση του κανονισμού φέρνει αλλαγές και στον επιχειρηματικό κόσμο, καθώς οι συναλλαγές για τις παραγγελίες μέσω

εμβασμάτων παραδείγματος χάριν, θα πραγματοποιούνται επίσης άμεσα. Ο κανονισμός δεν έχει εφαρμογή μόνο για εμβάσματα που αφορούν πελάτες λιανικής τραπεζικής, αλλά για όλους, προσθέτοντας ένα πλεονέκτημα και στη ζωή του Κύπριου επιχειρηματία.

Συνάμα, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να εφαρμόζουν άρτια και επικαιροποιημένα μέτρα ανίχνευσης και πρόληψης, ώστε να αποφεύγεται η μεταφορά ποσών σε λάθος λογαριασμό λόγω απάτης, ή σφάλματος. Ο εκπρόσωπος του Διοικητικού Συμ-

βουλίου του European Payments Council (EPC) Κύπρου, Ελλάδας, Μάλτας, Ιρλανδίας και μέλος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, κ. Μάριος Νικολάου, τόνισε ότι πρόκειται για κάτι «επαναστατικό» για τα κυπριακά δεδομένα. Σελ. 5

ΜΕΤΑ ΤΗ ΝΙΚΗ ΤΡΑΜΠ

Ευφορία επενδυτών στις αγορές των ΗΠΑ

Οι επενδυτές έχουν διοχετεύσει σχεδόν 140 δισ. δολ., σε αμερικανικά μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια μετά τη νίκη του Τραμπ. Η βιασύνη των αγορών κατέστησε τον Νοέμβριο τον πιο πολυσύχναστο μήνα εισροών από το 2000. Η εισροή νέου χρήματος οδήγησε τους κυριότερους αμερικανικούς χρηματιστηριακούς δείκτες σε υψηλά ρεκόρ. Σελ. 9

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 2025

Τέταρτος δημοφιλής προορισμός η Ελλάδα

Στην τέταρτη θέση, μαζί με την Πορτογαλία, κατετάγη η Ελλάδα μεταξύ των δημοφιλέστερων προορισμών για το καλοκαίρι του 2025, σύμφωνα με έρευνα των ξενοδοχείων Marriott. Στην πρώτη θέση αναδείχθηκε η Ισπανία, η οποία ακολουθείται από την Ιταλία και τη Γαλλία. Μια νέα τάση είναι τα ταξίδια επιστροφής στις ρίζες. Σελ. 19

Το «φαινόμενο» Σουίφτ τόνωσε την παγκόσμια οικονομία

Μία από τις μεγαλύτερες σύγχρονες star, η Τέιλορ Σουίφτ, η τραγουδίστρια-φαινόμενο που ξεσπάει με κάθε εμφάνισή της, αφήνει το αποτύπωμά της και στην παγκόσμια οικονομία. Καθώς η περιοδεία της με τίτλο «Eras Tour» ολοκληρώθηκε την Κυριακή 8/12, στο Βανκούβερ του Καναδά, οι πόλεις ανά τον πλανήτη που την υποδέχθηκαν δεν θα ξεχάσουν τα λαμπερά σώματά της, από τα οποία αποκόμισαν εκατ. δολάρια. Η ερμηνεύτρια -που μπήκε επισήμως φέτος στη λίστα δισεκατομμυριοσίων του περιοδικού Forbes- έγινε ακόμη πιο πλούσια, καθώς η περιοδεία της απέφερε περίπου 2,2 δισ. δολάρια. Ταυτόχρονα, όμως, η Σουίφτ ενίσχυσε τα τοπικά ταμεία και την εθνική οικονομία. Σελ. 13

Μεγάλα οφέλη θα προσφέρει η ψηφιοποίηση

Συνέντευξη Γ. Νικολούδη

Με γνώμονα τον ψηφιακό μετασχηματισμό τέθηκε σε εφαρμογή ο Ψηφιακός Πολίτης, διευκολύνοντας τους πολίτες στην ταυτοποίηση και στις συναλλαγές τους. Ο διευθυντής Τεχνολογίας στην Aambience Services, Γ. Νικολούδης, επισήμανε πως η αυτοματοποίηση θα έχει άμεσο όφελος στις επιχειρήσεις και ότι η Κύπρος μπορεί να καταστεί ψηφιακός κόμβος. Σελ. 4

Συντονισμός για το ρωσικό χρήμα

Λευκωσίας και Λονδίνου

Το θέμα των ρωσικών παράνομων χρηματοδοτήσεων στην Ευρώπη ήταν μεταξύ των θεμάτων που συζήτησαν ο Βρετανός πρωθυπουργός Σερ Κιρ Στάρμερ και ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης. Λευκωσία και Λονδίνο θα συνεργαστούν στενά για αντιμετώπιση των ρωσικών κακόβουλων ενεργειών. Σελ. 6

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- **Το Βερολίνο** χρυσώνει το χάπι της Λευκωσίας. Σελ. 7
- **Προσδοκώ** επιστροφές, αλλά φοβάται ροές η Ε.Ε. Σελ. 6

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ο ψηφιακός εφιάλτης των τραπεζών

Από τη δεκαετία του '90 ξεκίνησε και εν τέλει επικράτησε η αντίληψη ότι λιγότερη εποπτεία σημαίνει περισσότερη ανάπτυξη. Αυτή η αντίληψη είχε ως αποτέλεσμα οι τράπεζες να μην προετοιμάζονται επαρκώς για τις ανισορροπίες που συσώρευε μέσα στα χρόνια η παγκόσμια οικονομία. Συνέπεια αυτού, οι τράπεζες δεν μπόρεσαν να αντιμετωπίσουν την παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση και κατέρρευσαν, φορτώνοντας στους φορολογούμενους και στους καταθέτες τα βάρη. Τότε ήταν που δόθηκε η αφορμή για να συσταθεί πριν από μια δεκαετία ο ενιαίος εποπτικός μηχανισμός. Η συνθήκη που αφαίρεσε τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα που είχαν ορισμένες τράπεζες έναντι άλλων ευρωπαϊκών λόγω ανομοιομορφίας στο εποπτικό πλαίσιο. Πλέον, οι τράπεζες σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρ-

μίζουν κοινές πρακτικές εποπτείας, δημιουργώντας ορατότητα και εμπιστοσύνη στους καταθέτες και επενδυτές.

Όλοι πλέον συμφωνούν με τα συμπεράσματα της έκθεσης Ντράγκι ότι η ευρωπαϊκή οικονομία στερείται ανταγωνιστικότητα. Η χαμένη ανταγωνιστικότητα, όμως, δεν θα προκύψει από λιγότερη εποπτεία, όπως επιτάσσουν ξανά οι καιροί και οι πολιτικές που προωθεί ο νεοεκλεγείς πρόεδρος Τραμπ. Ο δρόμος για ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας είναι ανθρωπικός και περνά μέσα από την αύξηση της παραγωγικότητας και τη μεγαλύτερη διάθεση για καινοτομία.

Οι Ευρωπαίοι ηγέτες χρειάζεται να αναλάβουν πρωτοβουλίες για ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να ξεκινήσουν με εναρμόνιση των νομοθεσιών και των φορολογικών

συμπεριφορών. Στη βάση αυτών των παραμέτρων ως ξεκινήσει μια μεταρρυθμιστική προσπάθεια αναμόρφωσης των εθνικών οικονομιών. Η ευρωπαϊκή κοινή κεφαλαιαγορά χρειάζεται να γίνει πράξη και να τελειοποιηθεί η τραπεζική ένωση. Ένα σταθερό τραπεζικό σύστημα είναι εξέχον οικονομικό αποτέλεσμα. Η τραπεζική ολοκλήρωση υπολείπεται ενός πανευρωπαϊκού φορέα ασφάλισης των καταθέσεων και ενός πιο αποτελεσματικού πλαισίου ανταπόκρισης στις τραπεζικές διασώσεις. Από τη μεριά τους, οι ευρωπαϊκές τράπεζες χρειάζεται να βελτιστοποιήσουν τις παραγωγικότητές και πως έχουν αναγνωρίσει όλους τους κινδύνους της σύγχρονης εποχής και πως έχουν ετοιμάσει σχέδια αντιμετώπισης. Κλασικό παράδειγμα είναι η κλιματική κρίση. Η μεγαλύτερη όμως απειλή βρίσκεται στην ψηφιοποίηση της παγκόσμιας οικονομίας. Αυτή η συνθήκη είναι που θα κρίνει όχι μόνο τη διατήρηση της κερδοφορίας, αλλά και την επιβίωση των ίδιων των τραπεζών. Οι πολίτες του ψηφιακού σύμπαντος απαιτούν από τις τράπεζες όσα απολαμβάνουν από οποιονδήποτε άλλο πάροχο υπηρεσίας. Την ίδια στιγμή, οι παραδοσιακές τράπεζες έχουν να αντιμετωπίσουν και νέους παίκτες που απειλούν τα πιο κερδοφόρα κομμάτια των δραστηριοτήτων τους. Σε αυτό το δύσκολο περιβάλλον οι τράπεζες καλούνται να επενδύσουν με τόλμη στην τεχνολογία, να λειτουργήσουν οικονομικά βέλτιστα και να αποκτήσουν υψηλού επιπέδου συστήματα κυβερνοασφάλειας. Οι τεχνολογικές επενδύσεις των ευρωπαϊκών τραπεζών χρήζουν άμεσων επιτάχυνσης, αφού βρίσκονται στο 50% των αντίστοιχων αμερικανικών ως ποσοστό του ισολογισμού τους. Παράλληλα,

οι τράπεζες καλούνται να αναπτύξουν φιλόδοξες ψηφιακές στρατηγικές λαμβάνοντας υπόψη τους σχετικούς κινδύνους. Να ξεκαθαρίσουν πώς σκοπεύουν να αξιοποιήσουν την τεχνητή νοημοσύνη.

Η ανθεκτικότητα των τραπεζών αποτελεί συνάρτηση της μελλοντικής τους κερδοφορίας, η οποία επηρεάζεται από την ανταγωνιστικότητα κάθε τράπεζας ξεχωριστά. Η κερδοφορία της προηγούμενης περιόδου θα πρέπει να αξιοποιηθεί για επενδύσεις στη νέα τεχνολογία. Η εποχή μεγεθύνει την ανάγκη για καινοτομία και προσαρμοστικότητα. Η άνετη κεφαλαιουχική επάρκεια, επίτευγμα των προηγούμενων ετών είναι σημαντική, αλλά από μόνη της δεν είναι αρκετή. Αυτή την περίοδο, ο χειρότερος σύμβουλος για τις διοικήσεις των τραπεζών είναι η αδράνεια και η απουσία προσανατολισμού.

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις **cashback!**

ΚΑΤΕΒΑΣΕ ΤΟ ΤΩΡΑ

HELLENIC BANK

μπλε

ΣΧΟΛΙΟ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Ένα καλλιτεχνημένο θεατρικό πορτρέτο

Η **θεατρική** παράσταση «Τούλα» από την Campos Culture and Arts, σε συμπαραγωγή με το Κέντρο Παραστατικών Τεχνών ΜΙΤΟΣ, σε σκηνοθεσία Διομήδη Κουφτερού ανέβηκε για μόνο πέντε παραστάσεις τον Νοέμβριο στην Κρατική Πινακοθήκη Σύγχρονες Τέχνες – Majestic στη Λευκωσία. Πρόκειται για ένα έργο βασισμένο σε συνεντεύξεις έκαναν οι συντελεστές με την εικαστικό Τούλα Λιασή, στο πατρικό της στην Αγία Τριάδα Καρπασίας.

Η Τούλα Λιασή έμεινε εγκλωβισμένη στο χωριό της για έναν χρόνο, μετά την εισβολή, από τον Ιούλιο του 1974 έως τον Αύγουστο του 1975, οπότε και έφυγε για σπουδές πρώτα στην Αθήνα και έπειτα στην Ολλανδία, στη Χάγη. Σπούδασε εικαστικές τέχνες, και μετουσίωσε τον κόσμο της σε οχήματα και φόρμες. Όλα τα προσωπικά βιώματά της, αλλά και ο βίος των γονιών της στο χωριό, της Μαρούλλας και του Σάββα Λιασή, έγιναν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο τέχνη, όπως και ο χαμός του αδελφού της Γιαννάκη. Τέχνη που όμως ποτέ δεν εκβίασε το συναίσθημα του θεατή, αν αυτό ερχόταν καλώς...

Η Τούλα Λιασή δημιουργούσε, αυτό έμαθε να κάνει, αυτό σπούδασε, και με αυτή τη σκέψη προχώρησε. Αυτή είναι εν ολίγοις η Τούλα Λιασή, η οποία συνδέθηκε άρρηκτα, λόγω των γονιών της, με τη λέξη «εγκλωβισμένος», αλλά φυσικά δεν είναι μόνο αυτό.

Η Τούλα Λιασή αφηγήθηκε τη ζωή της, μίλησε για όλα όσα την καθόρισαν ως προσωπικότητα και δημιούργησαν την εικαστική Τούλα Λιασή, την οποία υποδύθηκε η Έλενα Αγαθοκλέους.

Η παράσταση ακουμπάει στην υποκατηγορία του θεάτρου ντοκουμέντο, στο verbatim θέατρο και θεωρώ καλή «προπόνηση» τις προηγούμενες δουλειές του Κουφτερού στη σκηνοθεσία, κυρίως με τις «Λούλλες» (με τον Νεκτάριο Θεοδώρου), αλλά και με τον μονόλογο «Άννα Πολιτικόφοραγιά – Ένα Θεατρικό Υπόμνημα», σε κείμενο του Στέφανου Μασίνη, με την Αγαθοκλέους στον ρόλο της Άννα Πολιτικόφοραγιά, της αντικαθεστωτικής Ρωσίδας δημοσιογράφου. Και στις δύο παραπάνω δουλειές ο Κουφτερός έδειξε πως το είδος αυτό του

θεάτρου ντοκουμέντο μπορεί να το διαχειριστεί πάρα πολύ καλά και να καταφέρει να φέρνει το κοινό σε συνομιλία με το πρόσωπο ή το γεγονός που σχολιάζεται.

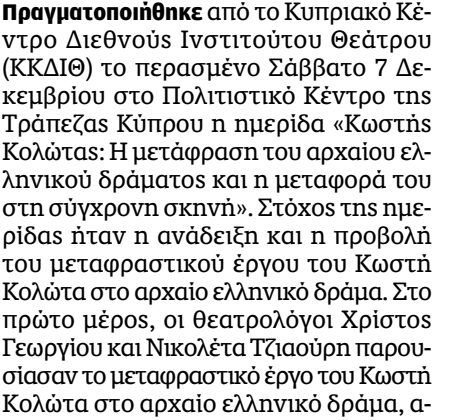
Οι μακρές συζητήσεις της Λιασή με την ομάδα της παράστασης είμαι βέβαιος πως θα τους έδωσαν τόσες πολλές πληροφορίες που πραγματικά είναι άθλος ότι η παράσταση κρατήθηκε από τον Κουφτερό στην κατάλληλη διάρκεια, ώστε να κρατήσουν μόνο το πιο καίρια από όλα τους αφηγήθηκε.

Στην παράσταση που έφτιαξε ο Διομήδης Κουφτερός έδωσε αυτόν τον ολιστικό χαρακτήρα της Λιασή, και μάλιστα τον τοποθέτησε στον φυσικό της χώρο, μία Πινακοθήκη και καθοδήγησε την Έλενα Αγαθοκλέους στον δρόμο του χαρακτήρα της Λιασή. Μίλησε για όλα τα σημαντικά ορόσημα της ζωής της Λιασή, και πώς αυτά μετουσιώθηκαν σε τέχνη.

Η Έλενα Αγαθοκλέους ένιωσε τη Λιασή, την κατανόησε, μπήκε στα παπούτσια της, όσο αυτό βέβαια είναι εφικτό, και την έφερε στη σκηνή, διατηρώντας ωστόσο και εκείνη τη χρειάζουμένη απόσταση, η οποία είναι αναγκαία ώστε να μην πέσει ο χαρακτήρας στην άστοχη σύγχυση. Με δόσεις κιούμο, και μακριά από κάθε είδους προσποιητούς συναίσθηματισμούς η Αγαθοκλέους αφηγήθηκε μια ζωή γεμάτη, τη ζωή ενός άλλου, που μπορεί να είναι ο καθένας και η καθεμία που έχει ζήσει σε αυτόν τον τόπο και έχει αναρωτηθεί ποιοι είμαστε εμείς και ποιοι οι άλλοι.

Η σκηνογραφία δε της Ελένης Ιωάννου με τη μικρογραφία του σπιτιού της Λιασή στην Αγία Τριάδα ήταν πραγματικά ένα έργο τέχνης, αλλά και βασικό και χρήσιμο συστατικό για την παράσταση. Η Ιωάννου, με τη βοήθεια των Χαράλαμπου Βαρέλια και Ρένου Γαβρή, κατέφερε να δημιουργήσει έναν ειδικό τόπο και ταυτόχρονα ένα οικουμενικό περιβάλλον, που περιστρέφεται γύρω από μια ζωή, ενός ανθρώπου που δεν έμεινε εγκλωβισμένος, μεταφορικά ή κυριολεκτικά.

Η παράσταση μπορεί να αφορούσε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο, την Τούλα Λιασή, αλλά έθετε με ενάργεια πολλά ερωτήματα για τον τόπο, τους ανθρώπους του, αλλά και για το όλον του κόσμου σήμερα.

Πραγματοποιήθηκε από το Κυπριακό Κέντρο Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου (ΚΚΔΙΘ) το περασμένο Σάββατο 7 Δεκεμβρίου στο Πολιτιστικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου η ημερίδα «Κωστής Κολώτας: Η μετάφραση του αρχαίου ελληνικού δράματος και η μεταφορά του στη σύγχρονη σκηνή». Στόχος της ημερίδας ήταν η ανάδειξη και η προβολή του μεταφραστικού έργου του Κωστή Κολώτα στο αρχαίο ελληνικό δράμα. Στο πρώτο μέρος, οι θεατρολόγοι Χρίστος Γεωργίου και Νικολέτα Τζιαούρη παρουσίασαν το μεταφραστικό έργο του Κωστή Κολώτα στο αρχαίο ελληνικό δράμα, α-

«Ο Κωστής Κολώτας με τη θεατρική μεταφραστική του δουλειά, ιδιαίτερα στο αρχαίο ελληνικό δράμα, υπέδειξε νέους τρόπους προσέγγισης και μεταφοράς του αρχαίου λόγου στον σύγχρονο κόσμο».

ναδεικνύοντας τη σημαντικότητα της θεατρικής μεταφραστικής δουλειάς του σε Κύπρο και Ελλάδα. Στο δεύτερο μέρος της ημερίδας πραγματοποιήθηκε συζήτηση, που συντόνισε η θεατρολόγος-Επικοινωνιολόγος Μαρίνα Μαλένη, στην οποία συμμετείχαν στην οποία καλλιτέχνες του κυπριακού θεάτρου που συνεργάστηκαν με τον Κωστή Κολώτα. Στη συζήτηση έλαβαν μέρος οι Βαρνάβας Κυριαζής, Γιώργος Μουσιμής, Αννίτα Σαντορινιάνου, και ο Μιχάλης Χριστοδουλίδης, οι οποίοι μοιράστηκαν με το κοινό τις εμπειρίες τους από τη συνεργασία τους με τον Κωστή Κολώτα.

Ο Χρίστος Γεωργίου (θεατρολόγος, διευθυντής ΚΚΔΙΘ) στην ομιλία του με τίτλο «Το μεταφραστικό έργο του Κωστή Κολώτα στο αρχαίο ελληνικό δράμα και η παραστασιακή διάστασή του». Ο κ. Γεωργίου παρουσίαζοντας τη μεταφραστική δουλειά του Κωστή Κολώτα, ο οποίος υπήρξε, όπως είπε ο κ. Γεωργίου, υπήρξε σημαίνουσα πολιτιστική και κοινωνική προσωπικότητα για την Κύπρο αλλά και την Ελλάδα, με αδιάκοπη, μακρόχρονη προσφορά στην εκπαίδευση,

Στόχος του ΚΚΔΙΘ είναι η συλλογή και έκδοση των 17 μεταφράσεων του Κωστή Κολώτα, ώστε αυτές να καταστούν προσβάσιμες τόσο στο κοινό, όσο και στους μελετητές και δημιουργούς του θεάτρου, σημειώσε στον χαιρετισμό του ο πρόεδρος του Δ.Σ. Βαρνάβας Κυριαζής.

στα γράμματα, στο θέατρο και στα κοινά και υπήρξε μία από τις σημαντικότερες μορφές του κυπριακού θεάτρου και συγκαταλέγεται ανάμεσα στους θεμελιωτές του. Ο Κωστής Κολώτας μετέφρασε έργα των Αισχύλου, Σοφοκλή, Ευριπίδη και Αριστοφάνη, αλλά και έργα του Σαίξπηρ και του Μπεν Τζόνσον. Όπως ανέφερε ο Χρίστος Γεωργίου «οι μεταφράσεις του Κωστή Κολώτα, με τον μαεστρικό του λόγο, αποτέλεσαν όχημα σκηνικής μεταφοράς τους από τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, καθώς επίσης από το Εθνικό Θέατρο Ελλάδας, το ΚΘΒΕ και άλλα θέατρα σε Ελλάδα και Κύπρο».

Ο κ. Γεωργίου ανέφερε, μιλώντας για τις αρχές μετάφραση της αρχαίας ελληνικής τραγωδίας, πώς ο ίδιος αντιλαμβάνονταν τη μετάφραση: «Κριτήριο και όριο [ο.σ. των μεταφράσεων] είναι τα ίδια τα κείμενα. Για να μεταφερθεί ένα έργο προορισμένο για θεατρική παράσταση σε μια μακρινή εποχή [...], σε μια παράσταση του σήμερα, πρέπει να προηγηθεί βαθιά μελέτη και ερμηνεία του κειμένου» και τόνιζε ότι «μια μετάφραση προορισμένη για παράσταση,

[...] πρέπει να έχει κύρια έγνοια και προσάθεια να αποκωδικοποιήσει τη θεατρικότητα του αρχαίου κειμένου, να την αποδώσει με γλωσσικούς – εκφραστικούς τρόπους σημερινούς, και κυρίως να την υποδείξει στον σκηνοθέτη, ο οποίος με τη σειρά του θα τη μεταφέρει στη σύγχρονη θεατρικότητα». Χαρακτηριστικό του μεταφραστή Κωστή Κολώτα, ανέφερε στην ομιλία του ο κ. Γεωργίου, είναι η ιδιαίτερη σημασία που απέδιδε σε στοιχεία της μορφής, «όπως για παράδειγμα η ακολουθία των λέξεων μέσα στην πρόταση, οι ευχάριστες συνηχησεις, οι εμφαιτικές επαναλήψεις κ.λπ., που συχνά έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα για τον ρυθμό και τη μουσικότητα του λόγου». Συνεχίζοντας την ομιλία του είπε πως ο Κωστής Κολώτας επιδίωκε οι μεταφράσεις του να έχουν το δικό τους υφολογικό αποτύπωμα, χωρίς ο λόγος να γίνεται καθημερινός, αλλά σύγχρονος. Ο ίδιος δήλωνε ότι «ο μεταφραστής ανά πάσα στιγμή πρέπει να έχει στο νου του την παρουσία του κοινού, σε ποιο κοινό απευθύνεται η μετάφρασή του».

Κλείνοντας την ομιλία του ο Χρίστος

Γεωργίου είπε πως ο Κωστής Κολώτας με τη θεατρική μεταφραστική του δουλειά, ιδιαίτερα στο αρχαίο ελληνικό δράμα, υπέδειξε νέους τρόπους προσέγγισης και μεταφοράς του αρχαίου λόγου στον σύγχρονο κόσμο, λέγοντας χαρακτηριστικά: «Σήμερα, ο Κωστής Κολώτας θα πρέπει να τύχει πολύ μεγαλύτερης αναγνώρισης από αυτήν που κέρδισε όσο ζούσε και οι μεταφράσεις του περιμένουν αυτόν ή αυτούς που θα τις συλλέξουν και θα τις εκδώσουν, ώστε η μαγεία της γλώσσας του έργου του να διασωθεί ως πηγή μελέτης, ως οδηγός και φορέας κατανόησης και πρόσληψης του αρχαίου ελληνικού δράματος». Η θεατρολόγος Νικολέτα Τζιαούρη στη δική της ομιλία παρουσίασε αναλυτικά όλες τις παραστάσεις αρχαίου ελληνικού δράματος στην Ελλάδα και στην Κύπρο στις οποίες χρησιμοποιήθηκε μετάφραση του Κωστή Κολώτα. Όπως έδειξε η κα Τζιαούρη μεταφράσεις του Κολώτα αξιοποίησαν το Εθνικό Θέατρο Ελλάδος, το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου, την Πειραματική Σκηνή Καλαμάτας, το Νέο Θέατρο Θεσσαλονίκης, την ΕΘΑΛ, το Θέατρο Σκάλα και άλλα.

Σημαντική παρακαταθήκη

Στον χαιρετισμό του ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου Κυπριακού Κέντρου Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου Βαρνάβας Κυριαζής τόνισε πως παρά τη σημαντική παρακαταθήκη που άφησε με τις μεταφράσεις του στο αρχαίο ελληνικό δράμα ο Κωστής Κολώτας, διαπιστώνεται ότι δεν εκδόθηκε στο σύνολό της η μεταφραστική του δουλειά και κατ' επέκταση δεν δόθηκε η ευκαιρία να προσληφθεί στον ελληνόφωνο χώρο του θεάτρου. Ο κ. Κυριαζής σημείωσε χαρακτηριστικά: «Σε συνάρτηση με τον βασικό μας στόχο για προώθηση, ανάδειξη και διάδοση της κυπριακής δραματολογίας και εν γένει της κυπριακής θεατρικής δημιουργίας, το ΚΚΔΙΘ στοχεύει –ως επόμενο βήμα– στη συλλογή και έκδοση των 17 μεταφράσεων του Κωστή Κολώτα, σε έργα των τριών τραγικών ποιητών: Αισχύλου, Σοφοκλή, Ευριπίδη και του κωμωδιογράφου Αριστοφάνη, ώστε οι μεταφράσεις αυτές να καταστούν προσβάσιμες τόσο στο κοινό, όσο και στους μελετητές και δημιουργούς του θεάτρου».

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

«The Unfriend»

Κάνει πρεμιέρα το Θέατρο Ένα την Τετάρτη 11 Δεκεμβρίου με την κωμωδία «The unfriend» του Steven Moffat, σε σκηνοθεσία Αντρέα Χριστοδουλίδη. Πρόκειται για μια εντελώς σύγχρονη κωμωδία με συνεχείς ανατροπές. Ένα ζευγάρι, ο Πίτερ και η Ντέμπι σε μια κρουαζιέρα κατά τη διάρκεια των διακοπών τους γνωρίζουν μια χήρα, την Έλσα. Ανταλλάζουν social media και εντελώς αυθόρμητα την προσκαλούν να τους επισκεφτεί σπίτι τους αν έρθει κάποια στιγμή στην πόλη τους. Σε μια εντελώς απρόσμενη στιγμή λίγο καιρό μετά, η Έλσα κυτπάει το κουδούνι του σπιτιού τους και τους ανακοινώνει ότι θα μείνει μαζί τους για μια εβδομάδα. Το ζευγάρι αποφασίζει να ψάξει στο διαδίκτυο κάποιες επιπλέον πληροφορίες και προς έκπληξή τους ανακαλύπτουν ότι η Έλσα μπορεί να είναι μια... serial killer! Παίζουν: Σοφία Καλλή, Σωτήρης Μεστώνας, Έλενα Ολυμπίου, Δημήτρης Γιωρκάτζης, Μανώλης Μιχαηλίδης, Ντόρα Μακρυγιάννη, Ηλίας Ανδρέου. Τακτικές παραστάσεις: κάθε Τετάρτη, Παρασκευή, Σάββατο, ώρα 8:30 μ.μ. και Κυριακή, ώρα 7:00 μ.μ. Θέατρο Ένα, Αθηνάς 4, Λευκωσία. Πληροφορίες: 22348203.

«Του Νεκρού Αδελφού»

Το Θέατρο Ειδεκανού παρουσιάζει την παράσταση «Του Νεκρού Αδελφού» μια ιστορία για την ξενιτιά» στο Flea Theatre στη Λευκωσία. Μια σύγχρονη εκδοχή πάνω σ' ένα από τα παλιότερα και πιο emblematicά δημοτικά τραγούδια της Μεσογείου και των Βαλκανίων. Η σκηνή μεταμορφώνεται σε στούντιο πρόβας, όπου συναντιούνται τρεις γυναίκες περ-

Κάνει πρεμιέρα το Θέατρο Ένα την Τετάρτη 11 Δεκεμβρίου με την κωμωδία «The unfriends» του Steven Moffat, σε σκηνοθεσία Αντρέα Χριστοδουλίδη. Πρόκειται για μια εντελώς σύγχρονη κωμωδία με συνεχείς ανατροπές.

φόρμερς, δύο νηποιοί και μια μουσικός για να συνεχίσουν τις δοκιμές τους πάνω στο δημοτικό ποίημα Του Νεκρού Αδελφού. Η παράσταση φωτίζει τις σκέψεις και τον τρόπο εργασίας της ομάδας καθώς οι τρεις περφόρμερς εναλλάσσονται στους ρόλους του αφηγητή και των προσώπων του ποιήματος, ενώ κατά διαστήματα βγαίνουν από τους ρόλους για να εκθέσουν τους προσωπικούς τους προβληματισμούς επικειρώντας άλλοτε να δοκιμάσουν και άλλοτε να αναδείξουν τη δραστηριότητα και την ποιητική δύναμη του συγκεκριμένου δημοτικού τραγουδιού. Επί σκηνής και σκηνοθεσία Νικολέττα Βερούκιου, Έλενα Παυλίδου, επί σκηνής και μουσικός Παυλίνα Κωνσταντοπούλου. Flea Theatre, Γιάννη Κο-

ρομία 2, Καϊμακλή. Κράτηση θέσεων στα τηλέφωνα 99849598 και 96670490 ή με μήνυμα στη σελίδα www.facebook.com/eidekanou. Παραστάσεις 14 Δεκεμβρίου, ώρα 8:00 μ.μ. και 15 Δεκεμβρίου, ώρα 7:00 μ.μ.

Διεθνές Αεροδρόμιο Λευκωσίας

Εγκαινιάζεται η έκθεση φωτογραφίας «Nicosia International Airport» του Άντρου Ευσταθίου στην Isnotgallery Contemporary. Μέσα από μια σειρά από φωτογραφίες, που συνεχίζουν την πορεία τους στον χρόνο, ο Κύπριος φωτογράφος Άντρος Ευσταθίου καταγράφει με τον

πιο σύντομο, αφηγηματικό αλλά και αποκαλυπτικό τρόπο, την ιστορία των τελευταίων 50 χρόνων στην Κύπρο. Ο Άντρος Ευσταθίου, με τη μεταφυσική αισθητική, που διακρίνει την ματιά του, στέλνει το μήνυμα της επιστροφής και της αναγέννησης, στήνοντας ένα θεατρικό σκηνικό με αληθινούς πρωταγωνιστές, ενώ μέσα από μια σειρά αντιθέσεων αναδεικνύει την υπεροχή της ανθρώπινης παρουσίας ανάμεσα στα απομεινάρια του παρελθόντος. Στις φωτογραφίες του Άντρου Ευσταθίου το ερειπωμένο Αεροδρόμιο της Λευκωσίας παύει να είναι ένα στατικό αρχιτεκτόνημα και μεταλλάσσεται σε ζωντανό χώρο. Εγκαίνια 13 Δεκεμβρίου, ώρα 7:00. Διάρκεια έως 8 Φεβρουαρίου 2025. Isnotgallery

Η Art Unison σε συνεργασία με το ΕΚΑΤΕ παρουσιάζουν την εικαστική έκθεση «Εξερευνώντας την Κυπριακή Τοπογραφία – ενόπτια εν μέσω διχασμού» στη Δημοτική Πινακοθήκη Λάρνακας σε επιμέλεια Κατερίνας Σταύρου.

Contemporary, Οδουσσέας 11, Λευκωσία. Πληροφορίες www.isnotgallery.com

Απόπειρες για τη ζωή της

Η Θεατρική ομάδα Vendre παρουσιάζει το έργο «Απόπειρες για τη ζωή της» του Βρετανού συγγραφέα Μάρτιν Κριμτ, το οποίο 27 χρόνια μετά την πρώτη του παρουσίαση ακόμη δεν παύει να είναι επτακτικά επίκαιρο, σε σκηνοθεσία Μαρία Βαρνακίδου. Πώς μπορούμε να γνωρίζουμε ποιος είναι πραγματικά ο άλλος; 17 σκηνές, 17 απόπειρες να περιγράψουμε, 17 προσπάθειες να καταλάβουμε, 17 ιστορίες που μας παρουσιάζουν τη διαδικασία κατασκευής μιας ταυτότητας ής δημόσια κατανάλωση. Η κάθε ιστορία

απεικονίζει τα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας μέσα από τα μάτια μίας γυναίκας που απουσιάζει και που ταυτόχρονα λειτουργεί σαν ένα όχημα που σε μεταφέρει σε ένα κόσμο φτιαχτό αφηγήσεων. Παίζουν: Γιώργος Κυριάκου, Αριάννα Μαρκουλίδου, Άντονι Παπαμιχαήλ, Πολυξένη Σάββα, Πέννυ Φοινίρη. Παραστάσεις: 13, 14, 15, 20, 21, 22 Δεκεμβρίου, ώρα 8:30 μ.μ. Wherehaus 612, Μιχαήλ Κουσουλίδης 5, Λευκωσία. Πληροφορίες τηλέφωνο 97617770.

«Εξερευνώντας την Κυπριακή Τοπογραφία»

Η Art Unison σε συνεργασία με το ΕΚΑΤΕ παρουσιάζουν την εικαστική έκθεση «Εξερευνώντας την Κυπριακή Τοπογραφία – ενόπτια εν μέσω διχασμού» στη Δημοτική Πινακοθήκη Λάρνακας σε επιμέλεια Κατερίνας Σταύρου. Πενήντα καλλιτέχνες εκθέτουν με αφορμή τα πενήντα χρόνια εισβολής και κατοχής, σε μια αναδρομική πορεία τις κυπριακές τέχνες, εμπνεόμενοι από την τοπογραφία του νησιού. Η έκθεση σηματοδοτεί μια αντανάκλαση της τοπογραφίας του νησιού, συνδυάζοντας τη φυσική μορφή, την ιστορική σημασία και τις συνεχείς μεταμορφώσεις της Κύπρου, όπως φαίνονται μέσα από την εικαστική τέχνη της. Η έκθεση παρουσιάζει τη δουλειά τόσο ιστορικών και σπουδαίων Κυπρίων καλλιτεχνών όσο και ανερχόμενων ταλέντων, προσφέροντας μια πανοραμική ιδέα του πώς η τοπογραφία του νησιού έχει εμπνεύσει και διαμορφώσει την εικαστική σκηνή εδώ και δεκαετίες. Εγκαίνια 11 Δεκεμβρίου στην Δημοτική Πινακοθήκη της Λάρνακας. Διάρκεια έως 30 Δεκεμβρίου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπόλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντές: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Socioeconomic Impact Report Lidl Κύπρου 2023

Βαδίζουμε με υπευθυνότητα προς ένα καλύτερο αύριο

Η συνεισφορά μας στην κυπριακή οικονομία

€ 133 εκ.

Συνεισφορά στο **ΑΕΠ**

0,51 %

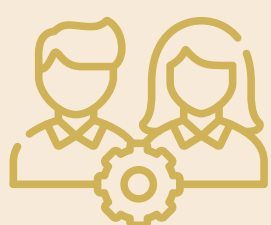
του **ΑΕΠ** της χώρας.

€ 23 εκ.

Συνεισφορά σε **φόρους** των **φορολογικών εσόδων** του κράτους.

0,18 %

1.997

Θέσεις **εργασίας**

της **συνολικής απασχόλησης** της χώρας.

0,42 %

← Για να διαβάσετε
ολόκληρο το
**Socioeconomic
Impact Report**

*Σε όλο το έντυπο τα ποσά έχουν στρογγυλοποιηθεί στον πλησιέστερο ακέραιο και τα ποσοστά έχουν υπολογιστεί επί των μη στρογγυλοποιημένων ποσών.

**Τα συνολικά αποτελέσματα αναφέρονται στο σύνολο των άμεσων, έμμεσων και επαγόμενων επιδράσεων.

***Ως βασική πηγή δεδομένων χρησιμοποιήθηκε η βάση δεδομένων της Eurostat.

Στρατηγική επένδυση σε ψηφιακές υποδομές

ο πρώτο τρίμηνο του 2025 αναμένεται ο «Ψηφιακός Πολίτης» και το «Gougr Wallet» να διαλειτουργούν διευκολύνοντας σημαντικά τους πολίτες

Της ΔΗΡΩΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Σημαντικά βήματα προς την κατεύθυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού πέτυχε η Κύπρος στοχεύοντας στη βελτίωση της παραγωγικότητας, της αποδοτικότητας και της ποιότητας της ζωής των πολιτών. Ο Ψηφιακός Πολίτης, που τέθηκε σε εφαρμογή στις αρχές του μήνα, αποτελεί σημαντικό ορόσημο στην πορεία του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας και εγκαινιάζει μια νέα εποχή ψηφιακής εξυπηρέτησης για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Μέσω της εφαρμογής

η οποία είναι διαθέσιμη στο Google Play και στο App Store, κάθε πολίτης μπορεί πλέον να εκδίδει και να αποθηκεύει επίσημα έγγραφα σε ψηφιακή μορφή, για κάθε νόμιμη χρήση στη χώρα. Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα, σε πρώτη φάση, να αποκτήσουν ψηφιακό δελτίο ταυτότητας, άδεια οδήγησης και πιστοποιητικό καταλληλότητας οχήματος (MOT). Επιπλέον, οι πολίτες θα μπορούν πλέον να επιδεικνύουν το ψηφιακό αντίγραφο του εγγράφου τους σε δημόσιες υπηρεσίες όπως Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ) – Κέντρο Πολίτη (ΚΕΠΟ), ενώ δια-

Ο Ψηφιακός Πολίτης εγκαινιάζει μια νέα εποχή ψηφιακής εξυπηρέτησης.

θέσιμο για άμεση αξιοποίηση είναι το συγκεκριμένο εργαλείο και από τον ιδιωτικό τομέα. Αξίζει να σημειώσουμε ότι το ψηφιακό πορτοφόλι της Κύπρου έχει υλοποιηθεί στα πρότυπα του ελληνικού «Gov.gr Wallet» ενώ το πρώτο τρίμηνο του 2025 αναμένεται ο «Ψηφιακός Πολίτης» και το «Gov.gr Wallet» να διαλειτουργούν. Με τον τρόπο αυτό τα ψηφιακά έγγραφα των δύο εφαρμογών θα αναγνωρίζονται αμοιβαία από το ένα κράτος στο άλλο, διευκολύνοντας σημαντικά τους πολίτες σε Κύπρο και Ελλάδα στην ταυτοποίησή τους, καθώς και

στις συναλλαγές τους. Υπενθυμίζουμε ότι η υλοποίηση του Ψηφιακού Πολίτη πραγματοποιείται σε συνέχεια του μνημονίου συνεργασίας που έχουν υπογράψει ο υφυπουργός Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, Νικόδημος Δαμιανού και ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης της Ελλάδας Δημήτρης Παπαστεργίου, με αντικείμενο την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και εμπειρίας, καθώς και την παροχή τεχνολογίας για την ανάπτυξη εφαρμογών και ηλεκτρονικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των πολιτών.

Η αυτοματοποίηση φέρνει μείωση κόστους και αύξηση παραγωγικότητας

Γιώργος Νικολούδης: Σημειώθηκε πρόοδος, υπάρχουν όμως προκλήσεις

Ο Διευθυντής Τεχνολογίας στην Aambience Services Γιώργος Νικολούδης που βρέθηκε πρόσφατα στην Κύπρο στο πλαίσιο των εργασιών του 20ού Συνεδρίου του Economist - Cyprus Summit, σε συνέντευξη στην «Κ» ανέφερε ότι η Κύπρος έχει κάνει σημαντικά βήματα στον τομέα της ψηφιακής αναβάθμισης, ωστόσο υπάρχουν ακόμα σημαντικές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Η Aambience Services είναι μια επιχείρηση με έδρα την Ελλάδα που παρέχει υπηρεσίες τεχνολογίας, αυτοματισμού διαδικασιών με ρομπότ και εξωτερικής ανάθεσης επιχειρηματικών διαδικασιών.

Οι κυπριακές επιχειρήσεις μπορούν να επωφεληθούν άμεσα από την αυτοματοποίηση, ιδιαίτερα όταν αυτή εφαρμόζεται σε διαδικασίες που είναι απλές, επαναλαμβανόμενες και προβλέψιμες.

- Πώς αξιολογείτε τις δράσεις της Κύπρου ως προς την ψηφιακή αναβάθμιση;

Η Κύπρος έχει κάνει σημαντικά βήματα στον τομέα της ψηφιακής αναβάθμισης, κάτι που φαίνεται από τη στοχευμένη εφαρμογή εθνικών στρατηγικών και τη στήριξή τους μέσω επενδύσεων σε υποδομές και χρηματοδοτικά προγράμματα. Ένα καλό παράδειγμα αυτής της προόδου είναι η συνδεσιμότητα υπερυψηλών ταχυτήτων, όπως το 5G και τα δίκτυα FTTx, τα οποία βρίσκονται ήδη σε λειτουργία.

Ωστόσο, υπάρχουν ακόμα σημαντικές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Για παράδειγμα, η ολοκλήρωση ενός πλήρως λειτουργικού συστήματος Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης είναι ένα από τα βασικά ζητήματα. Είναι επίσης απαραίτητο να δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, ώστε οι εργαζόμενοι να αποκτήσουν τις ψηφιακές δεξιότητες που απαιτούνται σε μια συνεχώς εξελισσόμενη ψηφιακή εποχή. Ένας άλλος κρίσιμος τομέας είναι η προσαρμογή της νομοθεσίας, ώστε να υποστηρίξει αποτελεσματικά την εφαρμογή ηλεκτρονικών υπηρεσιών και να ενισχύει τη διαλειτουργικότητα μεταξύ διαφορετικών συστημάτων.

Για να διασφαλιστεί μια βιώσιμη ψηφιακή μετάβαση, η Κύπρος πρέπει να αντιμετωπίσει αυτές τις προκλήσεις με αποφασιστικότητα και ξεκάθαρο όραμα. Ο στόχος θα πρέπει να είναι η δημιουργία ενός περιβάλλοντος που βασίζεται στην καινοτομία και την τεχνολογική εξέλιξη, ώστε να πετυχθούν όχι μόνο οι υπηρεσίες αλλά και η ανταγωνιστικότητα της χώρας συνολικά.

- Ποια θα είναι τα οφέλη που θα προκύψουν για τις κυπριακές επιχειρήσεις μέσα από την αυτοματοποίηση των εργασιών τους;

Η Aambience έχει αναγνωρίσει τον κρίσιμο ρόλο της αυτοματοποίησης εργασιών στη βελτίωση της λειτουργίας των επιχειρήσεων και έχει επενδύσει σε λύσεις που εστιάζουν στην αποδοτικότητα, την ακρίβεια και τη στρατηγική ανάπτυξη. Μέσα από την εμπειρία μας, έχουμε διαπιστώσει ότι οι κυπριακές επιχειρήσεις μπορούν να επωφεληθούν άμεσα από την αυτοματοποίηση, ιδιαίτερα όταν αυτή εφαρμόζεται σε διαδικασίες που είναι απλές, επαναλαμβανόμενες και προβλέψιμες.

Η αυτοματοποίηση προσφέρει σημαντική εξοκονόμηση κόστους. Με την κατάργηση περιττών διαδικασιών και τη μείωση των λαθών που προκαλούνται από τον ανθρώπινο παράγοντα, οι επιχειρήσεις μπορούν να μειώσουν τα λειτουργικά τους έξοδα και να επικεντρωθούν στην αποτελεσματική χρήση των πόρων τους.

Ένα άλλο σημαντικό πλεονέκτημα είναι η αύξηση της παραγωγικότητας. Οι εργαζόμενοι απελευθερώνονται από

“

Είναι απαραίτητο να δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, ώστε οι εργαζόμενοι να αποκτήσουν τις ψηφιακές δεξιότητες που απαιτούνται σε μια συνεχώς εξελισσόμενη ψηφιακή εποχή.

χρονοβόρες εργασίες και μπορούν να επικεντρωθούν σε πιο δημιουργικές και απαιτητικές δραστηριότητες. Αυτό επιτρέπει στις επιχειρήσεις να αξιοποιούν καλύτερα το ανθρώπινο δυναμικό τους και να επενδύουν σε καινοτόμες λύσεις ή νέες αγορές, προάγοντας την ανάπτυξη. Παράλληλα, η εμπειρία του πελάτη βελτιώνεται αισθητά. Μέσα από τις αυτοματοποιημένες διαδικασίες, οι επιχειρήσεις μπορούν να παρέχουν ταχύτερη και πιο προσωποποιημένη εξυπηρέτηση. Οι λύσεις αυτοματοποίησης που προτείνουμε στην Aambience ενισχύουν την εμπιστοσύνη των πελατών, προσφέροντας άμεσες και ακριβείς υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους.

Σύγχρονος ψηφιακός κόμβος μπορεί να καταστεί η Κύπρος

- Υπάρχουν οποιαδήποτε παραδείγματα χωρών ή και επιχειρήσεων από τα οποία μπορούμε να αντλήσουμε βέλτιστες πρακτικές για την ψηφιακή αναβάθμιση της Κύπρου;

Η Ιρλανδία, η Μάλτα και η Σιγκαπούρη αποτελούν εξαιρετικά παραδείγματα χωρών που έχουν επενδύσει στρατηγικά στην ψηφιακή αναβάθμιση και έχουν εξελιχθεί σε τεχνολογικούς κόμβους. Αυτές οι χώρες υιοθέτησαν στοχευμένες πολιτικές που

Εξίσου σημαντική είναι η δυνατότητα αξιοποίησης δεδομένων. Τα συστήματα αυτοματοποίησης διευκολύνουν τη συλλογή, ανάλυση και χρήση δεδομένων, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να δημιουργούν νέα προϊόντα, στρατηγικές ή υπηρεσίες. Αυτή η προσέγγιση δεν οδηγεί μόνο σε πρόσθετα έσοδα, αλλά και στη δημιουργία ενός δυναμικού πλαισίου ανάπτυξης. Συνολικά, η αυτοματοποίηση δεν αποτελεί απλώς έναν τρόπο εξοκονόμησης πόρων· είναι μια στρατηγική που επιτρέπει στις κυπριακές επιχειρήσεις να προσαρμοστούν στις προκλήσεις ενός ταχέως εξελισσόμενου περιβάλλοντος. Στην Aambience, πιστεύουμε ότι η αυτοματοποίηση είναι το κλειδί για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας και την προώθηση της καινοτομίας. Με τις κατάλληλες τεχνολογικές λύσεις, οι επιχειρήσεις μπορούν να διασφαλίσουν τη θέση τους στην αγορά και να ανοίξουν νέους δρόμους ανάπτυξης.

- Διαπιστώνεται αντίσταση στην αλλαγή-καινοτομία από το ανθρώπινο δυναμικό των εταιρειών;

Ναι, η αντίσταση στην αλλαγή και την καινοτομία από το ανθρώπινο δυναμικό είναι κάτι που παρατηρείται συχνά στις εταιρείες. Οι βασικοί λόγοι είναι συνήθως ο φόβος απώλειας θέσεων εργασίας, καθώς πολλοί εργαζόμενοι ανησυχούν ότι η αυτοματοποίηση ή οι νέες τεχνολογίες μπορεί να κάνουν τη δουλειά τους περιττή. Ένας άλλος παράγοντας είναι η έλλειψη γνώσεων και δεξιοτήτων. Όταν το προσωπικό δεν είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο, μπορεί να νιώθει ανασφάλεια ή να δυσκολεύεται να προσαρμοστεί στις αλλαγές. Τέλος, υπάρχει και η αντίσταση στην αλλαγή κουλτούρας, ιδιαίτερα σε επιχειρήσεις με πιο παραδοσιακές δομές, όπου οι εργαζόμενοι δεν έχουν συνηθίσει να λειτουργούν σε ένα περιβάλλον που ενθαρρύνει την καινοτομία.

Για να ξεπεραστεί αυτή η αντίσταση, χρειάζεται πρώτα απ' όλα σωστή επικοινωνία. Το προσωπικό πρέπει να ενημερώνεται ξεκάθαρα για τα οφέλη της αλλαγής, τόσο για την εταιρεία όσο και για τους ίδιους. Εξίσου σημαντική είναι η εκπαίδευση και η υποστήριξη, ώστε οι εργαζόμενοι να αποκτήσουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις. Τέλος, πρέπει να υπάρχει ενεργή συμμετοχή του προσωπικού σε όλα τα στάδια της διαδικασίας αλλαγής. Όταν οι εργαζόμενοι νιώθουν ότι συμμετέχουν και ότι η φωνή τους ακούγεται, είναι πιο εύκολο

συνδυάζουν φορολογικά κίνητρα, επενδύσεις σε ψηφιακές υποδομές, και προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων για το εργατικό τους δυναμικό. Συγκεκριμένα, η Ιρλανδία φιλοξενεί γραφεία κολοσσών όπως η Google και η Apple, ενώ η Μάλτα έχει εξελιχθεί σε πύλη στον τομέα των τεχνολογιών blockchain και fintech. Από την άλλη, η Σιγκαπούρη έχει εστιάσει σε καινοτόμες τεχνολογίες όπως το Internet of Things (IoT) και η Τεχνητή Νο-

να αγκαλιάσουν την καινοτομία.

Στην Aambience, ως μια εταιρεία που ενσωματώνει την αλλαγή ως αναπόσπαστο μέρος της επιχειρησιακής κουλτούρας, εστιάζουμε στο να βοηθήσουμε τις επιχειρήσεις να κατανοήσουν τη σημασία τόσο της στρατηγικής όσο και της τακτικής αλλαγής. Με βαθιά γνώση και εμπειρία, στοχεύουμε να υποστηρίξουμε τους οργανισμούς στην ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών, όπως η Ρομποτική Αυτοματοποίηση Διεργασιών (RPA) και η Τεχνητή Νοημοσύνη (AI), στη στρατηγική και τις λειτουργίες τους. Παράλληλα, διασφαλίζουμε ότι η επιχειρησιακή συνέχεια παραμένει σε υψηλό επίπεδο, ενισχύοντας την ικανότητά τους να προσαρμόζονται στις σύγχρονες προκλήσεις και ευκαιρίες. Στην Aambience, βλέπουμε την αλλαγή όχι ως εμπόδιο, αλλά ως ευκαιρία για καινοτομία και εξέλιξη, δημιουργώντας τις βάσεις για βιώσιμη ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα.

Παρόλα αυτά, μια στρατηγική που εστιάζει στην επικοινωνία, την εκπαίδευση και τη συμμετοχή, η αντίσταση μπορεί όχι μόνο να ξεπεραστεί, αλλά να μετατραπεί σε μια ευκαιρία για ανάπτυξη και εξέλιξη, τόσο για τους εργαζόμενους όσο και για την ίδια την εταιρεία.

- Διαπιστώνεται πρόοδος όσον αφορά την ψηφιακή μετασχηματισμό των εταιρειών αλλά και του δημοσίου τομέα στην Κύπρο;

Βλέπουμε σαφή βήματα προόδου, ειδικά σε ιδιωτικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε δυναμικούς τομείς, όπως η τεχνολογία, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και το εμπόριο. Αυτές οι επιχειρήσεις επενδύουν συστηματικά σε καινοτομία και νέες τεχνολογίες, γεγονός που τις βοηθά να παραμένουν ανταγωνιστικές και να προσφέρουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους πελάτες τους. Στον δημόσιο τομέα, παρατηρούμε επίσης θετικά παραδείγματα, όπως οι πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Αυτές έχουν ήδη οδηγήσει σε σημαντικές βελτίώσεις στις υπηρεσίες που παρέχονται στους πολίτες, τόσο σε επίπεδο ταχύτητας όσο και διαφάνειας. Ωστόσο, πιστεύω ότι υπάρχει περιθώριο για ακόμη πιο γρήγορη πρόοδο.

Χρειάζεται μεγαλύτερη έμφαση στη διαλειτουργικότητα των συστημάτων, ώστε να υπάρχει καλύτερη σύνδεση μεταξύ διαφορετικών φορέων και οργανισμών. Εξίσου σημαντική είναι η επένδυση στην εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού, ώστε οι εργαζόμενοι να α-

μοσύνη (AI), με έμφαση στη δημιουργία «έξυπνων πόλεων» που προάγουν τη βιωσιμότητα και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των πολιτών. Αυτές οι επιτυχίες βασίστηκαν σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση. Επένδυσαν σε hubs καινοτομίας που ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, ενώ παράλληλα δημιουργήσαν ψηφιακά οικοσυστήματα που ενισχύουν την επιχειρηματικότητα και απλοποιούν την καθημερινότητα

ποκτίζουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για να υποστηρίξουν και να αξιοποιήσουν τις τεχνολογικές λύσεις. Επίσης, θα βοηθούσε και η ύπαρξη ενός επιχειρησιακού οικοσυστήματος όπου επιχειρήσεις θα βρίσκουν εργαλεία και συνεργασίες. Με συντονισμένες προσπάθειες και εστίαση στις σωστές προτεραιότητες, μπορούμε να δούμε ακόμη μεγαλύτερη βελτίωση, τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στις δημόσιες υπηρεσίες.

- Με ποιους τρόπους μια εταιρεία μπορεί να δώσει έμφαση στην καινοτομία διασφαλίζοντας ότι οι πελάτες της επωφελούνται αποδοτικών λύσεων;

Οι εταιρείες μπορούν να ενσωματώσουν την καινοτομία και την τεχνολογία στον πυρήνα της στρατηγικής τους μέσω μιας πολυδιάστατης προσέγγισης που εξασφαλίζει άμεσα και μακροπρόθεσμο όφελος για τους πελάτες τους. Αρχικά, η επένδυση στην εκπαίδευση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού είναι θεμελιώδης. Οι εργαζόμενοι που διαθέτουν τα κατάλληλα εργαλεία και γνώσεις είναι σε θέση όχι μόνο να προσαρμοστούν στις νέες τεχνολογίες, αλλά και να τις αξιοποιήσουν για τη δημιουργία αποδοτικών λύσεων. Η συνεχής εκπαίδευση δεν ενισχύει μόνο την αποδοτικότητα αλλά καλλιεργεί και ένα πνεύμα προσαρμοστικότητας και καινοτομίας.

Επιπλέον, η κουλτούρα καινοτομίας αποτελεί το θεμέλιο για την τεχνολογική ανάπτυξη. Οι εταιρείες πρέπει να διαμορφώσουν ένα περιβάλλον που ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα, την ανάληψη πρωτοβουλιών και την ανταλλαγή ιδεών, επιβραβεύοντας ταυτόχρονα τις καινοτόμες προσεγγίσεις. Παράλληλα, η επένδυση σε σύγχρονα τεχνολογικά εργαλεία και λογισμικά ενισχύει τη λήψη αποφάσεων, την επικοινωνία και την αποδοτικότητα σε όλα τα επίπεδα.

Η Aambience, για παράδειγμα, έχει επενδύσει στρατηγικά στη δημιουργία ενός εκτενούς portfolio συνεργασιών με στόχο την ανάπτυξη σύγχρονων λύσεων, την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειρίας, καθώς και την προώθηση της καινοτομίας. Μέσα από συνεργασίες με κορυφαίους φορείς και εταιρείες, έχει καταφέρει να παρέχει ολοκληρωμένες προσεγγίσεις που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες. Αυτό το μοντέλο συνεργασίας επιτρέπει την ανάπτυξη πραγματικής αξία στους πελάτες.

Μέσω της ενεργούς συμμετοχής σε διεθνή φόρα και δικτύωσης, η Aambience

παραμένει στην αιχμή των τεχνολογικών εξελίξεων, υιοθετώντας τις πιο πρόσφατες τάσεις και βέλτιστες πρακτικές. Έτσι, όχι μόνο δημιουργεί λύσεις που ξεκαρίζουν, αλλά συμβάλλει και στη διαμόρφωση ενός ευρύτερου οικοσυστήματος καινοτομίας.

Φυσικά, η ύπαρξη μιας ξεκάθαρης ψηφιακής στρατηγικής είναι εξίσου σημαντική. Ένας σαφής οδικός χάρτης που εστιάζει στην αυτοματοποίηση, την ανάλυση δεδομένων και τη βελτίωση της εμπειρίας του πελάτη βοηθά τις εταιρείες να αξιοποιήσουν τη δύναμη της τεχνολογίας με στοχευμένο τρόπο.

Οι πελάτες είναι οι κύριοι ωφελούμενοι από αυτές τις επενδύσεις. Μέσα από την αυτοματοποίηση και τις καινοτόμες λύσεις, αποκτούν πρόσβαση σε ταχύτερες, πιο προσωποποιημένες υπηρεσίες και προϊόντα υψηλής ποιότητας. Επιπλέον, οι λύσεις αυτές συχνά ενισχύουν την παραγωγικότητα και την ανάπτυξη τους, δημιουργώντας νέες ευκαιρίες για συνεργασία και επιτυχία. Συνοψίζοντας, η ενσωμάτωση της τεχνολογίας και της καινοτομίας δεν είναι μόνο μια στρατηγική επιλογή· είναι μια αναγκαιότητα για κάθε εταιρεία που θέλει να εξελισστεί, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι οι πελάτες της θα μεγαλώσουν μαζί της. Η Aambience αποτελεί ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της προσέγγισης, οδηγώντας την επιχειρηματική κοινότητα στη νέα ψηφιακή εποχή.

- Ποιος είναι ο ρόλος της τεχνητής νοημοσύνης στον ψηφιακό μετασχηματισμό των εταιρειών;

Οι σύγχρονες τεχνολογίες, όπως η Τεχνητή Νοημοσύνη (AI), η Ρομποτική Αυτοματοποίηση Διεργασιών (RPA), και οι ψηφιακές τεχνολογίες, έχουν αναδειχθεί ως καταλύτες για τη βελτίωση της λειτουργίας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Η Τεχνητή Νοημοσύνη προσφέρει τεράστιες δυνατότητες ανάλυσης και πρόβλεψης. Επιτρέπει στις επιχειρήσεις να διαχειρίζονται και να αναλύουν μεγάλα δεδομένα, να προβλέπουν τάσεις της αγοράς και να λαμβάνουν αποφάσεις βασισμένες σε πραγματικές πληροφορίες. Μέσω της AI, οι εταιρείες μπορούν να κατανοούν βαθύτερα τη συμπεριφορά των πελατών τους, να προσαρμόζουν στρατηγικές και να παραμένουν ευέλικτες σε έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο.

Η Ρομποτική Αυτοματοποίηση Διεργασιών, από την άλλη, απλοποιεί τις καθημερινές λειτουργίες, αυτοματοποιώντας επαναλαμβανόμενες και χρονοβόρες διαδικασίες. Αυτό δεν βελτιώνει μόνο την αποδοτικότητα και μειώνει τα λάθη, αλλά απελευθερώνει και ανθρώπινους πόρους, επιτρέποντάς τους να επικεντρωθούν σε στρατηγικές, δημιουργικές ή πελατοκεντρικές δραστηριότητες.

Οι ψηφιακές τεχνολογίες και οι υποδομές παρέχουν τη βάση για ευελιξία, ασφάλεια και καλύτερη διαχείριση δεδομένων. Παράλληλα, ενισχύουν την εμπειρία του πελάτη, προσφέροντας εξατομικευμένες λύσεις, πιο γρήγορη εξυπηρέτηση και ασφαλή επικοινωνία. Οι τεχνολογίες αυτές αποτελούν το θεμέλιο για την προσαρμογή στις νέες προκλήσεις και ευκαιρίες που αναδύονται στην αγορά.

Ορόσημο για τις συναλλαγές το 2025

Η ζωή του Κύπριου πελάτη τράπεζας γίνεται ένα «σκαλί» πιο εύκολη από τις 9 Ιανουαρίου

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Μπορεί να χρειάστηκαν περισσότερα από δύο χρόνια για να εφαρμοστεί και στις κυπριακές τράπεζες ο ευρωπαϊκός κανονισμός για τις άμεσες πληρωμές, όμως σε ένα μήνα, και συγκεκριμένα στις 9 Ιανουαρίου θα δημιουργηθεί μία νέα πραγματικότητα για τον Κύπριο πελάτη πιστωτικών ιδρυμάτων. Η ζωή του Κύπριου πελάτη τράπεζας γίνεται ένα «σκαλί» πιο εύκολη, αφού τα χρήματα ενός πληρωτή θα πιστώνονται στον λογαριασμό του παραλήπτη μόνο μέσα σε διάστημα 10 δευτερολέπτων, σε οποιαδήποτε χώρα της ζώνης του SEPA (33 χώρες), 24 ώρες το 24ωρο, αντί σε 1 - 2 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής του εμβάσματος που ισχύει μέχρι και σήμερα. Ήταν Νοέμβριος του 2022 όταν ψηφίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η πρόταση για υποχρεωτική χρήση των «Instant Credit Transfers» από όλα τα κράτη-μέλη του SEPA και έτσι και ο Κύπριος πελάτης τραπεζών θα μπορεί να στέλνει τραπεζικό έμβασμα σε οποιαδήποτε τράπεζα κράτους-μέλους του SEPA σε 10 δευτερόλεπτα. Στα αυτόματα εμβάσματα SEPA (SEPA Credit Transfer Instant Payments) που βασικά αποτελούν μετεξέλιξη των SEPA Credit Transfers, είχε αναφερθεί η «Κ» και σε ρεπορτάζ της τον Νοέμβρη του 2022, όταν ψηφίστηκε η πρόταση για υποχρεωτική χρήση τους από τα κράτη-μέλη του SEPA.

Μία πτυχή που είναι πολύ σημαντική και που χρήζει να υπογραμμισθεί, είναι ότι σε ένα μήνα γίνεται μία υιοθέτηση κανονισμού που

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» από τραπεζικές πηγές, παρόμοια εφαρμογή «IRIS» για τα κυπριακά δεδομένα όπως υπάρχει στην Ελλάδα, θα εκκινήσει προς τα τέλη του δεύτερου εξαμήνου του 2025.

φέρνει αλλαγές και στον επιχειρηματικό κόσμο, καθώς οι συναλλαγές για τις παραγγελίες μέσω εμβασμάτων παραδείγματος χάριν, θα πραγματοποιούνται επίσης άμεσα. Ο κανονισμός δεν έχει εφαρμογή μόνο για εμβάσματα που αφορούν πελάτες λιανικής τραπεζικής, αλλά για όλους, προσθέτοντας ένα πλεονέκτημα και στη ζωή του Κύπριου επιχειρηματία. Συνάμα, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να εφαρμόζουν άρτια και επικαιροποιημένα μέτρα ανίχνευσης και πρόληψης, ώστε να αποφεύγεται η μεταφορά ποσών σε λάθος λογαριασμό λόγω απάτης, ή σφάλματος. Για τον σκοπό αυτό, οι πάροχοι που δραστηριοποιούνται στην Ε.Ε. θα πρέπει αμέσως, χωρίς πρόσθετες επιβαρύνσεις ή τέλη, να παρέχουν υπηρεσίες για την επαλήθευση της ταυτότητας του δικαιούχου.

Κληθείς να σχολιάσει την υιοθέτηση του κανονισμού της 9ης Ιανουαρίου 2025, ο εκπρόσωπος του Διοικητικού Συμβουλίου του European Payments Council (EPC) Κύπρου, Ελλάδας, Μάλτας, Ιρλανδίας και μέλος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, κ. Μάριος Νικολάου, υπέδειξε ότι θα γίνει κάτι «επαναστατικό» για τα κυπριακά – τουλάχιστον – δεδομένα. «Ένας πολίτης ή μία εταιρεία θα μπορεί να στέλνει ένα έμβασμα είτε στην Κύπρο είτε στο εξωτερικό σε οποιαδήποτε τράπεζα και βάσει της νομοθεσίας θα πρέπει τα χρήματα που έχει στείλει να πιστώνονται

στον λογαριασμό που επιθυμεί μέσα σε 10 δευτερόλεπτα, κάτι που μέχρι τώρα γίνονταν σε μία ημέρα, μπορεί και σε δύο», σχολίασε ο κ. Νικολάου. Ο κ. Νικολάου ξεκαθάρισε ότι όλες οι χώρες θα ευθυγραμμισθούν στις 9 Ιανουαρίου για πληρωμές που θα γίνονται και ενδοτραπεζικά και διατραπεζικά (domestic and cross boarder).

Δεν είναι IRIS

Ο κανονισμός της 9ης Ιανουαρίου δεν είναι η γνωστή σε πολλούς από εμάς, ως πλατφόρμα «IRIS» που χρησιμοποιείται στην Ελλάδα και δεν θα πρέπει να παρερμηνευθεί ότι η Κύπρος θα έχει από τις 9 Ιανουαρίου τέτοια πλατφόρμα. Ο κανονισμός της 9ης Ιανουαρίου θα υιοθετηθεί και από την Ελλάδα και το «IRIS» στην Ελλάδα θα δουλεύει επιπρόσθετα της οδηγίας, ενισχύο-

Μία πολύ σημαντική πτυχή, που χρήζει να υπογραμμισθεί, είναι ότι σε ένα μήνα γίνεται μία υιοθέτηση κανονισμού που φέρνει αλλαγές και στον επιχειρηματικό κόσμο.

Κρατάμε τη μια όψη του νομίσματος.

Αυτή που μας φέρνει πιο κοντά.

Στην Τράπεζα Κύπρου πιστεύουμε ότι το όραμα είναι κοινό, γι' αυτό δεν αφήνουμε τίποτα στην τύχη.

Για την υγεία που αξίζουμε, τον πολιτισμό που μοιραζόμαστε, την παιδεία που οραματιζόμαστε, το περιβάλλον και την κοινωνία στα οποία συνυπάρχουμε.

#ΚοινόΚυπρίων

Τράπεζα Κύπρου

Γραφειοκρατία και ακρίβεια γονατίζουν το επιχειρείν

Το ΚΕΒΕ καταθέτει συγκεκριμένες προτάσεις για θέματα οικονομίας από το βήμα της γενικής συνέλευσης

Της ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Έμφαση στα ζητήματα που αφορούν στο επιχειρηματικό και επενδυτικό περιβάλλον θα δώσει το ΚΕΒΕ κατά την Ετήσια Γενική του Συνέλευση, η οποία θα πραγματοποιηθεί αύριο. Εξάλλου, στους βασικούς στόχους του ΚΕΒΕ είναι η συνεχής προβολή και αναβάθμιση της Κύπρου με σκοπό η χώρα να καταστεί αξιόλογος επενδυτικός προορισμός.

Ο πρόεδρος του ΚΕΒΕ Σταύρος Σταύρου, από το βήμα της Γενικής Συνέλευσης, αναμένεται να επικεντρωθεί στα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί στα εργασιακά διαφόρων τομέων της οικονομίας, ενώ θα εισηγηθεί και τρόπους για την αναχαίτιση της ακρίβειας η οποία ταλανίζει τους πολίτες. Σε σχέση με τα εργασιακά θέματα κομβικό, εξάλλου, αναμένεται να είναι το 2025 καθώς όπως αποφασίστηκε θα αρχίσει κοινωνικός διάλογος με στόχο τη συμφωνία με τους κοινωνικούς εταίρους μέχρι το τέλος του έτους.

Σύμφωνα με όσα πληροφορείται η «Κ», το ΚΕΒΕ προτείνει όπως συνεχιστεί

Σε σχέση με τα εργασιακά θέματα, αναμένεται να είναι κομβικό το 2025, καθώς θα αρχίσει κοινωνικός διάλογος με στόχο τη συμφωνία με τους κοινωνικούς εταίρους μέχρι το τέλος του έτους.

η συνετή δημοσιονομική πολιτική που εφαρμόζει η κυβέρνηση προκειμένου να επιτυγχάνουμε τους στόχους μας. Την ίδια ώρα, προτείνει όπως μειωθούν στο ελάχιστο οι ανελαστικές δαπάνες και να δοθούν τα χρήματα αυτά σε αναπτυξιακούς σκοπούς. Επιπλέον, όπως πληροφορούμαστε, το Επιμελητήριο παρουσιάζεται ιδιαίτερα έντονο ως προς την άμεση ψηφιοποίηση του κράτους και των επιχειρήσεων. Η ψηφιοποίηση αποτελεί προτεραιότητα για τον επι-

Η ψηφιοποίηση αποτελεί προτεραιότητα, καθώς θα εκσυγχρονίσει το κράτος και θα το καταστήσει ελκυστικό για τις ξένες επενδύσεις.

χειρηματικό κόσμο καθώς θα εκσυγχρονίσει το κράτος και θα το καταστήσει ελκυστικό για τις ξένες επενδύσεις, υπογραμμίζει το ΚΕΒΕ. Αναφορικά με τη

γραφειοκρατία το ΚΕΒΕ τονίζει ότι θα πρέπει άμεσα να επιλυθεί καθώς δυσκολεύει σε μεγάλο βαθμό το επιχειρηματικό και επενδυτικό περιβάλλον.

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του ΚΕΒΕ, ο κ. Σταύρου θα αναφερθεί στις πολλές πρωτοβουλίες του ΚΕΒΕ για ενίσχυση της οικονομίας και του επιχειρείν και θα καταθέσει τις ολοκληρωμένες προτάσεις του Επιμελητηρίου για όλους τους βασικούς τομείς της οικονομίας. Συγκεκριμένα, ο κ. Σταύρου αναμένεται να αναφερθεί στην καλή πορεία της οικονομίας και των επί μέρους κλάδων, στα θετικά μηνύματα που στέλνουν οι πρόσφατες αναβαθμίσεις των διεθνών οίκων αξιολόγησης, καθώς και στις τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό και πώς μπορούν αυτές να επηρεάσουν την οικονομία και το επιχειρείν. Ιδιαίτερη αναφορά αναμένεται να κάνει στο οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον με έμφαση στις επιπτώσεις από τον πόλεμο στην Ουκρανία και την κρίση στη Μέση Ανατολή, προστίθεται. Παράλληλα, ο πρόεδρος του ΚΕΒΕ θα προβεί σε εισηγήσεις για το πώς ενδυναμώνουμε τη σημερινή θέση της οικονομίας μας και πώς πρέπει να συμπεριφερθούν όλοι οι κοινωνικοί εταίροι για να ξεφύγουμε από τα υφιστάμενα αδιέξοδα.

Προστίθεται πως σημαντικό μέρος της ομιλίας του προέδρου του ΚΕΒΕ θα αφιερωθεί στις μεταρρυθμίσεις με έμφαση στη δημόσια υπηρεσία, στη δικαιοσύνη, στην τοπική αυτοδιοίκηση και στο ΓεΣΥ, ενώ θα αναφερθεί στον προωθούμενο φορολογικό μετασχηματισμό και στις απόψεις του ΚΕΒΕ για τα φορολογικά. Σημαντική παρέμβαση θα κάνει ο κ. Σταύρου στο ενεργειακό κόστος, επισημαίνοντας την ανάγκη στήριξης των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.

Έντονα επικριτικός αναμένεται να είναι ο κ. Σταύρου για το κύμα απεργιών που εκδηλώθηκε στον τομέα της υγείας και σε τομείς του ιδιωτικού τομέα, ενώ θα αναφερθεί στα προβλήματα, αλλά και στις προοπτικές που υπάρχουν στον τραπεζικό τομέα, στον τουρισμό, στο εμπόριο, στη βιομηχανία, στην αγορά ακινήτων, στις επενδύσεις, στην ψηφιοποίηση του κράτους, κ.λπ.

Την 97η Ετήσια Γενική Συνέλευση του ΚΕΒΕ θα χαιρετίσει ο πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Νίκος Χριστοδουλίδης.

Προσδοκά επιστροφές, φοβάται ροές η Ε.Ε.

Αχατογράφπτα νερά στο Συριακό – Γερμανία και Γαλλία «καλούν» HTS, ρόλο μεσολαβητή «προσφέρει» η Τουρκία

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ

Η ανατροπή του καθεστώτος Άσαντ εκλαμβάνεται από αρκετά κράτη-μέλη της Ε.Ε. ως «μια πρώτης τάξεως ευκαιρία», για να κλείσουν το κεφάλαιο των Σύρων προσφύγων, ανοίγοντας διάπλατα το ζήτημα των «επιστροφών» στη Συρία, που μέχρι σήμερα προσκρούει στην ευρωπαϊκή νομοθεσία, δεδομένου ότι η χώρα δεν θεωρείται ως «ασφαλής». Ωστόσο, την ίδια ώρα, η εύθραυστη κατάσταση που επικρατεί, σε συνδυασμό με την αδιευκρίνιστη πορεία για τη νέα τάξη πραγμάτων στη Συρία, υπό την πρωτοκαθεδρία μιας ριζοσπαστικής ισλαμιστικής οργάνωσης, προκαλούν ανησυχία και προβληματισμό. Καθώς, κανένας δεν μπορεί να αποκλείσει μια νέα εμφύλια σύρραξη, η οποία εκ των πραγμάτων θα οδηγούσε στο ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα, δημιουργώντας νέους πρόσφυγες και κατά συνέπεια νέες ροές προς την Ε.Ε.

Άλλωστε, όπως είπε στην «Κ» κοινοτική πηγή, «η απαλλαγή από το δικτατορικό καθεστώς Άσαντ, δεν εγγυάται αυτόματως ομαλή μετάβαση και διαδοχή, καθώς η Συρία βρίσκεται κατά κύριο λόγο στα χέρια μιας ριζοσπαστικής ισλαμιστικής ομάδας, που θεωρείται τρομοκρατική για τις ΗΠΑ και τη Βρετανία και είναι υποκείμενο κυρώσεων και για την Ε.Ε.». Δεν είναι προφανές

τυχαίο ότι η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, διά του εκπροσώπου της, Ανουάρ Ελ Ανουνί, φρόντισε να υπενθυμίσει αυτό ακριβώς το καθεστώς κυρώσεων σε βάρος της ισλαμιστικής οργάνωσης, σημειώνοντας ότι για ενόπλιους προφανώς λόγους, η Ε.Ε. δεν βρίσκεται σε επαφή με τη Χαγιατί Ταχρίρ αλ-Σαμ (HTS), περιλαμβανομένου του ηγέτη της Αμπού Μοχάμαντ αλ Γκολάνι, που ανέτρεψε τον Άσαντ.

Η Άγκυρα έχει ήδη κάνει τη δική της προεργασία, προσφέροντας τις «υπηρεσίες της» και διεκδικώντας ρόλο μεσολαβητή μεταξύ της Δύσης και των ισλαμιστών που ελέγχουν τη Συρία.

Αυτό το «κενό επικοινωνίας» φαίνεται, όμως, ότι επιδιώκει να καλύψει ο γαλλογερμανικός άξονας, ο οποίος έχει αποφασίσει να εργαστεί με την ηγεσία των «ανταρτών», επιχειρώντας να οριοθετήσει το πλαίσιο συνεργασίας «στη βάση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων», όπως ανακοινώθηκε μετά από τηλεφωνική επικοινωνία του

Καγκελάριου Όλαφ Σολτς με τον πρόεδρο Εμανουέλ Μακρόν.

Αυτοπλάσάζεται η Άγκυρα

Προς αυτή την κατεύθυνση, κοινοτικοί κύκλοι αποκαλύπτουν ότι «η Άγκυρα έχει ήδη κάνει τη δική της προεργασία, προσφέροντας τις υπηρεσίες της» και διεκδικώντας ρόλο μεσολαβητή μεταξύ της Δύσης και των ισλαμιστών που ελέγχουν τη Συρία. Όπως έλεγαν οι ίδιοι κύκλοι στην «Κ», «η Τουρκία αυτοπλάσάζεται και στην Ε.Ε., ως ο συνδυαστικός κρίκος που θα μπορούσε να δημιουργήσει συνθήκες συνεννόησης και συντονισμού μεταξύ Δύσης και ισλαμιστών, προκειμένου να διασφαλιστεί μια ομαλή μετάβαση, με «συμπεριληπτικό τρόπο (in an inclusive way)». Ορολογία που έχει επιστρατεύσει η Ε.Ε., προσβλέποντας ότι όλοι θα συμμετάσχουν στην υπό διαμόρφωση νέα τάξη πραγμάτων, στη Συρία. Δηλαδή, οι ισλαμιστικές ομάδες που ανέτρεφαν τον Άσαντ, οι πολιτικές δυνάμεις της χώρας, οι εξόριστοι ηγέτες της αντιπολίτευσης, ως επίσης το φιλοκουρδικό SDF, που ελέγχει το βορειοανατολικό τμήμα της χώρας. Προκειμένου όλοι αυτοί μαζί, να εγγυηθούν και να διασφαλίσουν αφενός την ειρήνη και αφετέρου τη νομιμοποίηση ενός νέου καθεστώτος, στο οποίο θα μπορούν να επιστρέψουν οι Σύριοι πρόσφυγες και θα τυχάνουν σε-

Η Γερμανία, η Γαλλία, το Βέλγιο και η Ελλάδα, τοποθετούν στο ψυγείο την εξέταση αιτήσεων ασύλου Σύρων, κάτι που έχει κάνει και η Κύπρος εδώ και αρκετούς μήνες δεδομένων των μαζικών ροών που δεχόταν.

βασμού οι μειονότητες, περιλαμβανομένων της χριστιανικής.

Η «προσφορά των υπηρεσιών» της Τουρκίας, για ανάληψη μεσολαβητικού ρόλου μεταξύ Δύσης και των ισλαμιστών που ελέγχουν τη Συρία, έχει προσλάβει και επίσημο χαρακτήρα. Το υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας φρόντισε να

αφήσει να διαρρεύσει ότι ο ΥΠΕΞ Χακάν Φιντάν και ο γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών Αντόνιο Γκουτέρες συζήτησαν τις εξελίξεις στη Συρία, τόσο για τα επόμενα βήματα, όσο και για την ανοικοδόμηση της χώρας αλλά και για την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας. Είναι προφανές ότι η Τουρκία παίζει το χαρτί του «συν-

δυτικού κρίκου» στη Συρία, διεκδικώντας ρόλο και λόγο στη νέα υπό διαμόρφωση τάξη πραγμάτων στη χώρα. Σημειώνεται ότι ενώ η Τουρκία αυτοπλάσάζεται ως μεσολαβητής στη Συρία, ο Συριακός Εθνικός Στρατός - SNA που έχει ιδιαίτερους δεσμούς με την Άγκυρα, επιτέθηκε σε κουρδικές δυνάμεις (SDF).

Είναι νωρίς, αλλά οι επιφυλάξεις παραμένουν

Οι Βρυξέλλες, αν και επισήμως διαμνύουν ότι «είναι νωρίς» για επιστροφές προσφύγων, επιστρατεύοντας το προφανές, δηλαδή ότι η Συρία δεν μπορεί να θεωρηθεί ασφαλής, τουλάχιστον ακόμη, εντούτοις επιδεικνύουν μια ενδιαφέρουσα στωικότητα σε σχέση με τις κινήσεις που καταγράφονται σε πολλά κράτη-μέλη. Κινήσεις, οι οποίες είναι αποκαλυπτικές της επικρατούσας τάσης για «αξιοποίηση» της νέας υπό διαμόρφωση κατάστασης στη Συρία. Ευρωπαίοι διπλωμάτες αφήνουν μάλιστα να διαρρεύσει ότι «ο καθεστώς Σύρου πρό-

σφυα είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τη δικτατορία Άσαντ στη χώρα. Από τη στιγμή που η δικτατορία έπαψε να υφίσταται, παύει να υφίσταται και το καθεστώς του πρόσφυγα», διαμνύουν, σε μια υπεραπλουστευμένη ερμηνεία, που προφανώς στοχεύει να εκμεταλλευθεί τις εξελίξεις, αδιαφορώντας για την ασφάλεια των προσφύγων.

Η θέση αυτή δεν εξαντλείται στη θεωρία, αλλά έχει ήδη περάσει στην πράξη, με την Αυστρία να προετοιμάζει μαζικές απελάσεις. Η Βιέννη ανακοίνωσε με κάθε επισιμότητα, «πρόγραμμα επι-

στροφών και απελάσεων» Σύρων προσφύγων. Ενώ η Γερμανία, η Γαλλία, το Βέλγιο και η Ελλάδα, τοποθετούν στο ψυγείο την εξέταση αιτήσεων ασύλου Σύρων, κάτι που έχει κάνει και η Κύπρος εδώ και αρκετούς μήνες δεδομένων των μαζικών ροών που δεχόταν.

Σε επίπεδο ΕΥΕΔ, οι επίσημες τοποθετήσεις του εκπροσώπου αντανακλούν μια εμφανή επιφυλακτικότητα για την πορεία των εξελίξεων στη Συρία. Ο εκπρόσωπος, αφού υπενθύμισε ότι το πάνω χέρι στη χώρα έχει μια οργάνωση που θεωρείται τρομοκρατική, επισήμανε

ότι «ως εκ τούτου πρέπει να δούμε πώς θα εξελιχθεί η κατάσταση, εάν οι μειονότητες θα ληφθούν πραγματικά υπόψη και κατά πόσον θα υπάρξει πραγματικά μια διαδικασία συμπεριληπτικής διαρκείας της μετάβασης, η οποία θα είναι σε θέση να οδηγήσει τελικά σε ένα δημοκρατικό κράτος».

Αναφορικά με το μείζον ζήτημα του προσφυγικού/μεταναστευτικού, διατύπωσε τη θέση ότι είναι πολύ νωρίς για εξαγωγή συμπερασμάτων, καθώς η κατάσταση επί του εδάφους είναι «πολύ ευμετάβλητη».

Η Βιέννη ανακοίνωσε με κάθε επισιμότητα, «πρόγραμμα επιστροφών και απελάσεων» Σύρων προσφύγων.

Συνομιλίες με φόντο το ρωσικό χρήμα

Τα είπαν Χριστοδουλίδης και Βρετανός πρωθυπουργός για διμερή θέματα, κυρώσεις και Κυπριακό

Του ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

Λίγο μετά τις 8.30 π.μ. το πρωί της Τρίτης ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης υποδέχτηκε τον Βρετανό πρωθυπουργό, Σερ Κιρ Στάρμερ. Πρόκειται για την πρώτη διμερή επαφή Βρετανού πρωθυπουργού με Κύπριο πρόεδρο, σε 53 χρόνια, από την επίσκεψη του Τεντ Χιθ το 1971 στη Λευκωσία και τη δεύτερη επίσκεψη πρωθυπουργού του Ηνωμένου Βασιλείου στην Κύπρο, μετά την επίσκεψη Τζον Μέιτζορ, το 1993, στα πλαίσια τότε της συνάντησης των επικεφαλής των κρατών της Κοινοπολιτείας.

Οι διμερείς σχέσεις Λονδίνου-Λευκωσίας, το ζήτημα των ρωσικών κυρώσεων και της εγκαθίδρυσης μηχανισμού κυρώσεων σε εθνικό επίπεδο και το Κυπριακό κυριάρχησαν στην ατζέντα. Οι εξελίξεις στην περιοχή σε συνδυασμό με το σινιάλο της Λευκωσίας σε σχέση με τον ευρωατλαντικό της προσανατολισμό έθεσαν και τις βρετανικές βάσεις (BSA) στο προσκήνιο των συζητήσεων.

Ο πρωθυπουργός Στάρμερ κατέθεσε στεφάνι στον ανδριάντα του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', πρώτου προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, είχε κατ' ιδίαν συνάντηση με τον πρόεδρο Χριστοδουλίδη και, ακολούθως, υπήρξαν διευρυμένες επαφές με τις αντιπροσωπείες των δύο μερών.

Σε καλό κλίμα η συνάντηση

Καλωσορίζοντας τον πρωθυπουργό Στάρμερ, ο πρόεδρος της Δημοκρατίας είπε ότι «αυτή είναι μια ιστορική επίσκεψη, 53 χρόνια μετά από την τελευταία επίσκεψη πρωθυπουργού του Ηνωμένου Βασιλείου για διμερή συνάντηση. Επίσης, η συνάντησή μας λαμβάνει χώρα δύο μήνες μετά τη συνάντησή μας στο πρωθυπουργικό γραφείο (σ.σ. στο Λονδίνο) και αυτή είναι μια ξεκάθαρη απόδειξη της ισχυρής

Λευκωσία και Λονδίνο θα συνεργαστούν στενά σε θέματα αντιμετώπισης των ρωσικών κακόβουλων ενεργειών με φόντο τον συνεχιζόμενο πόλεμο του Πούτιν στην Ουκρανία, εγκαθιδρύοντας στενή συνεργασία στο επίπεδο των εθνικών μηχανισμών εφαρμογής οικονομικών κυρώσεων.

Το Λονδίνο θα υποστηρίξει την Κύπρο στην εγκαθίδρυση ενός νέου τμήματος - ουσιαστικά μιας μονάδας Εφαρμογής Εθνικών Κυρώσεων για σκοπούς αντιμετώπισης ρωσικών παράνομων χρηματοδοτήσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

μας βούλησης για να εργαστούμε μαζί, για να ενισχύσουμε τις διμερείς μας σχέσεις στην άμυνα, στην ασφάλεια, τις επενδύσεις, στο εμπόριο, στην εκπαίδευση, στην τεχνολογία, σε όλα τα επίπεδα», ανέφερε ο κ. Χριστοδουλίδης. «Επισκέπτεστε την Κύπρο σε μια περίοδο που έχουμε μεγάλες εξελίξεις στην περιοχή μας. Θα ανταλλάξουμε από-

ψεις και θα δούμε πώς μπορούμε να εργαστούμε μαζί για να δημιουργήσουμε συνθήκες σταθερότητας και ασφάλειας. Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι εγγυητρια χώρα, συντάκτες ψηφισμάτων στο Συμβούλιο Ασφαλείας των ΗΕ και έχετε ειδικό ρόλο να διαδραματίσετε για την επανένταξη των συνομιλιών και την επίλυση του Κυπριακού, στη βάση των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΕ. Έχουμε μια σειρά πολύ σημαντικών θεμάτων να συζητήσουμε και προσβλέπω στις συζητήσεις μας».

Από την πλευρά του, ο πρωθυπουργός Στάρμερ ανέφερε ότι «είναι πραγματικό προνόμιο να βρίσκομαι εδώ, και μετά τη συνάντησή μας τον Οκτώβριο στο Λονδίνο καταφέραμε να έχουμε αυτή την ιστορική συνάντηση. Παρακάτω εκλάμβετε το ως απόδειξη της πρόθεσής μου ότι η πραγματικά ισχυρή σχέση, η συνεργασία των χωρών μας -ιςχυρή ιστορικά και λόγω των δεσμών που έχουν οι δύο λαοί για

πολλά χρόνια και των κοινών μας συμφερόντων- μπορεί να φτάσει σε ακόμη πιο ισχυρά επίπεδα, είτε είναι σε διεθνή θέματα που αντι-

μετωπίζουμε μαζί είτε είναι στο εμπόριο, στις επενδύσεις, στην ενέργεια, στην υγεία, στην ΕΕ, σε πολλά θέματα που οι χώρες μας ήδη εργάζονται στενά μαζί. Έχω την ευκαιρία να είμαι εδώ στην όμορφη σας χώρα και να έχουμε αυτές τις συζητήσεις. Είναι ιστορική η επίσκεψη διότι έχει πάρα πολύ καιρό να έρθει εδώ πρωθυπουργός του ΗΒ για συνομιλίες, για αυτό νιώθω ότι έχω το προνόμιο που έχω αυτές τις συνομιλίες μαζί σας και να τις αναγάγουμε σε ένα άλλο επίπεδο. Προσβλέπω στο να ανα-νεώσουμε και να ενισχύσουμε τις σχέσεις μεταξύ των χωρών μας».

Το ρωσικό χρήμα

Λευκωσία και Λονδίνο εμβαθύνουν τις σχέσεις τους σε μια μεγάλη γκάμα ζητημάτων διμερούς ενδιαφέροντος, τόσο σε σχέση με τη συ-

νεργασία σε θέματα αντιμετώπισης οργανωμένου εγκλήματος και ρωσικών παράνομων χρηματοδοτήσεων, όσο και στον στενό συντονισμό για ζητήματα άμυνας και ασφάλειας με φόντο τις καταγιωτικές εξελίξεις στην περιοχή μετά την 7η Οκτωβρίου του 2023. Το Λονδίνο θα υποστηρίξει την Κύπρο στην εγκαθίδρυση ενός νέου τμήματος - ουσιαστικά μιας μονάδας Εφαρμογής Εθνικών Κυρώσεων για σκο-

πούς αντιμετώπισης ρωσικών παράνομων χρηματοδοτήσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η εν λόγω πιτυχή αναμένεται να ενδυναμώσει τη συνεργασία σε ζητήματα ασφάλειας και πληροφοριών μεταξύ των δύο χωρών και συμφωνήθηκε σε επίπεδο Χριστοδουλίδη-Στάρμερ, εμπλέκοντας απευθείας το αρμόδιο γραφείο επιβολής κυρώσεων του Ηνωμένου Βασιλείου και το υπουργείο Οικονομικών της ΚΔ. Η εν λόγω συνεργασία ανοίγει τον δρόμο για στενό συντονισμό σε θέματα οργανωμένου εγκλήματος μεταξύ των δύο χωρών.

Ενημέρωση για Κυπριακό

Επιπλέον, όπως αναφέρουν στην «Κ» καλά ενημερωμένες πηγές, Χριστοδουλίδης και Στάρμερ συζήτησαν και τις εξελίξεις στο Κυπριακό με αφορμή την τρέχουσα προσπάθεια του ΟΗΕ, υπό τον γ.γ. Αντόνιο Γκουτέρες, να υπάρξει μια διεθνής διάσκεψη για το Κυπριακό με τη Λευκωσία να προσδοκά - όπως διαφάνηκε κι από τις δηλώσεις του ΠΤΔ- στήριξη τόσο στο επίπεδο του Συμβουλίου Ασφαλείας (σ.σ. renholder χώρα ψηφισμάτων) όσο και ως προς τη διάσταση της δι-μουουργικής της στάσης στα επόμενα, διπλωματικά, βήματα για άρση του αδιεξόδου των συνομιλιών. Επί τούτου ο ΠΤΔ ενημέρωσε αναλυτικά τον κ. Στάρμερ για τις τρέχουσες εξελίξεις μετά το δείπνο της Νέας Υόρκης του περασμένου Οκτωβρίου.

ΑΡΘΡΟ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Φιλελεύθερη Κεντροδεξιά

Η πρωτοκαθεδρία του Δημοκρατικού Συναγερμού στην Κύπρο ως το μόνο φιλελεύθερο, κεντροδεξιό και ρεαλιστικό κόμμα έχει συμβάλει και συνεχίζει να συμβάλει στη σταθερότητα και την ανάπτυξη της Κύπρου. Αυτή τη στιγμή η Κύπρος χαιρεί τις οικονομικές και πολιτικές σταθερότητας γιατί από το 2013 και μετά ο ΔΗΣΥ ήταν στην κυβέρνηση και άσκησε μια ρεαλιστική και αναπτυξιακή πολιτική. Η προσήλωσή του στις δημοκρατικές αρχές αλλά με σαφή στήριξη στην ελεύθερη αγορά και την ιδιωτική πρωτοβουλία κατάφεραν να αναστήσουν ένα κράτος υπό διάλυση που άφησε πίσω της η διακυβέρνηση της Αριστεράς. Η οικονομική ευμηνία επιτεύχθηκε προάγοντας την επιχειρηματικότητα μέσω στοχευμένων μεταρρυθμίσεων. Αυτές οι μεταρρυθμίσεις δεν ήταν αποτέλεσμα μόνο του μνημονίου που είχαμε υπογράψει ως χώρα, αλλά ήταν επίσης αποτέλεσμα των λογικών μέτρων που είχε υιοθετήσει η κυβέρνηση με τη στήριξη του ΔΗΣΥ. Έχει επίσης συμβάλει σε όλη τη διάρκεια ύπαρξής του στη θεσμική σταθερότητα μέσω της υποστήριξης νόμων και μεταρρυθμίσεων και την υπεράσπιση της δικαιοσύνης, υπήρξε ένας από τους βασικούς υποστηρικτές της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προώθησε τον διάλογο σε σημαντικά ζητήματα όπως είναι το Κυπριακό. Παρότι ως αρχή προωθεί την ελεύθερη αγορά, ο Δημοκρατικός Συναγερμός ήταν αυτός που είδε με κατανόηση κοινωνικά θέματα όπως αυτό της υγείας και στήριξε το ΓΕΣΥ, με αποτέλεσμα όλοι οι πολίτες να έχουν καθολική, ολοκληρωμένη και ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας του κράτους, ενώ την ίδια ώρα μειώθηκαν οι ιδιωτικές πληρωμές. Ένα είναι το βέβαιο. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ως το μόνο φιλελεύθερο, κεντροδεξιό και ρεαλιστικό κόμμα στην Κύπρο συνδυάζει τις αξίες της ελευθερίας, της υπευθυνότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης, μπορώντας να συμβάλει στην οικοδόμηση μιας ισχυρής και ευμηνούς κοινωνίας. Είναι ο εκφραστής της λογικής και των ενημερωμένων, κοστολογημένων πολιτικών που θα λειτουργήσουν προς όφελος όλων των πολιτών της Κύπρου. Το πολιτικό στίγμα υπήρξε και είναι στο DNA της παράταξης χωρίς να έχει αλλάξει από την ίδρυσή της. Το μόνο που αλλάζει είναι να προσαρμόζεται στα δεδομένα της εποχής πάντα με ρεαλισμό. Όπως είπε κάποτε ο Γλαύκος Κληρίδης, «Εάν ρεαλισμός σημαίνει υπεύθυνον πολιτικόν βίον, έντιμον ενημέρωση, ορθή καθοδήγηση του λαού, τότε αποδεχόμεθα τον τίτλο του ρεαλιστού και ευχαριστούμε. Είμεθα υπερήφανοι γιατί είμαστε ρεαλιστές».

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Το Βερολίνο χρυσώνει το χάπι της Λευκωσίας

Γερμανική συνταγή στα Συμπεράσματα για Τουρκία – Κατάπιαν τη «διασύνδεση» Κυπριακού-ευρωτουρκικών

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ

«Συνταγή Γερμανίας» αντανακλούν τα Συμπεράσματα της Ε.Ε. για την Τουρκία, καθώς σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», «το Βερολίνο έχει θέσει τον τόνο σε όλο το φάσμα της νέας υπό οικοδόμηση μακρόπνοης ευρωτουρκικής σχέσης». Κοινοτική πηγή με άριστη γνώση των διαμειφθέντων, αποκάλυψε ότι η Λευκωσία πραγματοποίησε διμερείς συζητήσεις με το Βερολίνο, υπό το φως της άρνησης της γερμανικής πλευράς να συναινέσει στη διασύνδεση του Κυπριακού και των ευρωτουρκικών ντοσέ, που όπως είχαμε δημοσιεύσει την περασμένη Κυριακή, έλαβε χώρα στην αρμόδια ομάδα εργασίας για τη διεύρυνση, COELA. Εκπρόσωπος της Γερμανίας εξήγησε προς την κυπριακή πλευρά ότι κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό, καθώς θα ανέτρεπε την ισορροπία του αναθεωρημένου προσχεδίου Συμπερασμάτων, ενώ επίσης επισημάνθηκε ότι το κυπριακό αίτημα για «διασύνδεση» είναι εκτός του πλαισίου των αποφάσεων της Συνόδου Κορυφής του περασμένου Απριλίου (κάτι που τέθηκε και από την Ολλανδία).

Ως εκ τούτου, όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, στις διμερείς συζητήσεις Γερμανίας-Κύπρου, παρά την προσπάθεια της Λευκωσίας να πείσει, η γερμανική πλευρά επέμεινε στη θέση της. Το Βερολίνο αποδέχθηκε μόνο την αναπαραγωγή μιας φράσης που υπήρχε και στα Συμπεράσματα του περασμένου Απριλίου και επισημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην επανέναρξη και την πρόοδο των συνομιλιών για τη διευθέτηση του

ζητήματος της Κύπρου, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας Ε.Ε.-Τουρκίας. Όπως γίνεται κατανοητό, με βάση το εν λόγω λεκτικό η Ε.Ε. δεν εκλαμβάνει ως προϋπόθεση ή ως προαπαιτούμενο το Κυπριακό για τις ευρωτουρκικές σχέσεις, ώστε δηλαδή να διασυνδέει ουσιαστικά τα δύο ζητήματα. Αλλά αρκείται απλώς να αποδώσει ιδιαίτερη «σημασία» στο Κυπριακό, χωρίς μάλιστα να εξαρτά –και αυτό είναι το πλέον βασικό– τις ευρωτουρκικές σχέσεις από την πρόοδο ή τη λύση του Κυπριακού προβλήματος.

Με άλλα λόγια, η Γερμανία χρύσωσε το χάπι στη Λευκωσία, όπως ακριβώς έκανε και τον περασμένο Απρίλιο, προσφέροντας απλώς μια φραστική συνυπαρξη (και όχι μια ουσιαστική διασύνδεση) δύο ζητημάτων, στην ίδια παράγραφο: Του Κυπριακού και της «περαιτέρω» ευρωτουρκικής συνεργασίας, που εμφανίζονται απλώς να κινούνται αυτόνομα και παράλληλα, χωρίς όμως να τέμνονται σε κάποιο σημείο, καθώς δεν παράγουν καμία ουσιαστική υποχρέωση στην Τουρκία. Ως αποτέλεσμα, οι ευρωτουρκικές σχέσεις δεν εξαρτώνται από την πρόοδο ή τη λύση του Κυπριακού, όπως θα άρμοζε σε μια πραγματική, ουσιαστική διασύνδεση των δύο. Η οποία δυστυχώς απουσιάζει και από το προσχέδιο Συμπερασμάτων που τέθηκε ενώπιον της Επιτροπής Μονίμων Αντιπροσώπων, COREPER και το οποίο εξακολουθεί να είναι υπό διαμόρφωση, μέχρι την οριστική του έγκριση.

Προχωρά μόνη η Τουρκία

Άλλωστε, το αναθεωρημένο προσχέδιο που αποκάλυψε η «Κ» στην κυρια-

Κοινοτική πηγή ανέφερε ότι επιδιώκεται όπως το προσχέδιο Συμπερασμάτων συμφωνηθεί σε διπλωματικό επίπεδο, ώστε να υιοθετηθεί απλώς ως σημείο Α, δηλαδή χωρίς συζήτηση, από το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων, την προσεχή εβδομάδα στις Βρυξέλλες.

Η Ε.Ε. αρκείται απλώς να αποδώσει ιδιαίτερη «σημασία» στο Κυπριακό, χωρίς μάλιστα να εξαρτά –και αυτό είναι το πλέον βασικό– τις ευρωτουρκικές σχέσεις από την πρόοδο ή τη λύση του κυπριακού προβλήματος.

κάτικη έκδοση, «λαμβάνει θετική σημείωση» της επανέναρξης των Υψηλών Πολιτικών Διαλόγων Ε.Ε.-Τουρκίας περιλαμβανομένου του Υψηλού Διαλόγου για το Εμπόριο που πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά, το περασμένο καλοκαίρι, συνεπεία των ομόφωνων αποφάσεων των 27 κρατών-μελών (17-18 Απριλίου). Με τη συμφωνη δηλαδή γνώμη και της Λευκωσίας, η οποία δεν είχε

προβλήμα να ανάψει «πράσινο φως», παρά το γεγονός ότι η Άγκυρα επιβάλλει δυσμενείς διακρίσεις και δεν εφαρμόζει την υφιστάμενη κλασική μορφή της Τελωνειακής Ένωσης, έναντι στην Κυπριακή Δημοκρατία. Το γεγονός αυτό και μόνο, της πραγματοποιήσης του Υψηλού Πολιτικού Διαλόγου Ε.Ε.-Τουρκίας για το Εμπόριο, ως επίσης και η πρόσκληση του Τούρκου ΥΠΕΞ Χακάν Φιντάν σε άτυπο Συμβούλιο της Ε.Ε., καταδεικνύουν και στην πράξη, ότι η νέα μακρόπνοη ευρωτουρκική σχέση έχει τεθεί σε τροχιά υλοποίησης, χωρίς καμιά εξάρτηση από το Κυπριακό, στο οποίο δεν κινείται φύλλο. Με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το αφήγημα του προέδρου Χριστοδουλίδη περί δήθεν εξασφάλισης της διασύνδεσης του Κυπριακού και των ευρωτουρκικών σχέσεων.

Φραστικές υποδείξεις

Πέραν της προαναφερθείσας προσθήκης που φέρεται να συμφωνήθηκε διμερώς μεταξύ Γερμανίας-Κύπρου και

η οποία χρυσώνει το χάπι της Λευκωσίας, το αναθεωρημένο προσχέδιο Συμπερασμάτων που δημοσίευσε η «Κ» την περασμένη Κυριακή, «επαναλαμβάνει τη δέσμευση της Ε.Ε. σε μια περιεκτική λύση του κυπριακού προβλήματος, εντός του συμφωνημένου πλαισίου των Η.Ε., σύμφωνα με όλα τα σχετικά ψηφίσματα του Σ.Α. ΟΗΕ και στη βάση των αρχών επί των οποίων εδράζεται η Ε.Ε. και το κεκτημένο». Επαναλαμβάνει ακόμη την κλασική θέση της Ε.Ε. ότι «παραμένει κρίσιμο όπως η Τουρκία δεσμευθεί και συμβάλει ενεργώς σε μια τέτοια ειρηνική διευθέτηση, περιλαμβανομένων των εξωτερικών της πτυχών».

Το αναθεωρημένο προσχέδιο, που εξακολουθεί να τελεί υπό διαμόρφωση, «καλωσορίζει τα πρόσφατα βήματα που έγιναν από τον γ.γ. ΟΗΕ προς την κατεύθυνση επανέναρξης των συνομιλιών», επαναβεβαιώνοντας ότι «η Ε.Ε. παραμένει έτοιμη να διαδραματίσει έναν ενεργό ρόλο, στηρίζοντας σε όλα

τα στάδια τη διαδικασία υπό τα Ηνωμένα Έθνη». Παράλληλα, «επαναλαμβάνει τη σημασία του καθεστώτος της περίκλειστης Αμμοχώστου, καταδικάζει όλες τις μονομερείς ενέργειες της Τουρκίας που κινούνται αντίθετα από τα ψηφίσματα του Σ.Α.

ΟΗΕ και επαναλαμβάνει την έκκλησή του για άμεση αναστροφή». Επιπλέον, το προσχέδιο επαναλαμβάνει όλες τις ανεκπλήρωτες κυπρογενείς υποχρεώσεις της Τουρκίας, υπενθυμίζει την ανάγκη σεβασμού της κυριαρχίας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων των «27» και καλεί την Άγκυρα να εφαρμόσει την ευρωτουρκική συμφωνία στο προσφυγικό/μεταναστευτικό και έναντι στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Κοινοτική πηγή ανέφερε ότι επιδιώκεται όπως το προσχέδιο Συμπερασμάτων συμφωνηθεί σε διπλωματικό επίπεδο, ώστε να υιοθετηθεί απλώς ως σημείο Α, δηλαδή χωρίς συζήτηση, από το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων, την προσεχή εβδομάδα στις Βρυξέλλες.

ΣΤΟ ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΟ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ

HOURS

BY KATHIMERINI

24 FOR 24 Τα αγαπημένα μας μοντέλα για φέτος

ΕΤΕ 101 ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ - ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΙΑ ΣΤΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ ΜΕ 48

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

100+ ρολόγια, κοσμήματα, αξεσουάρ για βραδινή έξοδο, τώρα που πλησιάζουν οι γιορτές

Κι ακόμη: Τα 24 αγαπημένα μας ρολόγια του '24

100 χρόνια Art Déco – και πώς επηρέασε την ωρολογοποιία

ΚΥΡΙΑΚΗ 15/12

Βάζουμε το λιθαράκι μας για μια καλύτερη Κύπρο

Διερευνούνται τομείς που μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη της χώρας, τονίζει ο ιδρυτής του Punin Group

Συνέντευξη στον
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Για τους λόγους που έφεραν τον Dmitry Punin στην Κύπρο, τους τομείς που δραστηριοποιείται η Punin Group στην χώρα, καθώς και μία γεύση για τα μελλοντικά του σχέδια δίνει ο ιδρυτής του Ομίλου σε συνέντευξη που παραχωρεί στην «Κ». Ο ιδρυτής του Punin Group με επιχειρηματική παρουσία στη χώρα από το 2019, τονίζει πως, η Κύπρος προσφέρει ένα πολύ φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον. Όπως εξηγεί, ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα είναι η στρατηγική θέση του νησιού στο σταυροδρόμι της Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής, που το καθιστά κατά την γνώμη του ιδανική πύλη για το διεθνές εμπόριο και τις επενδύσεις. Μεταξύ άλλων, ο κ. Punin υπογραμμίζει ότι, η χώρα διαθέτει επίσης ισχυρή υποδομή, ενώ οι ανταγωνιστικοί φορολογικοί συντελεστές και τα επενδυτικά κίνητρα καθιστούν την Κύπρο ελκυστικό προορισμό για παγκόσμιες επιχειρήσεις.

- Τι σας έκανε να έρθετε στην Κύπρο και να επενδύσετε εδώ;

- Ήρθα για πρώτη φορά στην Κύπρο για διακοπές και γοητεύτηκα από την ομορφιά της, τη ζεστασιά των ανθρώπων της και τον οικγενειακό τρόπο ζωής. Ωστόσο, αυτό που πραγματικά με εντυπωσίασε ήταν η ανθεκτικότητα του νησιού μετά την οικονομική κρίση του 2013. Παρό τις προκλήσεις, η Κύπρος ανέκαμψε δυναμικά και με αποφασιστικότητα και άδραξα την ευκαιρία για να γίνω μέρος της ανάπτυξης της.

Το 2019, πήρα την απόφαση να μετακομίσω εδώ με την οικογένειά μου, τη σύζυγο και τα παιδιά μου και να ιδρύσω την Punin Group. Πίστευα ότι η Κύπρος, και ιδιαίτερα η Λεμεσός, είχε ανεκμετάλλετες δυνατότητες σε διάφορους τομείς, όπως τα ακίνητα, η φιλοξενία, η υγεία και η ομορφιά, το λιανικό εμπόριο, η ψυχαγωγία και σε πολλούς άλλους. Το όραμά μου ήταν να εισαγάγω καινοτόμες ιδέες που θα αναβάθμιζαν την τοπική βιομηχανία και θα δημιουργούσαν κάτι μοναδικό. Έκτοτε, αναπτύξαμε τον Όμιλο Punin σε μια αναπτυξιακή και «πολύπλευρη» επιχείρηση, που καλύπτει τη φιλοξενία, το λιανικό εμπόριο, τους γραφειακούς χώρους και, φυσικά, την παραγωγή κρασιού. Η Κύπρος αισθάνηκα ότι είναι το τέλειο μέρος για να υλοποιήσω τις ιδέες μου και είμαι περήφανος για το αποτέλεσμα που έχουμε. Τα εγχειρήματά μας αντικατοπτρίζουν το πάθος μου για ποιότητα και την καινοτομία και είμαι ενθουσιασμένος που θα συνεχίσω να συμβάλλω στο ζωντανό επιχειρηματικό τοπίο που βρίσκεται εδώ.

- Ποιος είναι το πιο ελκυστικό σημείο αναφοράς που προσφέρει η Κύπρος στους επενδυτές;

- Η Κύπρος είναι μια απίστευτα φιλόξενη χώρα και είμαι βαθιά ευγνώμων για τη ζωή που έχουμε χτίσει εδώ με την οικογένειά μου. Το νησί προσφέρει μια μοναδική ισορροπία, εγγύτητα στη θάλασσα, ασφάλειας και αισθήσης της κοινότητας που το καθιστούν ιδανικό μέρος για να ζει κανείς και να δραστηριοποιείται ε-

Αυτό που με εντυπωσίασε ήταν η ανθεκτικότητα του νησιού μετά την οικονομική κρίση του 2013», αναφέρει ο ιδρυτής της Punin Group, κ. Dmitry Punin.

πιχειρηματικά. Η Λεμεσός, ειδικότερα, υπήρξε ιδανική για εμάς με τη ζωντανή, κοσμοπολίτικη ατμόσφαιρά της. Πέρα από την εταιρική φορολογική δομή της, η Κύπρος παρέχει ένα εξαιρετικά ελκυστικό περιβάλλον για τους επενδυτές. Το καλά ρυθμισμένο πλαίσιο της χώρας δημιουργεί ευκαιρίες για να ευδοκιμήσουν οι επιχειρήσεις, προωθώντας την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα. Παρόλο που υπάρχουν τομείς στους οποίους απαιτείται βελτίωση, είναι σαφές ότι η κυβέρνηση και οι τοπικές αρχές είναι προσηλωμένες στην πρόοδο. Οι προσπάθειές τους για τη στήριξη της επιχειρηματικής ανάπτυξης δεν ωφελούν μόνο την οικονομία, αλλά βελτιώνουν και την ποιότητα ζωής για όλους στο νησί.

Η δέσμευση για την καλλιέργεια ενός φιλικού προς τις επιχειρήσεις περιβάλλοντος είναι ένας από τους βασικούς λόγους για τους οποίους επέλεξα να επενδύσω εδώ. Η Κύπρος δεν είναι απλώς ένα μέρος για να ασκήσεις το επάγγελμα, είναι ένα μέρος για να αναπτυχθείς και να καινοτομήσεις σε ένα σταθερό και υποστηρικτικό περιβάλλον.

Στρατηγική θέση

- Πιστεύετε ότι η χώρα μας διαθέτει ένα φιλικό περιβάλλον για τις επιχειρήσεις; Ποια είναι τα πλεονεκτήματά της σε σύγκριση με άλλους ανταγωνιστικούς επενδυτικούς προορισμούς;

- Απολύτως, πιστεύω ότι η Κύπρος προσφέρει ένα πολύ φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον. Ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα είναι η στρατηγική θέση του νησιού

Η βιομηχανία τροφίμων και ποτών στην Κύπρο, ιδίως στον τομέα της εστίασης και της ψυχαγωγίας, προσφέρει τεράστιες δυνατότητες ανάπτυξης

στο σταυροδρόμι της Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής, που το καθιστά ιδανική πύλη για το διεθνές εμπόριο και τις επενδύσεις. Η χώρα διαθέτει επίσης ισχυρή υποδομή, ενώ οι ανταγωνιστικοί φορολογικοί συντελεστές και τα επενδυτικά κίνητρα καθιστούν την Κύπρο ελκυστικό προορισμό για παγκόσμιες επιχειρήσεις.

Επιπλέον, η Κύπρος διαθέτει ένα υψηλά εκπαιδευμένο, πολύγλωσσο εργατικό δυναμικό που καθιστά εύκολη την εγκατάσταση και την κλιμάκωση των δραστηριοτήτων της εδώ. Η ευκολία άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι ένα άλλο βασικό πλεονέκτημα. Το ρυθμιστικό περιβάλλον είναι διαφανές και αποτελεσματικό, επιτρέποντας εξορθολογισμένες διαδικασίες κατά τη δημιουργία επιχειρήσεων, ή την επέκταση των υφιστάμενων.

- Έχετε άλλες επενδύσεις στο μισό σας που προγραμματίζετε να ξεκινήσετε εκτός από τις F&B και τη HORECA; Έχετε άλλους τομείς για τους οποίους ενδιαφέρεστε;

- Ενώ ο Όμιλος Punin έχει ήδη ε-

δραιώσει μια ισχυρή παρουσία στο F&B και τη HORECA, το όραμά μου υπερβαίνει αυτούς τους τομείς. Πιστεύω ακράδαντα στις δυνατότητες της Κύπρου να αναπτυχθεί και να ευδοκιμήσει, και η τρέχουσα εστίασή μας είναι σε μετασχηματιστικά έργα ακινήτων που θα συμβάλουν στην ανάπτυξη του νησιού.

Εργαζόμαστε ενεργά σε μια σειρά φιλόδοξων εγχειρημάτων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης συγκροτημάτων κατοικιών, πολυκατοικιών και εμπορικών χώρων λιανικής πώλησης. Τα έργα αυτά αποσκοπούν στην ενίσχυση των τοπικών υποδομών, στη δημιουργία νέων ευκαιριών για επιχειρήσεις και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Η κατεύθυνση αυτή ευθυγραμμίζεται με την αρχή μου, «Κάνουμε την Κύπρο καλύτερη», όχι μόνο διαμορφώνοντας το σημερινό τοπίο αλλά και προετοιμάζοντας ένα βιώσιμο και ευμερουνό μέλλον. Επιπλέον, διερευνώ πάντα καινοτόμους τομείς που μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη της Κύπρου, συνδυάζοντας το σεβασμό για το μοναδικό χαρακτήρα του νησιού με σύγχρονες και προοδευτικές πρακτικές.

Γαστρονομικός προορισμός

- Αναφέρατε πρόσφατα ότι μια από τις κορυφαίες προτεραιότητες του Punin Group είναι να καταστήσει την Κύπρο κορυφαίο γαστρονομικό προορισμό και να την τοποθετήσει στον διεθνή χάρτη. Πώς σκοπεύετε να το πετύχετε αυτό; Έχετε ήδη έρθει σε επαφή με τοπικούς φορείς στην Κύπρο για να τους βοηθήσετε;

- Η βιομηχανία τροφίμων και ποτών στην Κύπρο, ιδίως στον τομέα της εστίασης και της ψυχαγωγίας, προσφέρει τεράστιες δυνατότητες ανάπτυξης. Δεδομένου ότι το νησί είναι δημοφιλής τουριστικός προορισμός, υπάρχει μια μοναδική ευκαιρία όχι μόνο να βελτιωθεί η εμπειρία των επισκεπτών, αλλά και να αναβαθμιστεί η ποιότητα ζωής των ανθρώπων που ζουν εδώ. Για εμάς, πρόκειται για κάτι πολύ περισσότερο από την παροχή υψηλής ποιότητας τροφίμων και ποτών - πρόκειται για την εμπέδωση εξαιρετικών, αξεχαστων εμπειριών που θα έχουν απήχηση τόσο στους τουρίστες όσο και στην τοπική κοινωνία.

Η προσέγγισή μας είναι να θέσουμε νέα πρότυπα αριστείας στην εξυπηρέτηση, την καινοτομία και τη γαστρονομική δημιουργικότητα. Με την εισαγωγή ευρηματικών ιδεών, προϊόντων υψηλής ποιότητας και συναρπαστικών εμπειριών, στοχεύουμε να τοποθετήσουμε την Κύπρο ως έναν κορυφαίο γαστρονομικό προορισμό που ξεχωρίζει στην παγκόσμια σκηνή. Είτε πρόκειται για fine dining, είτε για casual concepts, είτε για μοναδικές ιδέες fusion, θέλουμε να δημιουργήσουμε χώρους που προκαλούν ενθουσιασμό και ενθαρρύνουν τους ανθρώπους να δουν την Κύπρο ως ένα μέρος όπου το φαγητό και ο πολιτισμός πραγματικά ζωντανεύουν.

Ένας άλλος τομέας στον οποίο βλέπουμε μεγάλες δυνατότητες είναι η ανάπτυξη χώρων που συνδυάζουν την εστίαση με την ψυχαγωγία. Αυτού του είδους οι πολυδιάστατοι χώροι όχι μόνο προσελκύουν επισκέπτες, αλλά συμβάλλουν επίσης στην ζωντανή πολιτιστική σκηνή και τη νυχτερινή ζωή του νησιού. Αυτοί οι χώροι γίνονται ένα μέρος όπου οι άνθρωποι μπορούν να συγκεντρωθούν, να γιορτάσουν και να βιώσουν την ουσία της Κύπρου με νέους και συναρπαστικούς τρόπους.

Για να επιτύχουμε αυτές τις φιλοδοξίες, βρισκόμαστε σε ενεργό διάλογο με τοπικούς φορείς, κυβερνητικούς οργανισμούς και τουριστικές υπηρεσίες, ώστε να διασφαλίσουμε ότι τα έργα μας ευθυγραμμίζονται με το ευρύτερο όραμα της Κύπρου να γίνει ένας παγκόσμιος γαστρονομικός προορισμός. Πιστεύουμε ότι η συνεργασία με αυτούς τους ενδιαφερόμενους φορείς είναι το κλειδί για τη δημιουργία διαρκούς, βιώσιμης αλλαγής και για την προώθηση ενός περιβάλλοντος όπου τόσο οι τοπικές επιχειρήσεις όσο και η κοινότητα μπορούν να ευδοκιμήσουν. Επενδύοντας σε αυτούς τους τομείς, δεν ενισχύουμε μόνο την τουριστική βιομηχανία, αλλά εμπλουτίζουμε το συνολικό τρόπο ζωής στην Κύπρο, δημιουργώντας ένα κυματιστό αποτέλεσμα που αγγίζει κάθε μέρος του ζωντανού πολιτισμού του νησιού.

Το ρυθμιστικό περιβάλλον

- Πιστεύετε ότι οι πρακτικές των θεσμών και της κυβέρνησης στην Κύπρο για την προσέλκυση περισσότερων ξένων επενδύσεων στην Κύπρο οδηγούν σε θετικά αποτελέσματα; Έχετε ποιοεσδήποτε συστάσεις σχετικά με το τι πρέπει να γίνει για να γίνουν τα πράγματα ακόμη καλύτερα και να προσελκύσουν περισσότερους επενδυτές;

- Η δέσμευση της κυβέρνησης να βελτιώνει το ρυθμιστικό περιβάλλον και να επενδύει στις υποδομές δημιουργεί μια πιο ευνοϊκή ατμόσφαιρα για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Τούτου λεχθέντος, υπάρχουν πάντα τομείς στους οποίους μπορούν να γίνουν περαιτέρω βελτιώσεις για να συνεχιστεί η προώθηση των ξένων επενδύσεων. Για παράδειγμα, η ενίσχυση της υποστήριξης για τις νεοφυείς επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις με γνώμονα την τεχνολογία θα μπορούσε να προσελκύσει ένα νέο κύμα καινοτόμων εταιρειών στην Κύπρο.

Επιπλέον, ενώ η Κύπρος έχει σημειώσει μεγάλη πρόοδο στην οικοδόμηση ισχυρών υποδομών, η συνέχιση των επενδύσεων στην ψηφιοποίηση και στις πρωτοβουλίες για τη βιωσιμότητα θα «έβγαζε την Κύπρο μπροστά».

- Αντισταθμίστε ότι ο πυρήνας των επιχειρήσεών σας βρίσκεται στη Λεμεσό. Έχετε σχέδια επέκτασης σε ολόκληρη την Κύπρο ή ακόμη και στο εξωτερικό;

- Ενώ τα κεντρικά μας γραφεία βρίσκονται στη Λεμεσό, η οποία υπήρξε ιδανική τοποθεσία για την ανάπτυξη του Punin Group, διερευνούμε ενεργά ευκαιρίες για την επέκτασή της παρούσας μας σε άλλες πόλεις της Κύπρου. Πιστεύουμε ότι οι διαφορετικές πόλεις του νησιού προσφέρουν η καθεμία μοναδικές ευκαιρίες και είμαστε ενθουσιασμένοι που θα φέρουμε τις ιδέες και τις εμπειρίες μας σε νέα ακροατήρια σε μέρη όπως η Λευκωσία, η Λάρνακα και η Πάφος.

**Νέο στεγαστικό με
σταθερό επιτόκιο
2,95% ή 3,10%**

**Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ Τράπεζα ανακοινώνει τη διάθεση προγράμματος στεγαστικών δανείων με σταθερό επιτόκιο 2,95% για τα πρώτα τρία, ή 3,10% για τα πρώτα πέντε χρόνια. Το νέο πρόν θα είναι διαθέσιμο από Τρίτης 31η Μαρτίου, 2025. Ο ανώτερος γενικός δι-
 31η Μαρτίου, 2025. Ο ανώτερος γενικός δι-**

Το νέο προϊόν της Ελληνικής Τράπεζας θα είναι διαθέσιμο από την Τετάρτη 11η Δεκεμβρίου μέχρι την 31η Μαρτίου 2025.

ευθυντής της Ελληνικής Τράπεζας, κ. Στέφανος Κασασιάνιδης, ανέφερε σχετικά: «Στόχος μας είναι να προσφέρουμε λύσεις που διευκολύνουν τους συμπολίτες μας για την απόκτηση της δικής τους κατοικίας, αποδεικνύοντας έμπρακτα τη δέσμευσή μας να στηρίξουμε την κυπριακή κοινωνία. Η Ελληνική Τράπεζα παραμένει αφοσιωμένη στην παροχή καινοτόμων και προσιτών χρηματοδοτικών προϊόντων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πελατών μας.»

Υπενθυμίζεται ότι η Ελληνική Τράπεζα προχώρησε πρόσφατα και στη μείωση του βασικού της επιτοκίου κατά 0,21% σε 1,91%. Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Τράπεζας, η μείωση επηρέασε θετικά πάνω από 90.000 δανειολήπτες, συμβάλλοντας έμπρακτα στην καλύτερη διαχείριση του κόστους δανεισμού των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων και καί επέτρεψε στην τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης. Σύμφωνα με τα τελευταία οικονομικά αποτελέσματα της Ελληνικής, το σύνολο του νέου δανεισμού που παραχωρήθηκε κατά την εννιανήνια του 2024 ανήλθε σε 705 εκατ. ευρώ, από τα οποία τα 172 εκατ. αφορούν συνολικά νέο πράσινο δανεισμό. Ο νέος δανεισμός περιλαμβάνει δάνεια λιανικής 295 εκατ. ευρώ, από τα οποία τα 212 εκατ. ευρώ ήταν στεγαστικά δάνεια.

Αναζητώντας πλοκάμια του υποκόσμου στα τουρκοκυπριακά

Η διαχείριση των καταγγελιών του Νίκου Κέττηρου, οι περιπτώσεις και ο ρόλος των αρμόδιων αρχών

Του **ΠΑΥΛΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ**

Το ζήτημα της κακοδιαχείρισης των τουρκοκυπριακών περιουσιών δεν είναι νέα είδηση. Κατά καιρούς αναδεικνύεται δημιουργώντας θόρυβο, για να φύγει και να εμφανιστεί εκ νέου, όταν άλλες καταγγελίες για παράνομες παραχωρήσεις βλέπουν το φως των δημοσιότητας, καταδεικνύοντας ότι το πρόβλημα διαιωνίζεται. Αυτή τη φορά το νέο στοιχείο που

Υπό εξέταση τα συμβό-
λαια περίπου 20 τ/κ
επαγγελματικών υποστα-
τικών, σε συγκεκριμένες
περιοχές, που συνδέονται
με τις καταγγελίες
του βουλευτή του ΑΚΕΛ.

κομίζουν οι αναφορές του βουλευτή του ΑΚΕΛ, Νίκου Κέττηπου, αφορά στην εμπλοκή ατόμων του υποκόσμου, οδηγώντας σε εξελίξεις, καθώς την περασμένη εβδομάδα συναντήθηκε με τον υπουργό Εσωτερικών, Κωνσταντίνο Ιωάννου, παραδίδοντας στοιχεία.

Όπως είναι εφ' ὅσον για γνωρίζει η «Κ», στην παρούσα φάση εξετάζεται το πώς αυτά τα στοιχεία μπορούν να τεκμηριωθούν, ώστε μετά από μια συνάντηση που θα έχουν ο Νίκος Κέττιπας και Κωνσταντίνος Ιωάννου, με τον αρχηγό Αστυνομίας, Θεμιστό Αρναούτο, να μπορέσει η Αστυνομία να δρομολογήσει διαδικασίες. Οι δύο συμφώνησαν να δοθούν από τον κ. Ιωάννου οδηγίες στην Υπηρεσία Διαχείρισης Τροχαδικακών Περιουσιών για εξέταση των συμβολαίων και των διαχειριστών τ/κ επαγγελματιών υποστατών, σε συγκεκριμένες περιοχές, που συνδέονται με

«Πώς γίνεται κάποιος να είναι λήπτης δημοσίου βοηθήματος, και την ίδια ώρα η εταιρεία που καταγγέλλεται να εισπράττει 1-2 εκατ. ευρώ τον χρόνο ως κέρδη;», είπε στην «Κ» πηγή που έχει γνώση των καταγγελιών του βουλευτή.

τις καταγγελίες του κ. Κέττηπου, οι οποίες, όπως μας αναφέρθηκε, είναι περίπου 20 στον αριθμό. Σύμφωνα με την ίδια πηγή πληροφορίες, για αυτόν τον σκοπό ζητήθηκε η συνδρομή υπηρεσιών άλλων Υπουργείων, όπως και του Τμήματος Φορολογίας, για να προσκομίζει στοιχεία σε σχέση με τα έσοδα καταγγελλόμενων εταιρειών και κατά πόσο αυτά αντικατοπτρίζουν τα περιουσιακά στοιχεία και τις φορολογικές δηλώσεις των ατόμων, τα οποία εμφανίζονται στα συμβόλαια. Η επιστάτρευση μηχανισμών ελέγχου από υπηρεσίες, όπως οι πιο πάνω, έχει κριθεί αναγκαία, δεδομένου ότι κάποιες από τις καταγγελίες του βουλευτή χρειάζονται περισσότερη διερεύνηση, ενώ άλλες είναι τεκμηριωμένες.

«Αχυράνθρωποι»

Ὅπως εἶχε καταγγεῖλει δημόσια ο
κ. Κέττηρος, τουρκοκυπριακές περι-

οι σπουδές μεγάλων αξιών, με μεγάλο τζόρο, είναι ισοθωμένες σε λίπτες Ελλάςτος Εγγυημένους Εισοδημάτων (ΕΕΕ) και τις διαχειρίζονται άλλα πρόσωπα, τα οποία, όπως τζόρο, δημιουργούν κόμα και στρώματα εταιρειών που διαχειρίζονται τα τουρκικοπριακά, για ν έχουν κάλυψη. Σε περίπτωσή που συγκεντρωθούν εκείνα τα στοιχειά, τόσο με τη συνεισφορά του κ. Κέττηρου όσο και του Υπουργείου Εσωτερικών, τα οποία να ενισχύουν την κατηγορία του κ. Κέττηρου για εμπλοκή ατόμων από τον υπόκοσμο, θα χρειαστεί και η ίδια η Αστυνομία, στην πλευρά της να κάνει μια εις βάθος έρευνα, όπως δίδωμε στην «Κ» πηγή που έχει γνώση των καταγγελιών του βουλευτή. Η ίδια πηγή, διερωτήθηκε πώς γίνεται κάποιος να είναι λίπτης δημόσιου βονδθήματος και την ίδια ώρα η εταιρεία που καταγγέλλεται να εισπράττει 1 - 2 εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο ως κέρδη.

Ενώπιον δικαστηρίου

Την ίδια ώρα, στο Υπουργείο Εσωτερικών θεωρούν ότι για τις περιπτώσεις, για τις οποίες έδωσε στοιχεία ο κ. Κεττίπος, ενδεχομένως να έχουν ενεργοποιηθεί ατσθαθίες και από το ίδιο, στο πλαίσιο των ελέγχων που διεξήγαγε το 2023 σε όλα τα τουρκοκρατούμενα υποστατικά που διλώνονται για επαγγελματικούς σκοπούς. Σύμφωνα με αρμόδιες πηγές από το Υπουργείο, κατά την εξέταση όλων των συμβάσεων μισθώσεως οι λειτουργοί της Υπηρεσίας Τουρκοκρατούμενων Περιουσιών είχαν πρόβλημα στην Περτιουσίον Εποχή Πληροφοριών (ΚΑΠ), αντλώντας πληροφορίες από διάφορες υπηρεσίες (Εύμη Φορολογίας, Τμήμα Εφόρου Εταιρειών, Κτηματολόγιο, Πολεοδομία κτλ.). Όπως τόνισαν, στο πλαίσιο των ελέγχων του 2023 εντοπίστηκαν ατσθαθίες και για αρκετές περιπτώσεις λήφθηκαν ήδη δικαστικά μέτρα, με σκοπό το

Υπουργείου να ανακτήσει τ/κ περιουσίες. Για να συντομεύσουν οι χρονοβόρες διαδικασίες έγινε και αγορά υπηρεσιών από ιδιώτες δικηγόρους, για να διαχειριστούν αυτές τις υποθέσεις, οι οποίες ακόμη δεν έχουν εκδικαστεί, λόγω των γνωστών προβλημάτων με τις καθυστερήσεις στα κυπριακά δικαστήρια. Για άλλες περιπτώσεις υπήρξαν επιστολές για συμμόρφωση των δικαιοϋχων. Μετά τα επαγγελματικά υποστατικά, με τον νέο χρόνο θα ξεκινήσουν από πλευράς Υπουργείου οι έλεγχοι και για τα ποσοποικτικά μίσθματα όλων των τουρκοκυπριακών κατοικιών.

Η πολιτική βούληση

Στην κοινωνία πλέον έχει εμπεδωθεί ότι ο θόρυβος που δημιουργείται κατά καιρούς από καταγγελίες για κακοδιαχείριση στις τουρκοκυπριακές περιουσίες, είναι σαν να «κομίζει Γλαύκα εις Αθήνας», δεδομένου ότι δεν διαπιστώνεται κάποια κατάληξη. Για το ζήτημα τοποθετήθηκε δημόσια αυτές τις μέρες ο δήμαρχος Πάφου, Φαίδωνας Φαίδωνος, καθώς και ο ίδιος στο παρελθόν προέβη σε δημόσιες καταγγελίες, ακολουθώντας τον δρόμο που παίρνει σήμερα και ο κ. Κέττρινς. Σε σχέση με τα αποτελέσματα τέτοιων καταγγελιών έγραψε σε ανάρτησή του στο Facebook ότι «κάποιοι ύψιμα θυμύθηκαν την κακοδιαχείριση των τουρκοκυπριακών περιουσιών». Έκαναν και κάνουν καριέρα κάποιοι με τις παράνομες παραχωρήσεις τουρκοκυπριακών περιουσιών σε φίλους, κουμπάρους και κομματικούς παταρξαμένους. Κυκλώματα και υπόκοσμοι έχουν χρόνια που παίζουν ρόλο στη διαχείρισή τους. Παραδείγματα έχουμε και στην Πάφο, όχι μόνο στη Λάρνακα και τη Λεμεσό. Στοιχεία έχει και το αρμόδιο Υπουργείο και το Τμήμα Φορολογίας. Αν υπάρξει πολιτική βούληση, μπορεί να αποκατασταθεί πλήρως η νομιμότητα».

HELLENIC BANK ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΠΟΛΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

15.11.24 - 12.01.25

ΣΤΗ ΤΑΦΡΟ ΝΤ'ΑΒΙΔΑ

Χορηγοί:

ALAMBRA 100 ZORPAS PARK PALIATSO VASSOS Psaroulmano PRIMO Fontana Parex Pharma LEAD ION ΓΙΑ ΠΙΑΝΤΑ LUNO COFFEE GIANTS

Χορηγός
Επικοινωνίας:

LOVE 100.7 FM 98.1 & 105.7

Φουντώνει ο πόλεμος ΗΠΑ - Κίνας για τα τσιπ

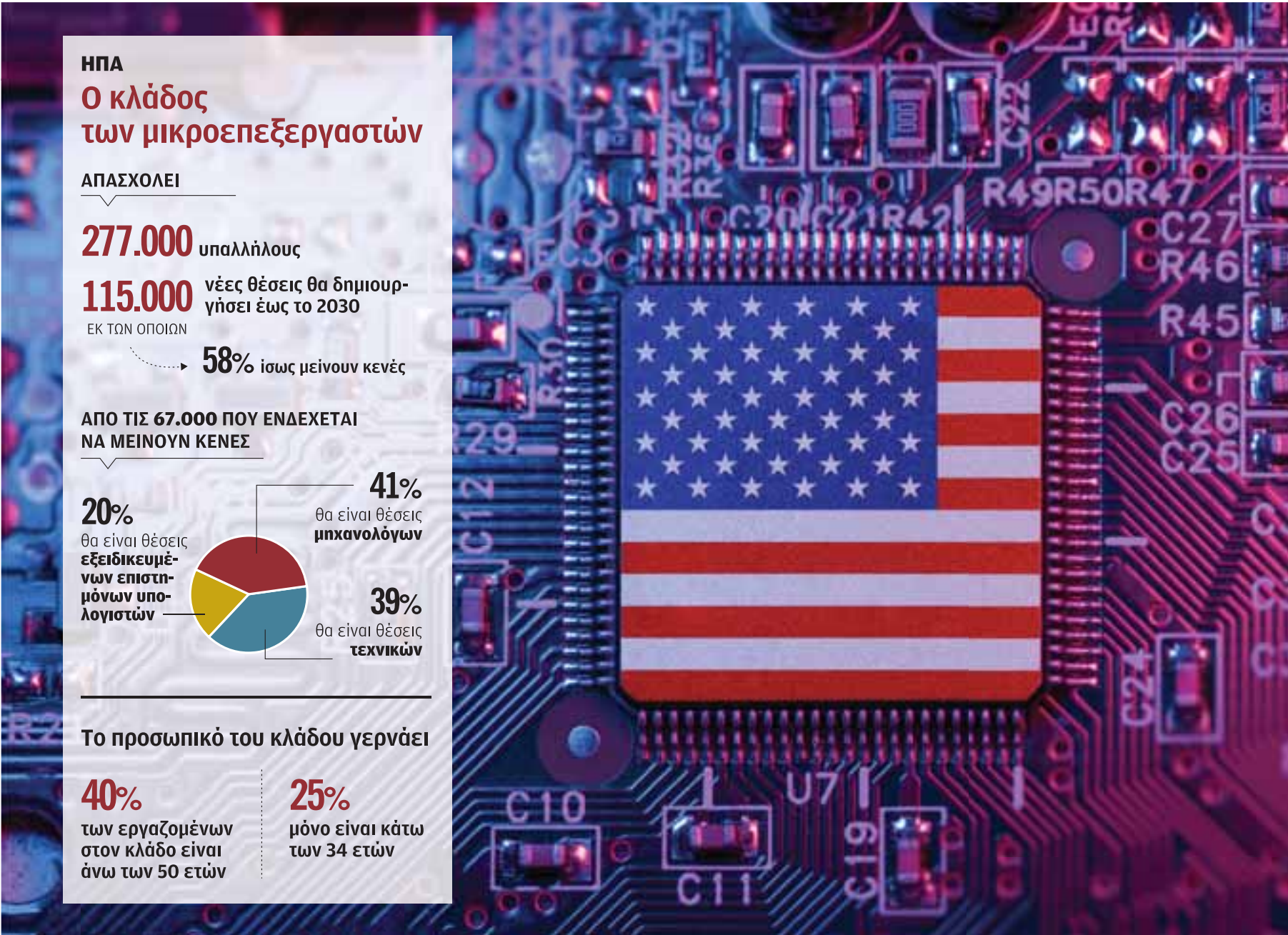
Τα νέα περιοριστικά μέτρα της Ουάσιγκτον και τα αντίποινα του Πεκίνου με τις πρώτες ύλες απειλούν με ελλείψεις την αγορά

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Αποτελούν τα σημαντικότερα εξαρτήματα του σύγχρονου τρόπου ζωής, γιατί είναι αναγκαίοι για την κατασκευή όσων σύγχρονων τεχνολογικών επιτευγμάτων χρησιμοποιούμε στην καθημερινότητά μας, στα κινητά μας τηλέφωνα, στους υπολογιστές μας, στις τηλεοράσεις, στα αυτοκίνητα, αλλά και σε πολύ απλούστερα εργαλεία της ζωής μας όπως είναι πολλές οικιακές συσκευές, πλυντήρια, ψυγεία, φούρνοι μικροκυμάτων. Τα τελευταία χρόνια, καταλαμβάνουν όλο και πιο κεντρική και σημαντική θέση στην τεχνολογία χάρη στον καταλυτικό ρόλο τους στην τεχνητή νοημοσύνη, την οποία έχουν αναβαθμίσει εις το έπακρον. Και είναι το είδος που άρχισε να παρουσιάζει ελλείψεις από το 2020 εξαιτίας της πανδημίας, με την εφοδιαστική του αλυσίδα να εμφανίζει ρωγμές ακόμη και όταν είχε αρχίσει να αποκαθίσταται η κανονικότητα στην οικονομία. Ο λόγος για τους μικροεπεξεργαστές, που βρίσκονται στο επίκεντρο μιας σχεδόν παγκόσμιας προσπάθειας για την ανάπτυξή τους σε πολλές χώρες και όμως ενδέχεται να βρεθούν και πάλι σε έλλειψη στην παγκόσμια

Οι σκληροί κινεζικοί έλεγχοι στις εξαγωγές γαλλίου και γερμάνιου θα πλήξουν την αμερικανική βιομηχανία μικροεπεξεργαστών.

Κινήσεις από όλες τις μεγάλες χώρες για ενίσχυση της εγχώριας βιομηχανίας επεξεργαστών.

αγορά, καθώς η συγκυρία είναι αρνητική για την παραγωγή τους. Η βιομηχανία τους πολιορκείται από αστάθμητους παράγοντες, που επιπράζουν τη ζήτηση, δυσχεραίνεται από την ανεπάρκεια ταλέντων και εξειδικευμένου προσωπικού, αλλά προπαντός απειλείται συστηματικά από την αντιπαλότητα ανάμεσα στην Ουάσιγκτον και στο Πεκίνο.

Η πιθανότητα ενός νέου επεισοδίου έλλειψης μικροεπεξεργαστών φαίνεται ήδη στον ορίζοντα, μετά την απόφαση της Κίνας να επιβάλει σκληρούς ελέγχους και περιορισμούς που πρακτικά στοιχειοθετούν απαγόρευση στην εξαγωγή βασικών πρώτων υλών για την κατασκευή μικροεπεξεργαστών όπως το γάλλιο και το γερμάνιο. Πρόκειται, βέβαια, για αντίποινα του Πεκίνου, μια και η απερχόμενη κυβέρνηση Μπάιντεν επέβαλε προ μιας εβδομάδας νέους περιορισμούς στις εξαγωγές τεχνολογίας μικροεπεξεργαστών προς την Κίνα. Δικαιολογώντας τα νέα κλιμάκωση του τεχνολογικού πολέμου με το Πεκίνο, η Ουάσιγκτον επικαλέστηκε λόγους εθνικής ασφαλείας, που την υποχρεώνουν να εμποδιστεί την ανάπτυξη προηγμένων μικροεπεξεργαστών για στρατιωτική χρήση και τεχνητή νοημοσύνη στην Κίνα. Οι νέοι περιορισμοί απαγορεύουν τις πωλήσεις ορισμέ-

νων κατηγοριών μικροεπεξεργαστών αλλά και μηχανολογικού εξοπλισμού προς την Κίνα, ενώ θέτουν σε μαύρη λίστα πάνω από 100 κινεζικές εταιρείες. Και πρόκειται για το τρίτο κύμα περιορισμών που επιβάλλει στην Κίνα η απερχόμενη κυβέρνηση των ΗΠΑ μέσα στην τελευταία τριετία για να αποκόψει την ανταγωνιστική της από την πλέον προηγμένη τεχνολογία, κλιμακώνοντας την ένταση ανάμεσα στις δύο μεγάλες οικονομίες του πλανήτη πριν από την ανάληψη της εξουσίας από τον Ντόναλντ Τραμπ.

Οι σκληροί έλεγχοι της Κίνας στις εξαγωγές γαλλίου και γερμάνιου θα πλήξουν την αμερικανική βιομηχανία μικροεπεξεργαστών. Η παραγωγή γερμάνιου είναι σημαντική στις ΗΠΑ, αλλά η Κίνα είναι αυτή που παράγει το 98% της παγκόσμιας προσφοράς στη συγκεκριμένη πρώτη ύλη. Σύμφωνα με την Αμερικανική Γεωλογική Επιθεώρηση, αν οι ΗΠΑ δεν μπορούν να εισαγάγουν γερμάνιο και γάλλιο, η αμερικανική οικονομία θα υποστεί ζημία πολλών δις. δολ., που σε μεγάλο βαθμό θα συγκεντρωθεί στη βιομηχανία μικροεπεξεργαστών. Επιπλέον, δεν είναι παρά μόνον η αρχή σε ό,τι αφορά τα αντίποινα της. Παράγοντες της βιομηχανίας πιθανολογούν νέα σκλη-

ρότερα αντίποινα από πλευράς του Πεκίνου με ενδεχόμενους ανάλογους περιορισμούς στις εξαγωγές σπάνιων γαιών, που επίσης απαιτούνται για κάθε είδους σύγχρονης τεχνολογίας. Η αντιμετώπιση της θεωρείται σχεδόν βέβαιο πως θα στραφεί κατά των αμερικανικών εταιρειών τεχνολογίας που δραστηριοποιούνται στην επικράτεια της. Ενδεικτικά των προθέσεων της είναι η απόφαση που έλαβε πέρυσι να εγκαταλείψει εκτεταμένες έρευνες κατά της αμερικανικής βιομηχανίας μικροεπεξεργαστών Micron για θέματα ασφαλείας στον κυβερνοχώρο.

Τεχνολογική αυτάρκεια
Ο ανταγωνισμός ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου γύρω από την κυριαρχία στους προηγμένους μικροεπεξεργαστές έχει οδηγήσει τόσο την Ουάσιγκτον όσο και το Πεκίνο σε κινήσεις απεξάρτησης από τις εισαγωγές του είδους και την ανάπτυξη εγχώριας παραγωγής. Υπό τον φόβο, άλλωστε, μιας νέας έλλειψης μικροεπεξεργαστών, αλλά και νιώθοντας εγκλωβισμένα στην αντιπαλότητα των δύο υπερδυνάμεων, η Ε.Ε. υιοθέτησε το δικό της νομοσχέδιο των μικροεπεξεργαστών, που έχει θέσει στόχο να παράγει η Γηραιά Ηπειρος το 20% των παγκόσμιων μικροεπεξεργαστών έως το 2030. Κι ενώ ο στόχος φαίνεται ήδη ιδιαίτερα φιλόδοξος, τον Σεπτέμβριο η Ένωση Βιομηχανιών Μικροεπεξεργαστών ζήτησε να αναθεωρηθεί το σχετικό νομοσχέδιο και να υποκατασταθεί από άλλο που δεν θα προβλέπει τόσοσους περιορισμούς στις εξαγωγές.

Παράλληλα, έχουν θεσπιστεί προγράμματα ανάπτυξης ή ενίσχυσης της βιομηχανίας μικροεπεξεργαστών σε Ιαπωνία ακόμη και στην Ινδία και σε πολλές άλλες χώρες, χωρίς αυτό όμως να απομακρύνει τον κίνδυνο ενός νέου επεισοδίου έλλειψης μικροεπεξεργαστών.

Σε ό,τι αφορά τις προσπάθειες της κυβέρνησης Μπάιντεν, έχει από το 2022 θεσπίσει το νομοσχέδιο για τους μικροεπεξεργαστές με αρχικό προϋπολογισμό 280 δις. δολ., που αρχικά προσέβαλε πολλές μεγάλες βιομηχανίες μικροεπεξεργαστών: Intel, TSMC, Texas Instruments και Samsung έσπευσαν όλες να ανακοινώσουν σχέδια για ανέγερση δικών τους μονάδων μικροεπεξεργαστών εντός των ΗΠΑ. Από την πλευρά της, η Κίνα έχει στραφεί στην εγχώρια παραγωγή της και προσπαθεί να υποκαταστήσει τις προμηθειές από τις ΗΠΑ με εναλλακτικούς προμηθευτές από άλλες χώρες.

Παράγοντες του κλάδου και αναλυτές της αγοράς εκτιμούν πως η κλιμάκωση της σκληρής στάσης της Ουάσιγκτον εξωθεί την Κίνα σε εσπευσμένη ανάπτυξη της δικής της βιομηχανίας μικροεπεξεργαστών. Είναι ενδεικτική η παρέμβαση στην οποία προχώρησαν από κοινού μέσα στην εβδομάδα τέσσερις βιομηχανικές ενώσεις της Κίνας, όταν κάλεσαν τις βιομηχανίες της χώρας να προμηθεύονται μικροεπεξεργαστές μόνον από εγχώριους προμηθευτές.

Χρησιμοποίησαν μάλιστα επιχειρηματολογία ανάλογη της Ουάσιγκτον, επικαλούμενες ζήτημα εθνικής ασφαλείας, καθώς υποστήριξαν πως οι αμερικανικοί μικροεπεξεργαστές «δεν είναι πλέον ασφαλείς ούτε αξιόπιστοι».

Στο μεταξύ, όμως, παράγοντες του κλάδου προβλέπουν ότι η απόφαση της Κίνας να περιορίσει τις εξαγωγές των πρώτων υλών που είναι αναγκαίοι για την παραγωγή μικροεπεξεργαστών, μπαταριών και στρατιωτικού λογισμικού θα προκαλέσει πονοκέφαλο στον αμερικανικό υπουργείο Άμυνας, αλλά και στις ίδιες τις αμερικανικές βιομηχανίες που ήδη δυσκολεύονται να βρουν εναλλακτικούς προμηθευτές και υποκατάστατα για άλλες κρίσιμες πρώτες ύλες στις οποίες έχει σχεδόν μονοπώλιο η Κίνα.

Σκληροί έλεγχοι

Σκολιάζοντας την κίνηση της απερχόμενης κυβέρνησης Μπάιντεν να επιβάλει σκληρότερους περιορισμούς στις εξαγωγές προηγμένης τεχνολογίας προκειμένου να εμποδίσει την ανάπτυξη μικροεπεξεργαστών για την αμυντική βιομηχανία και την τεχνητή νοημοσύνη στην Κίνα, η εκπρόσωπος Εμπορίου των ΗΠΑ Τζίνα Ράιμοντο τόνισε πως «πρόκειται για τους σκληρότερους ελέγχους που έχουν επιβάλει ποτέ οι ΗΠΑ για να αποτρέψουν τον εκσυγχρονισμό των ενόπλων δυνάμεων της Κίνας».

27%

των πωλήσεων της Intel πέρυσι ήταν στην Κίνα.

Δυσφορία

Εξηγώντας τη στροφή της Κίνας στην εγχώρια παραγωγή και στην προσπάθεια για τεχνολογική αυτάρκεια, ο Πολ Τρίλο, ειδικός επί θεμάτων τεχνολογίας στον όμιλο Albright Stonebridge Group, επισημαίνει πως «οι αλληπάλληλοι έλεγχοι που έχουν επιβάλει οι ΗΠΑ στην τεχνολογία έχουν προκαλέσει δυσφορία στο Πεκίνο, γι' αυτό και έχει καταστήσει σαφές ότι είναι έτοιμο να αντιδράσει κατά τρόπο επώδυνο για τις αμερικανικές επιχειρήσεις και την αμερικανική οικονομία».

17%

των πωλήσεων της Nvidia πέρυσι ήταν στην Κίνα.

Το αποτέλεσμα

Ο Λιν Κινγκχουάν, ειδικός του προγράμματος τεχνολογικής αυτάρκειας της Κίνας στην Μπερνστάιν, επισημαίνει πως οι αλληπάλληλοι έλεγχοι και περιορισμοί κατά της Κίνας «θα την εξωθήσουν να φτιάξει μια εφοδιαστική αλυσίδα για τους μικροεπεξεργαστές που θα είναι πολύ πιο σταθερή και αποτελεσματική».

Ταμείο 48 δις. δολ. για ανάπτυξη κινεζικής βιομηχανίας

«Θέτοντας υπερβολικά πολλά εμπόδια, αναγκάζει το λιοντάρι να ξυπνήσει». Η δήλωση ανήκει στον Κόνραντ Κουάνγκ Λέι Γιουνγκ, πρώην στέλεχος της ταϊβανέζικης βιομηχανίας μικροεπεξεργαστών TSMC και στη συνέχεια μέλος του Δ.Σ. στον κινεζικό κολοσσό SMIC. Αναφέρεται στις προσπάθειες της Κίνας για απεξάρτησή της από κάθε αμερικανική τεχνολογία μικροεπεξεργαστών, αλλά και γενικότερα για απομάκρυνση κάθε αμερικανικής τεχνολογίας από τα συστήματά της με σκοπό την αυτάρκεια. Η προσπάθεια έχει ενταθεί τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερως από τη στιγμή που ακολούθησαν την πολιτική της Ουάσιγκτον ορισμένοι σύμμαχοί της, όπως η Ιαπωνία

Το 2024, η Κίνα έχει προσθέσει νέα παραγωγική δυνατότητα για μικροτσιπ περισσότερη από όση όλος ο υπόλοιπος κόσμος αθροιστικά.

και η Ολλανδία, και απέκλεισαν την Κίνα από τις δικές τους τεχνολογίες μικροεπεξεργαστών.

Ειδικότερα, στη διάρκεια του περασμένου έτους η Κίνα εντατικοποίησε τις προσπάθειες και προχώρησε σε μεγάλες δαπάνες για την ανάπτυξη της δικής της

βιομηχανίας μικροεπεξεργαστών και έφτασε να αντιπροσωπεύει το ένα τρίτο των παγκόσμιων πωλήσεων. Σύμφωνα με την εταιρεία αναλύσεων και δεδομένων Gavekal Research, σε ό,τι αφορά το 2024, υπολογίζεται ότι έχει προσθέσει νέα παραγωγική δυνατότητα περισσότερη από όση όλος ο υπόλοιπος κόσμος αθροιστικά. Τον Μάιο, προσέθεσε νέα κεφάλαια ύψους 48 δις. δολ. στο ταμείο της για την ανάπτυξη της βιομηχανίας μικροεπεξεργαστών. Η κινεζική βιομηχανία μικροεπεξεργαστών SMIC, που ιδρύθηκε το 2000 στη Σαγκάι, είναι αυτή με τις μεγαλύτερες πιθανότητες να προσφέρει μια μέρα στην Κίνα τους πλέον προηγμένους μικροεπεξεργαστές στον

κόσμο. Από το 2017, η SMIC έχει ιδρύσει ένα κέντρο καινοτομίας διπλά σε μονάδα παραγωγής της στο νότιο Πεκίνο και εκεί διεξάγει εντατικές έρευνες που στοχεύουν στη διαμόρφωση μιας εφοδιαστικής αλυσίδας μικροεπεξεργαστών εγχώριας παραγωγής. Βρίσκεται βέβαια στη μαύρη λίστα της Ουάσιγκτον από τον Δεκέμβριο του 2020, μια και η αμερικανική κυβέρνηση την κατηγόρησε ότι διατηρεί δεσμούς με τις ένοπλες δυνάμεις της Κίνας. Αυτό σημαίνει πως οποιαδήποτε εταιρεία με τεχνολογία αμερικανικής προέλευσης χρειάζεται την έγκριση της Ουάσιγκτον για να πουλήσει στη SMIC εργαλεία, εξοπλισμό ή εξαρτήματα που θα μπορούσαν να χρησιμο-

ποιηθούν για την κατασκευή προηγμένων μικροεπεξεργαστών. Η εν λόγω βιομηχανία έχει αρνηθεί κάθε σχέση με τις ένοπλες δυνάμεις της Κίνας, αλλά έκτοτε έχει επιταχύνει τις προσπάθειές της για να κατακτήσει την τεχνολογική αυτάρκεια.

Και στο μεταξύ η μάχη συνεχίζεται παγκοσμίως. Σύμφωνα με τον όμιλο Boston Consulting Group και την Ένωση Βιομηχανιών Μικροεπεξεργαστών (Semiconductor Industry Association), μέσα στην επόμενη δεκαετία Κίνα, ΗΠΑ, Ιαπωνία, Ταϊβάν και Νότια Κορέα θα αυξήσουν αθροιστικά την παραγωγική τους δυνατότητα σε μικροεπεξεργαστές κατά τουλάχιστον 80%.

Μαζί χτίζουμε σχέσεις εμπιστοσύνης

Μάθετε περισσότερα: www.pwc.com.cy

VOGUE

GREECE

15/12

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

THE CHANGE MAKERS ISSUE

STAR ON THE RISE

DAISY EDGAR-JONES BY TAREK MAWAD

Ακριβότερο και λιγότερο το αέριο για τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες

Οι τιμές του καυσίμου βρίσκονται ήδη στα υψηλότερα επίπεδα 12μήνου

Δυσοίωνο προδιαγράφεται το άμεσο μέλλον για τις βιομηχανίες στην Ευρώπη, οι οποίες ήδη χειμάζονται από σωρευμένα προβλήματα, αλλά καλούνται να αντιμετωπίσουν ακόμα ένα σοκ. Κι αυτό, όπως αναφέρει σε σχετικό δημοσίευμά του το πρακτορείο Reuters, έχει να κάνει με την τιμή του φυσικού αερίου τους επόμενους χειμερινούς μήνες, διότι ο ψυχρότερος καιρός αναμένεται να εξαντλήσει τα αποθέματα, ο ανταγωνισμός με την Ασία για υδροποιημένο φυσικό αέριο εντείνεται και η προοπτική μείωσης των εισροών από τη Ρωσία δημιουργεί νευρικότητα. Αρχής γενομένης από την ενεργειακή κρίση του 2022, όταν οι τιμές του φυσικού αερίου εξακοντίστηκαν στα σχεδόν 350 ευρώ ανά μεγαβατώρα (MWh), δεκάδες επιχειρήσεις σε όλη την Ευρώπη έκλεισαν εργοστάσια και περιόρισαν τόσο τη δραστηριότητα όσο και τις θέσεις εργασίας τους. Αλλωστε, το ακριβό φυσικό αέριο υπονόμευε την ανταγωνιστικότητά τους. Ωστόσο, ακόμα και σήμερα πολλές μονάδες διατηρούν τη μειωμένη ζήτηση και τη χαμηλότερη μεταποιητική δραστηριότητα, επιφέροντας αρνητικές επιπτώσεις στην ήδη

Ο ψυχρότερος καιρός αναμένεται να εξαντλήσει τα αποθέματα, ο ανταγωνισμός με την Ασία για LNG εντείνεται και η προοπτική μείωσης των εισροών από τη Ρωσία δημιουργεί νευρικότητα.

υποτονική ανάπτυξη της Ευρώπης. Η ζήτηση φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 17% χαμηλότερη από τον μέσο όρο της πενταετίας 2015-2019. Ταυτόχρονα, οι τιμές του φυσικού αερίου βρίσκονται στα υψηλότερα επίπεδα 12μήνου και πλέον και οι αναλυτές προβλέπουν ότι θα αυξηθούν περαιτέρω. «Η ανησυχία έγκειται στο ότι πλέον παύουμε να είμαστε σε επιφυλακή, επειδή οι τιμές της ενέργειας είναι χαμηλότερες τώρα από ό,τι το 2022», είχε επισημάνει τον Οκτώβριο στο Reuters ο Σβάν Τόρε Χόλζεθερ, διευθύνων σύμβουλος της εισηγμένης νορβηγικής Yara, μιας εταιρείας λιπα-

Στην έκθεσή του για την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα ο πρώην πρόεδρος της ΕΚΤ Μάριο Ντράγκι ανέφερε ότι η απώλεια του σχετικά φθηνού ρωσικού φυσικού αερίου είχε «τεράστιο κόστος» για την οικονομία. Επίσης υπογράμμισε ότι οι εταιρείες της Ε.Ε. εξακολουθούν να πληρώνουν το φυσικό αέριο 2-3 φορές περισσότερο από ό,τι οι ομολογές τους στις ΗΠΑ.

σμάτων. «Είναι σημαντικό να υπενθυμίσουμε στον εαυτό μας ότι εξακολουθούμε να βρισκόμαστε από πλευράς κόστους σε πολύ υψηλότερα επίπεδα από άλλες βασικές αγορές, όπως οι ΗΠΑ, η Μέση Ανατολή και η Ρωσία». Η νευρικότητα που δημιουργήθηκε σχετικά με τη λήξη στο τέλος του έτους μιας ρωσικής συμφωνίας διαμετακόμισης για την προμήθεια φυσικού αερίου στην Ευρώπη μέσω Ουκρανίας, συνέβαλε στην άνοδο των τιμών. Ο Φρανσίσκο Μπλάντς, διευθυντής έρευνας στις αγορές εμπορευμάτων και παραγώνων της Bank of America, δήλωσε ότι οι τιμές φυσικού αερίου θα μπορούσαν να φθάσουν στην Ε.Ε. έως και τα 70 ευρώ η μεγαβατώρα το 2025 από τα 50 ευρώ σήμερα. Αυτό συγκρίνεται με τις μέσες τιμές του φυσικού αερίου στην Ε.Ε. των 17,58 ευρώ η μεγαβατώρα την πενταετία 2015-2019, όπως έδειξαν τα στοιχεία του LSEG. Βέβαια, τις τελευταίες ημέρες παρατηρήθηκε πτώση στις ευρωπαϊκές αγορές, και αυτή

προσωρινή, διότι το Κρεμλίνο μετέβαλε τη διαδικασία καταβολής των πληρωμών για το φυσικό αέριο, μετριάζοντας τους προβληματισμούς ότι θα διακοπούν οι προμήθειες προς τη Γηραιά Ηπειρο. Χθες οι τιμές στην προθεσμιακή αγορά υποχώρησαν 1,4% και συνολικά ίσως εξασθενήσουν 3% και πλέον για την εβδομάδα αυτή. Την Πέμπτη ο Ρώσος πρόεδρος Βλαντιμίρ Πούτιν άλλαξε τον τρόπο εξόφλησης για τους ξένους αγοραστές αερίου. Κι αυτό σημαίνει ότι, παρά τις κυρώσεις στην εξουσιοδοτημένη τράπεζα Gazprombank, που επιβλήθηκαν τον Νοέμβριο από τις ΗΠΑ, τώρα οι αγοραστές ρωσικού καυσίμου μπορούν να χρησιμοποήσουν και τρίτα μέρη. Αναφορικά τώρα με τους ταμειωτήρες αποθεμάτων σε ολόκληρη την Ε.Ε., αυτοί είναι πλήρεις κατά 85%, περίπου 10 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα από ό,τι πριν από ένα χρόνο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Gas Infrastructure Europe. «Αυτό ήδη δημι-

ουργεί μία αίσθηση αμηχανίας και κάποια αναστάτωση για τον χειμώνα που έρχεται», όπως παρατηρεί η αναλύτρια της Commerzbank, Μπάρμπαρα Λάμπεχτ. Για να προσπαθήσει να διασφαλίσει τις προμήθειές της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αύξησε την περασμένη εβδομάδα τον στόχο πλήρωσης αποθήκευσης, ενισχύοντας ενδεχομένως την ανοδική πίεση στις τιμές. Εν τω μεταξύ, σύμφωνα με στοιχεία Bernstein, τα τελευταία τέσσερα χρόνια δεκάδες εργοστάσια έκλεισαν και σχεδόν ένα εκατομμύριο θέσεις εργασίας στη μεταποίηση χάθηκαν στη Γηραιά Ηπειρο. Στην έκθεσή του για την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα ο πρώην πρόεδρος της ΕΚΤ Μάριο Ντράγκι ανέφερε ότι η απώλεια του σχετικά φθηνού ρωσικού φυσικού αερίου είχε «τεράστιο κόστος» για την οικονομία και ότι τα ορυκτά καύσιμα θα χρειάζονται τουλάχιστον έως και το 2030. Επίσης, υπογράμμισε ότι οι εταιρείες της Ε.Ε.

εξακολουθούν να πληρώνουν το φυσικό αέριο 2-3 φορές περισσότερο από ό,τι οι ομολογές στις ΗΠΑ. Οι τρέχουσες τιμές της Ε.Ε. είναι σχεδόν πέντε φορές υψηλότερες από το αμερικανικό φυσικό αέριο, το οποίο διαπραγματεύεται στα 3,095 δολάρια/mmBtu, ήτοι 10,02 ευρώ/MWh. Σε έρευνά τους τον Αύγουστο τα γερμανικά εμπορικά επιμελητήρια διαπίστωσαν ότι οι υψηλές τιμές ενέργειας και η έλλειψη αξιόπιστων ενεργειακών προμηθειών παρεμποδίζουν τη βιομηχανική παραγωγή, υποχρεώνοντας εγχώριες εταιρείες να εξετάσουν το ενδεχόμενο μετεγκατάστασής στο εξωτερικό. Τέλος, στη Γαλλία οι βιομηχανίες αναμένουν να λειτουργήσουν στο 70%-80% της παραγωγικής τους ικανότητας αυτόν τον χειμώνα, λόγω των υψηλών τιμών της ενέργειας, ειδικά στον χημικό τομέα, δήλωσε στο Reuters ο Νικολά ντε Βαρέν, πρόεδρος της Ένωσης Βιομηχανιών Εντάσεως Ενέργειας (Uniden). REUTERS, BLOOMBERG

Κίνδυνος γαλλογερμανικού ρήγματος από το ταξίδι της Φον ντερ Λάιεν στο Μοντεβιδέο

Η πρώτη σημαντική πράξη της Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν στη δεύτερη θητεία της ως προέδρου της Κομισιόν προζενεί σοβαρό γαλλογερμανικό ρήγμα και απειλεί τα θεμέλια επί των οποίων οικοδομήθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με ρεπορτάζ του Politico. Η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία είναι Γερμανίδα, μετέβη στην Ουρουγουάη την Πέμπτη προκειμένου να επισφραγίσει μια εμπορική συμφωνία -ορόσημο της Ε.Ε. με τη Νότια Αμερική, την οποία επιδιώκει απειλησμένα η Γερμανία και η Γαλλία μισεί.

Η εν λόγω συμφωνία, ονόματι Mercosur, είναι μια πρώτης τάξεως ευκαιρία να διανοιχθούν νέες αγορές για τους άρρωστους πρωταθλητές της Γερμανίας στον τομέα της μεταποιήσεως. Την ίδια ώρα για τους Γάλλους το ταξίδι της Φον ντερ Λάιεν στο Μοντεβιδέο είναι ανάθεμα. Το μίσος για τη Mercosur με την Αργεντινή, τη Βραζιλία, την Ουρουγουάη, την Παραγουάη και τη Βολιβία διαπερνά το σύνολο του πολιτικού

Η συμφωνία ελεύθερου εμπορίου με τη Λατινική Αμερική φέρνει αντιμέτωπο το Παρίσι με το Βερολίνο.

κόσμου, διότι υπάρχει ο φόβος ότι θα υπονομεύσει την αγροτική παραγωγή της Γαλλίας. Εάν εφαρμοσθεί, όπως διατείνονται, θα κατακλυσθεί η αγορά με ένα κύμα φθηνών πουλερικών και βοείου κρέατος από τη Λατινική Αμερική και θα πυροδοτήσει τη λαϊκή οργή κατά του κατεστημένου και της Ε.Ε. Το ρήγμα Παρισιού - Βερολίνου είναι τόσο ευαίσθητο για ολόκληρη την Ε.Ε., επειδή η διαπραγμάτευση εμπορικών συμφωνιών είναι μία από τις πιο κρίσιμες αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για λογαριασμό και των 27 χωρών-μελών.

Όπως αναφέρει το Politico, τα επανειλημμένα βέτο της Γαλλίας στη συμ-

Το Παρίσι ανησυχεί ότι εάν εφαρμοσθεί η Mercosur, θα κατακλυσθεί η αγορά με ένα κύμα φθηνών πουλερικών και βοείου κρέατος από τη Λατινική Αμερική, υπονομεύοντας την αγροτική παραγωγή της Γαλλίας.

φωνία Mercosur εξοργίζουν τους Γερμανούς γηγενείς σε τέτοιο βαθμό, ώστε να αμφισβάλουν για το εάν όντως έχει νόημα η αρμοδιότητα των Βρυξελλών να χειρίζεται εμπορικά ζητήματα. Εξ ου και αντιτείνουν πως είναι πιο λογικό το Βερολίνο να ανακτήσει τον έλεγχο της δικής του εμπορικής πολιτικής. Βέβαια, μια τέτοια ριζική ανάκτηση εξουσιών θα εγείρει μεγάλα ζητήματα σχετικά με τον λόγο ύπαρξης της Ε.Ε. Μόλις μια εβδομάδα μετά την έναρξη της δεύτερης θητείας της, το ταξίδι στο Μοντεβιδέο είναι επομένως ένα τεράστιο στόιχημα για την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, δεδομένης της κλιμακούμενης πολιτικής κρίσης στη Γαλλία μετά και την καταψήφιση της κυβέρνησης Μπαρνιέ εξαιτίας των αντιδράσεων για τον προϋπολογισμό. Ο πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν έχει κάνει εκστρατεία για χρόνια προκειμένου να σταματήσει τη συμφωνία. Ο,τι κι αν συμβεί στην Ουρουγουάη, πάντως, ουδείς μπορεί να αμφισβητήσει πως πληθαίνουν οι κίνδυνοι

η μία από τις δύο μεγαλύτερες οικονομίες της Ε.Ε. –και ιδρυτικά της μέλη– να αποστασιοποιηθεί και να προχωρήσει μόνη της. «Μπορεί σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα η Γερμανία να κερδίζει τη μάχη, αλλά ο μακροπρόθεσμος πόλεμος για τη διατήρηση της ευρωπαϊκής ενότητας θα μπορούσε να επηρεαστεί», ανέφερε Γάλλος αξιωματούχος. Στη Γερμανία, αντίθετα, η διάθεση ήταν πιο εορταστική. «Είναι μια πολύ καλή ημέρα για την Ευρώπη και τη Γερμανία. Αυτή η ομοσπονδιακή κυβέρνηση έχει καταβάλει μεγάλη προσπάθεια ώστε η συμφωνία ελεύθερου εμπορίου να επιτευχθεί», δήλωσε η Ιζαμπέλ Καντεμαρτόρι από τους Σοσιαλδημοκράτες του καγκελαρίου Ολαφ Σόλτς. Ο Μακρόν αποπειράθηκε να συσπειρώσει τους α-ντιπρωσώπων της Mercosur για να την εξουδετερώσουν στα διακυβερνητικά όργανα. Αυτό θα απαιτούσε την υποστήριξη χωρών που αντιπροσωπεύουν το 35% του πληθυσμού της Ε.Ε. Αν και η Πολωνία προσχώρησε πρόσφατα σε

αυτό το στρατόπεδο, η Ιταλία δεν έχει μεταπεισθεί. Ωστόσο, παρ' όλες τις ανησυχίες σχετικά με το φθινό βόειο κρέας και τα πουλερικά της Mercosur, η γαλλική προειδοποίηση δεν παύει να μοιάζει ανήκουστη. «Η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν δεν θα μπορούσε να είχε επιλέξει χειρότερη στιγμή, διότι δίνει πραγματικά την εντύπωση ότι εκμεταλλεύεται την κρίση στη Γαλλία για να προσπαθήσει να προχωρήσει μόνη της», δήλωσε ο Κριστόφ Γκριντλέρ, μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και φίλος προσκεκλημένος στον Μακρόν. Πάντως, τέλος, ανεξαρτήτως της πολιτικής στάθμης στη Γαλλία, το Βερολίνο και οι υποστηρικτές της συμφωνίας επισημαίνουν ότι η εμβάθυνση των δεσμών με τις χώρες της Mercosur είναι πρωτίστως θέμα γεωπολιτικής αξιοπιστίας για το μπλοκ, ειδικά ενόψει της νέας θητείας Τραμπ στον Λευκό Οίκο, ο οποίος βρίσκεται στα πρόθυρα να πυροδοτήσει έναν ολοκληρωτικό εμπορικό πόλεμο.

Μειώθηκε το spread μεταξύ των γαλλικών και των γερμανικών ομολόγων

Ρόλι σημειώνουν τα γαλλικά ομόλογα, εν μέσω προσδοκιών ότι μια νέα κυβέρνηση θα μπορούσε να καταλήξει σε συμφωνία για τον προϋπολογισμό του 2025. Η απόδοση του 10ετούς κρατικού ομολόγου υποχώρησε την Παρασκευή για τέταρτη ημέρα, οδηγώντας το spread με τον αντίστοιχο γερμανικό τίτλο κάτω από τις 73 μονάδες βάσης.

Πρόκειται για επίπεδα που καταγράφθηκαν για τελευταία φορά στις 19 Νοεμβρίου, όταν άρχισαν να εμφανίζονται οι φόβοι ότι η Μαρίν Λεπέν θα έριχνε την κυβέρνηση, λόγω της διαφωνίας με τα δημοσιονομικά της σχέδια, σημειώνει το Bloomberg. Η ανοδική κίνηση των γαλλικών ομολόγων ενισχύθηκε την Πέμπτη, αφού η Λεπέν είπε σε συνέντευξη της στην τηλεόραση του

Προσδοκίες των επενδυτών ότι μια νέα κυβέρνηση θα μπορούσε να καταλήξει σε συμφωνία για τον προϋπολογισμό.

Bloomberg ότι ο προϋπολογισμός θα μπορούσε να ψηφιστεί σε «μερικές εβδομάδες» εφόσον ο επόμενος πρωθυπουργός είναι έτοιμος να μειώσει το έλλειμμα πιο αργά. «Φαίνεται ότι η Μαρίν Λεπέν είναι αυτή που οδηγεί τη γαλλική αγορά ομολόγων αυτές τις μέρες», είπε στο Bloomberg ο Μπέννοτ Ζεράρ, στρατηγικός αναλυτής επιτοκίων της Natixis.

Πρόκειται για μία ακόμα ανατροπή στο έντονο πολιτικό θρίλερ της Γαλλίας, όπου το κατακερματισμένο κοινοβούλιο έχει θέσει σε κίνδυνο την ικανότητα της κυβέρνησης να περιορίσει το τεράστιο έλλειμά της. Το spread με τα γερμανικά ομόλογα άγγιξε τις 90 μονάδες βάσης την περασμένη εβδομάδα, τα υψηλότερα επίπεδα από την εποχή της ευρωπαϊκής κρίσης χρέους. Η προσοχή στρέφεται τώρα στον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να υπάρξει μια συμφωνία, ενώ τα ερωτήματα σχετικά με την προεδρία του Εμανουέλ Μακρόν παραμένουν, παρότι ο ίδιος δεσμεύτηκε να ολοκληρώσει τη θητεία του. Μια δημοσκοπήση του Cluster17 για το περιοδικό Le Point αυτή την εβδομάδα

έδειξε ότι η πλειοψηφία των Γάλλων επιθυμεί την παραίτησή του. Ο Μακρόν είπε ότι η προτεραιότητα της νέας κυβέρνησης θα είναι η έγκριση ενός προϋπολογισμού, με τη χρήση ενός ειδικού νόμου, που θα υποβληθεί στο κοινοβούλιο πριν από τα μέσα Δεκεμβρίου, για να διατηρήσει το κράτος σε λειτουργία. Αλλά κάθε νέος πρωθυπουργός θα αντιμετωπίσει το ίδιο πολιτικό αδιέξοδο που ανέτρεψε τον Μισέλ Μπαρνιέ. Εν τω μεταξύ, η Moody's χαρακτήρισε την κατάρρευση της κυβέρνησης αρνητική για την πιστοληπτική ικανότητα της Γαλλίας. Ένας νέος πρωθυπουργός πιθανότατα θα αντιμετωπίσει τις ίδιες δυσκολίες με τον Μπαρνιέ, δυνάμικα φέρνοντας νέες πολιτικές κρίσεις, εκτός ο οικο.

Η Moody's χαρακτήρισε την κατάρρευση της κυβέρνησης Μπαρνιέ αρνητική για την πιστοληπτική ικανότητα της Γαλλίας.

Διάλεξε ασφάλεια, όχι ανασφάλεια.

Μίλησε μαζί μας στο 77778577

ΑΔΗΛΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Όταν ο εργοδότης:

- ✗ Δεν σε δηλώνει στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- ✗ Σε δηλώνει με χαμηλότερο μισθό από τον πραγματικό.

Στερείσαι:

- ✗ Τη θεσμοθετημένη σύνταξη.
- ✗ Οποιοσδήποτε παροχές (ανεργίας, μητρότητας, πατρότητας, ασθένειας, ανικανότητας, χρείας)

Προβλέπεται

- ✗ Πρόστιμο έως 6.000 ευρώ.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ο Πούτιν μπροστά σε δύσκολες επιλογές

Του ΟΥΓΚΟ ΝΤΙΕΟΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Ο Βλαντιμίρ Πούτιν δεν θα σταματήσει αν δεν τον σταματήσουν. Εάν η Ουκρανία δεν κρατήσει την πρώτη γραμμή, ο Ρώσος πρόεδρος δεν έχει λόγο να τερματίσει τον πόλεμο που ξεκίνησε. Ειδάλλως, θα υπάρχουν άλλες εναλλακτικές. Αν και η Μόσχα μπορεί πιθανώς να πολεμά επί μακρόν, το κόστος της θα διογκωθεί, ιδίως εάν ο πληθωρισμός αυξηθεί περαιτέρω ή η τιμή του πετρελαίου υποχωρήσει. Ενα αξιόπιστο δυτικό σχέδιο υποστήριξης του Κιέβου δυνάμικα θα έφερνε τον Ρώσο πρόεδρο στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, συμβάλλοντας σε μια αξιοπρεπή συμφωνία για την κατάπαυση του

Εάν ο πόλεμος συνεχιστεί επί μακρόν, το κόστος θα διογκωθεί με σοβαρές συνέπειες για τη ρωσική οικονομία.

πυρός. Η ρωσική πολεμική οικονομία είναι απίθανο να καταρρεύσει, ο Πούτιν, εντούτοις, θα υποχρεωθεί να κάνει δύσκολες επιλογές εάν οι μάχες διαρκέσουν για χρόνια. Συγκεκριμένα, μπορεί να χρειαστεί να επιβάλει υψηλότερες τιμές και φόρους στον πληθυσμό, για να μην αναφέρουμε ότι θα στείλει περισσότερους νέους στον θάνατο. Μπορεί επίσης να χρειαστεί να περικόψει τις δαπάνες ασφάλισης, εκπαίδευσης και υγείας. Εάν ελαττώσει τις επιδοτήσεις για να προστατεύσει την οικονομία από τα υψηλά επιτόκια, τα νοικοκυριά θα δυσκολευτούν με τα στεγαστικά δάνεια και ορισμένες εταιρείες θα χρεοκοπήσουν. Η προοπτική αυτή ακόμη και αν επαληθευθεί, ο Πούτιν δεν θα αιτηθεί ειρήνη. Ο ρωσικός λαός δεν επιθυμεί μια ταπεινωτική για τη χώρα συμφωνία, όπως δείχνουν οι δημοσκοπήσεις.

Το ΔΝΤ προβλέπει ανάπτυξη 3,6% φέτος, αλλά η ρωσική οικονομία δεν είναι υγιής, εάν συνε-

κτιμήσουμε το 21% των επιτοκίων και την πτώση κατά 6% στο ρούβλι το 2023. Την επόμενη χρονιά, η χώρα θα δαπανήσει 17 τρις. ρούβλια (170 δισ. δολάρια) –ή το 8% της παραγωγής της– για άμυνα και ασφάλεια, ήτοι τριπλάσια ποσά από 2021. Δεδομένου πως οι εργαζόμενοι έχουν αναποθετηθεί σε εργοστάσια όπλων και στο μέτωπο, η οικονομία έχει φτάσει στο μέγιστο και μόλις στο 2,4% η ανεργία. Ο πληθωρισμός μπορεί κάλλιστα να είναι πολύ υψηλότερος από το επίσημο 8,5%, ενώ ο ρωσικός λαός τον τοποθετεί στο 15,3%, σύμφωνα με έρευνα για την κεντρική τράπεζα. Εν τω μεταξύ, η τιμή ενός καλαθιού ταχείας κυκλοφορίας καταναλωτικών αγαθών αυξήθηκε 22% το δωδεκάμηνο Οκτωβρίου 2023 - Σεπτεμβρίου 2024. Σε κάποιο βαθμό, οι αυξήσεις των τιμών είναι μόνο ένα εργαλείο για τη μηχανική μετάβαση από μια εποχή ειρήνης σε μια οικονομία πολέμου. Η ορθόδοξη λύση είναι η σκληρόνωση της νομισματικής πολιτικής.

Όλα αυτά φαίνονται δύσκολα, αλλά θα πρέπει να είναι διαχειρίσιμα εάν η τιμή του πετρελαίου διατηρηθεί ως έχει. Εφόσον η Ρωσία διαθέτει μετρητά, μπορεί να αγοράσει στρατιωτικό υλικό από τον «σκιώδη στόλο» των δεξαμενόπλοιων της Ρωσίας, που εξάγουν πετρέλαιο πάνω από το ανώτατο όριο τιμής των 60 δολαρίων το βαρέλι, που επέβαλε η Δύση. Επίσης, η δυτική Ευρώπη θα μπορούσε να σταματήσει να αγοράζει ρωσικό υδρογονοποιημένο φυσικό αέριο. Τέλος, ένας έτι σοβαρότερος κίνδυνος για τον Βλαντιμίρ Πούτιν είναι ότι η παγκόσμια τιμή του πετρελαίου, ήδη μειωμένη 35% από τα επίπεδα ρεκόρ μετά την εισβολή στην Ουκρανία, θα εξασθενήσει περαιτέρω. Αν και αυτό δεν είναι καθόλου βέβαιο, ο ΟΠΕΚ και οι σύμμαχοι συγκρατούν την προσφορά, που αντιστοιχεί στο 5,7% της παγκόσμιας ζήτησης. Εμπιλέον, οι προοπτικές εκτραχύνονται εάν ο Τραμπ όντως επιβάλει δασμούς 60% σε όλες τις κινεζικές εισαγωγές στις Ηνωμένες Πολιτείες και επιβάρυνση 10%-20% σε αγαθά άλλων χωρών. Το παγκόσμιο εμπόριο θα υποφέρει, η τιμή του αργού θα μπορούσε να καταβυθιστεί και η Ρωσία θα μπορούσε να εμφανίσει έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών.

Το «φαινόμενο» Τέιλορ Σουίφτ τόνωσε την παγκόσμια οικονομία

Με τις συναυλίες της ενίσχυσε τοπικά ταμεία και τουριστική βιομηχανία

Μία από τις μεγαλύτερες σύγχρονες σταρ, η Τέιλορ Σουίφτ, η τραγουδίστρια-φαινόμενο που ξεσπκώνει τα πλήθη με κάθε της εμφάνιση, αφήνει το αποτύπωμά της και στην παγκόσμια οικονομία. Καθώς η περιοδεία της με τίτλο «Eras Tour» ολοκληρώθηκε προχθές (8/12) στο Βανκούβερ του Καναδά, οι πόλεις ανά τον πλανήτη που την υποδέχθηκαν δεν θα ξεχάσουν τα λαμπερά σόου της, από τα οποία αποκόμισαν εκατ. δολάρια.

Επειτα από 152 σόου σε 52 χώρες και πέντε ηπείρους, η ερμηνεύτρια –που μπήκε επισήμως φέτος στη λίστα διεσκατομμυριούχων του περιοδικού Forbes– έγινε ακόμη πιο πλούσια, καθώς η περιοδεία της απέφερε περίπου 2,2 δισ. δολάρια, καταρρίπτοντας το παγκόσμιο ρεκόρ με τις υψηλότερες εισπράξεις στην Ιστορία.

Δεν έγινε όμως μόνον η ίδια η Σουίφτ πλουσιότερη, αλλά ενίσχυσε παρόλληλα τα τοπικά ταμεία και την εθνική οικονομία. Στις ΗΠΑ, οι θεατές των συναυλιών

Οι οπαδοί της υπολογίζεται ότι δαπάνησαν ίσως και πάνω από 10 δισ. δολ. στις ΗΠΑ.

της ξόδεψαν περίπου όσα ξοδεύουν οι οπαδοί του ποδοσφαίρου για το Super Bowl – κατά μέσον όρο, δηλαδή, 1.300 δολάρια σε ταξίδια, ξενοδοχεία, φαγητό και προϊόντα, σύμφωνα με την αμερικανική ταξιδιωτική ένωση. Συγκριτικά όμως, το Super Bowl είναι μόνο ένα παιχνίδι και περιλαμβάνει μόλις δύο εβδομάδες μάρκετινγκ και προώθησης, ενώ η περιοδεία της Σουίφτ επεκτάθηκε σε 23 πόλεις σε διάστημα περίπου πέντε μηνών.

Συνολικά οι «Swifties», όπως ονομάζονται οι οπαδοί της Σουίφτ, δαπάνησαν περίπου 5 δισ. δολάρια στις ΗΠΑ, σύμφωνα με εκτίμηση της εταιρείας ερευνών Question Pro. Το εν λόγω σύνολο σημειωτέον λαμβάνει υπόψη μόνο τις άμεσες δαπάνες και θα μπορούσε να ξεπεράσει τα 10 δισ. δολάρια εάν συνυπολογιστούν οι έμμεσες δαπάνες και οι αγορές που κάνουν οι μη κάτοχοι εισιτηρίων εκτός συναυλιακού χώρου.

Αυτή η αγοραστική δύναμη είναι μέρος του «φαινομένου Τέιλορ Σουίφτ», το οποίο οι αναλυτές της ταξιδιωτικής βιομηχανίας προσπαθούν ακόμη να αποτιμήσουν, καθώς η χρονιά φτάνει στο τέλος της. Κεντρικές περιοχές λόγω χάρη παρουσίασαν υψηλότερα ποσοστά κίνησης και πληρότητας λόγω της εισροής επισκεπτών. Οι φαν της Σουίφτ παρέτειναν επίσης τη διαμονή τους σε πόλεις που φιλοξενούσαν σόου, γεγονός που αύξησε

Η περιοδεία σε 52 χώρες με 152 σόου απέφερε στην Τέιλορ Σουίφτ περίπου 2,2 δισ. δολάρια, καταρρίπτοντας το παγκόσμιο ρεκόρ με τις υψηλότερες εισπράξεις στην Ιστορία.

περαιτέρω τα τοπικά έσοδα. «Αυτά τα γεγονότα είχαν μια σημαντική αναωογονητική επίδραση στις τοπικές τουριστικές βιομηχανίες και στα κέντρα που εξακολουθούν να αγωνίζονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας», αναφέρει το California Center for Jobs & the Economy. Το Πίτομπουργκ της Πενσυλβάνια, λόγω χάριν, είχε τη δεύτερη μεγαλύτερη πληρότητα στην ιστορία του το Σάββατοκύριακο της συναυλίας, αλλά και τη μεγαλύτερη πληρότητα στα ξενοδοχεία του μετά την επιδημία.

Κατά τη διάρκεια της περιοδείας «Eras», το μέσο ημερήσιο ποσοστό διαμονής αυξήθηκε στα 309 δολάρια, ενώ

η πόλη κέρδισε 46 εκατ. δολάρια σε άμεσες δαπάνες από επισκέπτες, το 83% των οποίων δεν ήταν κάτοικοι της περιοχής. Στο Λος Άντζελες την ίδια στιγμή, σύμφωνα με το California Center for Jobs & the Economy, οι σερί συναυλίες της Σουίφτ επί εξήνυχτες ενίσχυσαν τα τοπικά κέρδη κατά 160 εκατ. δολάρια και την τοπική απασχόληση κατά 3.300 εργαζομένους. Υπολογίζεται πως θα αποφέρουν 320 εκατ. δολάρια επιπλέον στην κομψτεία του Λος Άντζελες, εκ των οποίων 20 εκατ. δολάρια σε πωλήσεις και δημοτικούς φόρους και 9 εκατ. δολάρια σε φόρους ξενοδοχείων, σύμφωνα με την ταξιδιωτική ένωση των ΗΠΑ. Το «Eras» ήταν επιωφελές

και για πολλές μεμονωμένες επιχειρήσεις που «άνθισαν» στις περιοχές όπου τραγούδισε η Σουίφτ. Η εταιρεία ride-hailing Lyft λόγου χάρη ισχυρίστηκε ότι τα ταξίδια αυξήθηκαν κατά μέσον όρο 8,2%, με τη Νέα Ορλεάνη να καταγράφει αύξηση έως και 31%. Σύμφωνα με τις δημοτικές αρχές της Νέας Ορλεάνς, το 80%-90% των θεατών της συναυλίας ήταν τουρίστες. Υπολογίζεται πως 200 εκατ. δολ. ήταν ο οικονομικός αντίκτυπος των συναυλιών, σύμφωνα με την Greater New Orleans, Inc. Αυτό δεν περιλαμβάνει το κόστος για φαγητό έξω, διαμονή και άλλα έξοδα που σχετίζονται με τα ταξίδια.

CNN

Το πιο ακριβό σπίτι των ΗΠΑ κοστίζει 295 εκατ. δολ.

Το ακριβότερο σπίτι που μπορεί να αγοράσει κάποιος αυτή τη στιγμή στις ΗΠΑ είναι μια εντυπωσιακή έπαυλη στη Φλόριντα, πλάι σε μια παραλία με λευκή άμμο, με εντυπωσιακή θέα προς τον Κόλπο του Μεξικού. Το ακίνητο πωλείται για 295 εκατ. δολάρια, όμως ο επόμενος ιδιοκτήτης του πρέπει να είναι προετοιμασμένος: Είναι μαθηματικώς βέβαιο ότι τα επόμενα χρόνια θα δει το σπίτι του να πλημμυρίζει.

Το ακίνητο των 36 στρεμμάτων περιλαμβάνει μία κύρια κατοικία 3.250 τ.μ. με έξι υπνοδωμάτια και 24 μπάνια, καθώς και έναν ξενώνα 2.000 τ.μ., με το κάθε σπίτι να διαθέτει τη δική του πισίνα. Έχει επίσης έναν δεύτερο ξενώνα, αποβάθρα για σκάφος και 220 μέτρα παραλιακό μέτωπο.

Χτισμένο σε μία από τις πιο ευάλωτες σε φυσικές καταστροφές περιοχές των ΗΠΑ, αποτελεί ένα χαρακτηριστικό σύμβολο της σύγκρουσης ανάμεσα στην ελκυστικότητα του πολυτελούς lifestyle

Το ακίνητο των 36 στρεμμάτων βρίσκεται σε μια παραλία στη Φλόριντα, αλλά τα επόμενα χρόνια κινδυνεύει από πλημμύρα.

της Φλόριντα και στη νέα πραγματικότητα της κλιματικής αλλαγής.

«Είναι σχεδόν βέβαιο ότι αυτό το ακίνητο θα βιώσει μια πλημμύρα», σημειώνει στον Guardian ο Τζέρεμι Πόρτερ, ερευνητής κλιματικού κινδύνου της First Street Foundation, ενός μη κερδοσκοπικού ομίλου ανάλυσης πλημμυρών. Σύμφωνα με τα μοντέλα της First Street, το ακίνητο των 295 εκατ. δολαρίων στο Gordon Pointe αντιμετωπίζει πιθανότητες 68% να πλημμυρίσει τα επόμενα 15 χρόνια και 95% τα επόμενα 30 χρόνια. «Είναι μια όμορφη περιοχή,

οι άνθρωποι εδώ θέλουν πρόσβαση στη θάλασσα και στις παραλίες, αλλά είναι εξαιρετικά εκτεθειμένο σε πλημμύρες. Πρακτικά, πρόκειται για ακίνητα που έχουν χτιστεί πάνω στο νερό», λέει ο Πόρτερ. Το συγκεκριμένο ακίνητο ανήκε στον χρηματιστή Τζον Ντόναχιου, ο οποίος πέθανε το 2017, με αποτέλεσμα το τραπς της οικογένειάς του να το βγάλει προς πώληση. Θάμνοι, έλη και προστατευτικοί αμμόφοροι απομακρύνθηκαν από την περιοχή, ώστε κατασκευές πολλών εκατομμυρίων δολαρίων να χτιστούν όσο το δυνατόν πιο κοντά στη θάλασσα. Η στάθμη της θάλασσας στην περιοχή, όμως, είναι σήμερα κατά 15 εκατοστά υψηλότερη σε σχέση με τη δεκαετία του 1990, ενώ η άνοδος της επιταχύνεται. Μόνο τα τελευταία δύο χρόνια, πέντε τυφώνες έπληξαν τη δυτική πλευρά της Φλόριντα, με πιο πρόσφατους τους «Ελεν» και «Μίλτον».

Οι ακτές της Φλόριντα εξακολουθούν να προσελκύουν ορδές Αμερικανών,

καθώς πολλοί συνταξιούχοι δελεάζονται από την υπόσχεση του ζεστού κλίματος και του ευνοϊκού φορολογικού καθεστώτος της πολιτείας, με αποτέλεσμα να αγοράζουν πολυτελή ακίνητα. Τα ασφαλιστήρια για τις κατοικίες στη Φλόριντα, ωστόσο, που είναι ήδη τα ακριβότερα στις ΗΠΑ, αυξήθηκαν επιπλέον 42% πέρυσι κατά μέσον όρο, αφού έπεται από σειρά φυσικών καταστροφών, πάνω από δέκα ασφαλιστικές εταιρείες αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την πολιτεία. Αλλωστε, απέναντι στη δύναμη των φυσικών καταστροφών, τα χρήματα μοιάζουν συχνά επουσιώδη. Τα πιο πολυτελή και ακριβά σπίτια σε αυτή τη γειτονία της Φλόριντα έχουν χτιστεί με προδιαγραφές ώστε να αντέχουν πολύ δυνατούς ανέμους, ενώ πολλά έχουν και τα δικά τους προστατευτικά για τις πλημμύρες. Όταν όμως τα πάντα γύρω τους χάνονται κάτω από τα νερά, μοιάζουν με σπίτια-νησιά στη μέση μιας απέραντης ερημιάς.

Η έπαυλη περιλαμβάνει μία κύρια κατοικία 3.250 τ.μ. με έξι υπνοδωμάτια και 24 μπάνια, δύο ξενώνες και αποβάθρα για σκάφος.

Αντικατάσταση
κάρτας

Αιτήσου αντικατάσταση της κάρτας σου σε περίπτωση απώλειας, κλοπής ή καταστροφής, με το

ALPHA 360[®]
web mobile wallet

Η Ιταλία πρωταθλήτρια στη φορολογική ανισότητα

Το πλουσιότερο 7% των Ιταλών καταβάλλει δυσανάλογα μικρό φόρο

Πρωταθλήτρια στη φορολογική ανισότητα αποδεικνύεται η Ιταλία καθώς το σύστημά της δίνει τη δυνατότητα στους πλούσιους της χώρας να ελαχιστοποιούν τη φορολογική τους επιβάρυνση και να καταβάλλουν στο κράτος λιγότερα από τα μεσαία στρώματα, αλλά ακόμη και από τους εισοδηματικά ασθενέστερους. Η εικόνα προκύπτει από νέα μελέτη πέντε οικονομολόγων, μεταξύ των οποίων ο Αλεσάντρο Σαντόρο, πρώην υπουργός Οικονομικών, που αποκαλύπτει πως το φορολογικό σύστημα της γειτονικής χώρας είναι πιο άδικο από τα ούτως ή άλλως διάτρητα φορολογικά συστήματα των περισσότερων ανεπτυγμένων οικονομιών.

Στις ανεπτυγμένες οικονομίες οι πλούσιοι, που διαθέτουν κουστωδίες οικονομικών συμβούλων, βρίσκουν τρόπους να μεγιστοποιούν τα κέρδη τους από τις αποδόσεις κεφαλαίου και να καταβάλλουν πολύ χαμηλούς φόρους, με το πλουσιότερο 1% με 2% να συνδράμει στο κράτος σκανδαλωδώς λιγότερα από τους πιο φτωχούς συμπατριώ-

τες του. Στην περίπτωση της Ιταλίας, όμως, δεν είναι μόνο το πλουσιότερο 1% με 2% που καταφεύγει σε κάθε είδους ελιγμό για να φοροδιαφύγει, αλλά ένα πολύ μεγαλύτερο ποσοστό, και συγκεκριμένα το πλουσιότερο 7% των Ιταλών, που καταβάλλει δυσανάλογα μικρό φόρο. Σε αυτό το 7% περιλαμβάνονται μαζί με τους βαθύπλουτους όχι μόνο επιχειρηματίες και βιομήχανοι, αλλά και υψηλόμισθοι υπάλληλοι. Το ιταλικό φορολογικό σύστημα είναι εν ολίγοις το ακριβώς αντίθετο της προοδευτικά αυξανόμενης φορολογίας από τα χαμηλότερα προς τα υψηλότερα εισοδήματα, και ουσιαστικά μειώνει προοδευτικά τους φόρους, με τους φορολογικούς συντελεστές να είναι σχεδόν αντιστρόφως ανάλογοι των εισοδημάτων.

Σχολιάζοντας στο Reuters τα πορίσματα της έρευνας, ο Αλεσάντρο Σαντόρο υπογράμμισε ότι «η προοδευτική μείωση των φόρων στην Ιταλία είναι αξιοσημείωτη όταν συγκριθεί με αντίστοιχα ανεπτυγμένες οικονομίες, καθώς ευνοεί και όσους έχουν εισοδήματα

άνω των 76.000 ευρώ ετησίως με πλούτο αξίας περίπου 450.000». Και ενώ γενικότερα η Ιταλία ανήκει στις χώρες με υψηλή φορολογία, με το σύνολο των φόρων να ανέρχεται στο 41,5% του ΑΕΠ, η επιβάρυνση έχει κατανεμηθεί εντελώς άνισα και άδικα. Πρώτα από όλα επειδή είναι πολύ χαμηλή η φορολογία στην ακίνητη περιουσία και στις χρηματοπιστωτικές επενδύσεις, που συνήθως αποτελούν την κύρια πηγή εισοδήματος για τους πλούσιους.

Ο συντελεστής φορολογίας των χρηματοπιστωτικών επενδύσεων κυμαίνεται από 12,5% έως 26%, τα έσοδα από ενοίκια ακινήτων περιορισμένων στοιχείων φορολογούνται με μόλις 21%, ενώ δεν προ- βλέπεται κανένας φόρος για την πρώτη κατοικία. Επίσης έχει χαμηλούς φόρους κληρονομιάς, ενώ προσφέρει ιδιαίτερος ευνοϊκό καθεστώς στους αυτοαπασχολούμενους σε μεγάλο ποσοστό οπαδούς

της ακροδεξιάς κυβέρνησης της Τζόρτζια Μελόνι, καθώς φορολογούνται με μόλις 15% επί εισοδημάτων μέχρι 85.000 ευρώ. Και όμως ο υψηλότερος φορολογικός συντελεστής για τους μισθωτούς ανέρχεται στο 43% για όσους έχουν εισοδήματα άνω των 50.000 ευρώ ετησίως. Πριν από 50 χρόνια ο υψηλότερος συντελεστής που ίσχυε για τα πολύ υψηλά εισοδήματα έφθανε στο 72%.

Όπως επισημαίνουν οι πέντε οικονομολόγοι που εκπόνησαν τη μελέτη, οι στρεβλώσεις αυτές έχουν αντίκτυπο στην ιταλική οικονομία. Όσοι έχουν εισοδήματα από 29.000 έως 75.000 ευρώ ετησίως αντιπροσωπεύουν το 21% των φορολογουμένων και συνεισφέρουν πάνω από το 40% των φόρων εισοδήματος. Από στοιχεία του ιταλικού υπουργείου Οικονομικών προκύπτει ότι οι φόροι κληρονομιάς δεν αποφέρουν παρά μόνο 1 δισ. ευρώ ετησίως, όταν

στη Γαλλία φθάνουν στα 18 δισ. ευρώ και στα 9 δισ. ευρώ σε Γερμανία και Βρετανία. «Οι φόροι κληρονομιάς είναι τόσο χαμηλοί, ώστε είναι αμελητέοι», σχολιάζει σχετικά ο Μάρκο Λεονάρντι, καθηγητής Οικονομικών στο κρατικό Πανεπιστήμιο του Μιλάνου και άλλοτε βοηθός του Μάριο Ντράγκι, τέως πρόεδρου της ΕΚΤ και πρώην πρωθυπουργού της Ιταλίας. Ο ίδιος επισημαίνει πως η Ιταλία «έχει διαλέξει ένα ακραίο μείγμα φορολογικών συντελεστών» και προτείνει στην πρωθυπουργό να αυξήσει τους φόρους κληρονομιάς, ώστε να χρηματοδοτήσει φοροαπαλλαγές για τα μεσαία εισοδήματα. Η κυβέρνηση Μελόνι βρίσκεται υπό πίεση καθώς προσπαθεί να εξασφαλίσει πόρους ύψους 2,5 δισ. ευρώ για τον προϋπολογισμό του επόμενου έτους, προκειμένου να ελαφρύνει τη φορολογική επιβάρυνση της μεσαίας τάξης της χώρας και συγκεκριμένα όσων

έχουν ετήσιο εισόδημα από 50.000 έως 60.000 ευρώ.

Μέχρι στιγμής, πάντως, η κυβέρνηση δεν έχει δείξει την παραμικρή προθυμία να αυξήσει τους φόρους στους πλουσιότερους, αν και προσφάτως φάνηκε να εξετάζει έναν αμφιλεγόμενο «οριζόντιο φόρο» για όσα εισοδήματα προέρχονται από οποιαδήποτε δραστηριότητα στο εξωτερικό. Όπως αναφέρουν πολιτικοί σχολιαστές, πρόθεσή της είναι να προσελκύσει βαθύπλουτους στη χώρα. Σύμφωνα, όμως, με τη Μαριάννα Ματσουκάτα, καθηγήτρια Οικονομικών στο University College London και σύμβουλο της κυβέρνησης Μελόνι, όλα τα είδη οριζόντιων φόρων παρουσιάζουν το ίδιο πρόβλημα, ότι επιβαρύνουν δυσανάλογα τα χαμηλότερα εισοδήματα και λιγότερο τα υψηλότερα, ενώ συνήθως δεν αποδίδουν ικανοποιητικά έσοδα.

REUTERS

Σε κορυφαίο προορισμό για σπα και κέντρα ευεξίας μετατρέπονται οι Άλπεις

Την ώρα που η κλιματική κρίση αλλάζει ραγδαία τα δεδομένα και στον χειμερινό τουρισμό, δημιουργώντας νέες προκλήσεις για τα χιονοδρομικά κέντρα του πλανήτη, παράγοντες της αγοράς αναφέρουν ότι η ποιότητα του χιονιού και το σκι δεν είναι πλέον τα μοναδικά κριτήρια για τους επενδυτές. Ιδιαίτερα στις Άλπεις, που διαθέτουν τα μεγαλύτερα και πιο δημοφιλή χιονοδρομικά κέντρα του κόσμου. Η καλή ποιότητα χιονιού, οι μεγάλες, απόκρημνες πλαγιές, η ειδική ατμόσφαιρα, αλλά και ένα τεράστιο δίκτυο μονοπατιών που ξεδιπλώνονται μέσα από τα χιονισμένα δάση, είναι χαρακτηριστικά της μοναδικής εμπειρίας που απολαμβάνουν οι χιονοδρόμοι στις Άλπεις, όπου υπάρχουν πολλά χειμερινά θέρετρα. Παρόν όμως η τάση φαίνεται να αλλάζει καθώς αντί για τα χειμερινά σπορ, θαμάνες και επενδυτές οι οποίοι αναζητούν ένα αλπικό σαλέ, έχουν ως προτεραιότητα την ευεξία.

Περίπου 120 εκατομμύρια άνθρωποι επισκέπτονται κάθε χρόνο τις Άλπεις από τον Δεκέμβριο έως τον Απρίλιο για να κάνουν σκι και σνόουμπορντ. Για

Αλλαγή προτεραιοτήτων στον αλπικό τουρισμό, η ποιότητα του χιονιού και το σκι δεν είναι πλέον τα μοναδικά κριτήρια.

μερικούς εύπορους αγοραστές, ωστόσο, σε δημοφιλή χειμερινά θέρετρα όπως το Γκοτάρντ στο γερμανόφωνο κομμάτι της Ελβετίας και η Κουρσεβέλ της Γαλλίας, φαίνεται ότι το σκι δεν είναι πλέον το μόνο δέλεαρ.

Στην ανασκόπηση της Alpine Market για το 2024 που δημοσιεύθηκε τον Νοέμβριο, η εταιρεία ακινήτων Knight Frank αναφέρει ότι οι αγοραστές ενδιαφέρονται εξίσου τόσο για τις δραστηριότητες υγείας και ευεξίας μετά τις πίστες (après ski), όσο και για το ίδιο το σκι. Η ανεξάρτητη εταιρεία παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών ακινήτων έρευνσε περίπου 730 άτομα υψηλής καθακής αξίας από δώδεκα και πλέον

Στον τουρισμό υπάρχει έλλειψη προσωπικού σε θέσεις χαμηλής ειδίκευσης, όπως η λάντζα, αλλά και σε σερβιτόρους, καμαριέρες, αλλά και σε προσωπικό με υψηλή ειδίκευση, chef, spa therapists και στελέχη front office.

χώρες και διαπίστωσε ότι η υγεία και η ευεξία τέθηκαν σε προτεραιότητα, όταν ρωτήθηκαν για τον αλπικό τρόπο ζωής που τους ενδιαφέρει περισσότερο. Η διαθεσιμότητα σε σπα και κέντρα ευεξίας κρίθηκε επίσης πιο σημαντική από το

σκι, ακόμη και από την εγγύτητα ενός ακινήτου στο κέντρο μιας κοινότητας, όταν οι πλούσιοι επενδύσεις ρωτήθηκαν ποιες είναι οι «ανάσεις» που κρίνονται πιο σημαντικές στις αποφάσεις αγοράς τους. Η αλλαγή προτεραιοτήτων προ-

κύπτει και από τα ευρήματα της Bain & Company και του 2024 Luxury Monitor της Altagamma. Διαπίστωσαν εξίσου ότι οι καταναλωτικές δαπάνες έχουν μετατοπιστεί από τα υλικά αγαθά, σε εμπειρίες πολυτέλειας, ιδιαίτερα εκείνες που συνδέονται με την ευεξία, την υγεία και την προσωπική περιποίηση.

Ως απάντηση στην αυξημένη ζήτηση για προσφορές ευεξίας, η Knight Frank σημειώνει ότι τα θέρετρα στις Άλπεις επανατοποθετούνται ως «κορυφαίος προορισμός για αναζωογόνηση» με σπα υψηλής ποιότητας, ιαματικά λουτρά και εξειδικευμένα θέρετρα υγείας και αναζωογόνησης, αλλάζοντας τον χάρτη του παγκόσμιου τουρισμού. «Οι Άλπεις αντιμετωπίζονται όλο και περισσότερο ως προορισμός ιδανικός για όλο τον χρόνο, με την υγεία και την ευεξία να ξεπερνούν πλέον το σκι ως η βασική παράμετρος για τους αγοραστές», επισήμανε από την πλευρά της η Κέιτ Έμμερτ Άλεν, επικεφαλής της ευρωπαϊκής οικιακής έρευνας στη Knight Frank.

Μία παράμοια έκθεση από τη βρετανική εταιρεία real estate Savills υπο-

γραμμίζει την εμφάνιση «καταφυγίων ευεξίας» στα πολυτελή χειμερινά θέρετρα. Οι προσφορές υγείας και ευεξίας δεν είναι νέα ιδέα, τονίζει στο Business Insider ο Τζέρεμι Ρόλασον, επικεφαλής της Savills και συγγραφέας της έκθεσης. Στα μέσα της δεκαετίας του 1900, υπενθύμισε, οι ελβετικές Άλπεις διέθεταν σανατόρια όπου κατέφευγαν άτομα με προβλήματα σωματικής και ψυχικής υγείας. Στην εποχή μας κατ' αντιποστικότητα κορυφώνεται το ενδιαφέρον για τις σύγχρονες πρακτικές υγείας και ευεξίας, όπως οι σάουνες, τα ατμόλουτρα και οι θερμαινόμενες εξωτερικές πισίνες, μεταξύ των αγοραστών των Άλπεων. «Επενδύεις σε ένα χιονοδρομικό κέντρο επειδή σου αρέσουν τα βουνά και πιθανώς επειδή σου αρέσει το σκι ή τα χειμερινά σπορ. Πλέον όμως η αγορά ανοίγει και οι επενδυτές και οι πάροχοι φιλοξενίας στα χιονοδρομικά κέντρα καλούνται να προσφέρουν πολύ περισσότερα», πρόσθεσε. Οι εξαιρετικά πλούσιοι αγοράζουν ένα σαλέ, το οποίο δεν είναι απλώς σαλέ, είναι ένα κέντρο αναψυχής που καλύπτει τα πάντα», καταλήγει.

Μεγάλη άνοδος για τις τιμές κατοικιών στη Βρετανία

Οι τιμές των κατοικιών στη Βρετανία σημείωσαν τη μεγαλύτερη αύξηση από τον Μάρτιο του 2022, σύμφωνα με μία από τις μεγαλύτερες τράπεζες ενυπόθηκων δανείων της χώρας, καθώς η αύξηση των μισθών και οι μειώσεις των επιτοκίων βοήθησαν την επιστροφή των αγοραστών στην αγορά. Η Nationwide Building Society ανακοίνωσε ότι η μέση τιμή κατοικίας αυξήθηκε κατά 1,2% στις 268.144 λίρες Αγγλίας τον Νοέμβριο έναντι ανόδου 0,1% τον προηγούμενο μήνα, ενώ οι οικονομολόγοι ανέμεναν αύξηση 0,2%. Σε ετήσια βάση οι τιμές είναι κατά 3,7% υψηλότερες.

«Οι τιμές των κατοικιών στο Ηνωμένο Βασίλειο σημείωσαν άλμα τον Νοέμβριο, καθώς η μεγαλύτερη σαφήνεια στο δημοσιονομικό πεδίο μετά τον φθινοπω-

Τον Νοέμβριο σημείωσαν τη μεγαλύτερη αύξηση από τον Μάρτιο του 2022. Σε υψηλό δύο ετών οι εγκρίσεις ενυπόθηκων δανείων.

ρινό προϋπολογισμό και η μείωση επιτοκίων κατά ένα τέταρτο της μονάδας από την Τράπεζα της Αγγλίας επανέφεραν τους αγοραστές που περίμεναν στο περιθώριο», δήλωσε ο Νιράτζ Σαχ του Bloomberg Economics.

Η παρουσίαση του προϋπολογισμού από την κυβέρνηση των Εργατικών στις 30 Οκτωβρίου βοήθησε επίσης να τερ-

ματιστεί η αβεβαιότητα που είχε κάνει ορισμένους αγοραστές να τηρούν στάση αναμονής. Τα νοικοκυριά γλίτωσαν σε μεγάλο βαθμό από τις αυξήσεις φόρων ύψους 40 δισ. λιρών που περιλάμβανονταν στα σχέδια της υπουργού Οικονομικών Ρέιτσελ Ρίβς.

Η ανθεκτική αγορά εργασίας του Ηνωμένου Βασιλείου συνέβαλε, επίσης, στην ανοδική κίνηση του real estate. Οι εργαζόμενοι συνέχισαν να λαμβάνουν αυξήσεις μισθών που ξεπερνούν τον πληθωρισμό κατά 4,8%, ενώ η ανεργία παρέμεινε σε χαμηλά επίπεδα, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία για την αγορά εργασίας. Περαιτέρω μειώσεις των επιτοκίων της Τράπεζας της Αγγλίας θα βελτιώσουν το τοπίο, που παραμένει σχετικά συγκρατημένο. Ωστόσο η νομισμα-

τική χαλάρωση αναμένεται να προχωρήσει με προσεκτικά βήματα καθώς οι αξιωματούχοι της BoE δεν είναι βέβαιοι για το πώς θα αντιδράσουν οι επιχειρήσεις στην αύξηση των φόρων από τους Εργατικούς. Τα επιτόκια των ενυπόθηκων δανείων έχουν αρχίσει να αυξάνονται και πάλι, αφού μειώθηκαν από περίπου 6% νωρίτερα φέτος. Παρ' όλα αυτά, η στεγαστική δραστηριότητα είναι πιθανό να επιταχυνθεί τους πρώτους μήνες του επόμενου έτους, προκειμένου οι υποψήφιοι αγοραστές να αποφύγουν την αύξηση του τέλους χαρτοσήμου το 2025. Την περασμένη εβδομάδα, τα στοιχεία της BoE έδειξαν ότι οι εγκρίσεις ενυπόθηκων δανείων εκτινάχθηκαν στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων δύο ετών τον Οκτώβριο.

Η μέση τιμή κατοικίας στη Βρετανία αυξήθηκε κατά 1,2% τον Νοέμβριο έναντι 0,1% τον προηγούμενο μήνα, ενώ οι οικονομολόγοι ανέμεναν αύξηση 0,2%.

Global Transport and Logistics

Σαρωσάτε αυτόν τον QR κωδικό και μάθετε περισσότερα!

Υψηλής ποιότητας λύσεις ομαδοποιημένων μεταφορών. Ανταγωνιστικές τιμές και ταχύτητα.

We add value to your business. | gagroup.com

Ματίας Κόρμαν, γενικός γραμματέας του ΟΟΣΑ

Η παραγωγικότητα στην Ελλάδα παραμένει πολύ χαμηλά

Το φορολογικό σύστημα πρέπει να γίνει πιο φιλικό προς την ανάπτυξη

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Αλλαγές στο φορολογικό σύστημα, ώστε να γίνει πιο αποτελεσματικό και φιλικό προς την ανάπτυξη, υποστηρίζει ο γενικός γραμματέας του ΟΟΣΑ Ματίας Κόρμαν ότι πρέπει να εφαρμοστούν, δίνοντας συνέχεια στην έρευνα του οργανισμού για την Ελλάδα, που παρουσίασε ο ίδιος την περασμένη Πέμπτη στην Αθήνα. Σε συνέντευξή του στην «Κ», ο κ. Κόρμαν τάσσεται κατά των φοροαπαλλαγών που οδηγούν σε στρεβλώσεις και ενθαρρύνει τη συνέχιση της προσπάθειας καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, με στόχο να εξοικονομηθούν πόροι για να μειωθεί η φορολόγηση της εργασίας, ιδίως στα χαμηλά εισοδήματα.

Η έκθεση του οργανισμού προκάλεσε εντυπώσεις και αντιδράσεις, καθώς άγγιξε χρόνια διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας, όπως η χαμηλή παραγωγικότητα και έθιξε ευαίσθητα θέματα, όπως το περαιτέρω άνοιγμα του επαγγελματός των δικηγόρων. Ο κ. Κόρμαν στη συνέντευξή του αναγνωρίζει την πρόοδο που έχει συντελεστεί τα τελευταία χρόνια και τη χαμηλή βάση από την οποία ξεκίνησε η Ελλάδα, αλλά δεν κρίνει ότι ακόμη υπάρχει πολύς δρόμος: η παραγωγικότητα, λέει, είναι 40% χαμηλότερη από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ και αυτό έχει σχέση με τις χαμηλές επενδύσεις, ιδίως στην ψηφιακή τεχνολογία, αλλά και την έλλειψη εργαζομένων με δεξιότητες. Πρέπει να αυξηθεί επίσης η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας κι αυτό απαιτεί καλύτερες υπηρεσίες φροντίδας παιδιών. Ο δημοσίος τομέας έχει βελτιωθεί, αλλά οι δαπάνες πρέπει να είναι πιο στοχευμένες στην παιδεία, στην υγεία, στις επενδύσεις.

– Η έκθεση του ΟΟΣΑ αναδεικνύει το πρόβλημα της επίμονης χαμηλής παραγωγικότητας, η οποία αποδίδεται και στις χαμηλές επενδύσεις, ιδίως στην υψηλή τεχνολογία. Πώς θα έπρεπε να αντιμετωπίσει η κυβέρνηση αυτό το πρόβλημα;

– Κατ’ αρχάς να πω ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε ισχυρή θέση σε σύγκριση με μερικά χρόνια πριν, η οικονομία αναπτύσσεται γρηγορότερα από τον μέσο όρο της Ε.Ε., η απασχόληση αυξήθηκε, η ανεργία μειώθηκε έντονα και η εικόνα του χρέους βελτιώθηκε εντυπωσιακά. Αλλά ναι, η παραγωγικότητα είναι ένας τομέας που η κυβέρνηση πρέπει να αντιμετωπίσει με περαιτέρω μεταρρυθμίσεις. Η αύξηση της παραγωγικότητας

Το «κλειδί» είναι να αξιοποιηθούν σωστά οι επενδύσεις του Ταμείου Ανάκαμψης στην αύξηση της παραγωγικότητας και στις υποδομές, που θα δώσουν τη δυνατότητα για μόνιμα οφέλη.

είναι αυτή που θα οδηγήσει σε περαιτέρω αυξήσεις των εισοδημάτων και του επιπέδου ζωής και η παραγωγικότητα της Ελλάδας είναι περίπου 40% χαμηλότερη από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ. Επομένως, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης. Υπάρχουν πολλοί λόγοι γι’ αυτό. Ένας είναι οι χαμηλές επενδύσεις στις υποδομές και την ψηφιακή τεχνολογία. Η κυβέρνηση του γνωρίζει και οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης είναι μια καλή ευκαιρία για να το αντιμετωπίσει. Υπάρχει όμως και μια διάσταση που έχει σχέση με την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Ενώ η ανεργία έχει πέσει σημαντικά, εξακολουθεί να παραμένει υψηλή. Υπάρχει αναντιστοιχία δεξιοτήτων που ζητούνται και προσφέρονται και γι’ αυτό οι συστάσεις μας υποδεικνύουν τρόπους, ώστε οι δεξιότητες στις οποίες εκπαιδεύονται οι άνεργοι να συμβαδίζουν με αυτές που ζητούνται, ιδίως σε ό,τι αφορά την ψηφιοποίηση.

Η κυβέρνηση έκανε πολλές προσπάθειες για την ψηφιοποίηση του δημοσίου τομέα, αλλά στην οικονομία γενικά η διείσδυση της ψηφιακής τεχνολογίας είναι χαμηλή και η κυβέρνηση μπορεί να κάνει πολλά εκεί.

– Αυτό το χαμηλό επίπεδο ψηφιακής διείσδυσης, όμως, συνδέεται και με το παραγωγικό μοντέλο. Έχουμε πολλές μικρές επιχειρήσεις...

– Δεν είναι κακό να ξεκινάει ως μικρή μια επιχείρηση, αλλά σίγουρα είναι καλύτερα αν περισσότερες επιχειρήσεις στόχευαν στη μεγέθυνσή τους. Οι μεταρρυθμίσεις που προτείνουμε, περαιτέρω άρση των ρυθμιστικών εμποδίων και τη βελτίωση της χρηματοδότησης, πιστεύουμε ότι θα βοηθήσουν να κλείσει το παραγωγικό κενό της Ελλάδας.

– Τα στοιχεία της έκθεσής σας δείχνουν ότι τα φορολογικά έσοδα στην Ελλάδα ξεπερνούν τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ, ωστόσο προτείνετε κατάργηση φοροαπαλλαγών. Πού πρέπει να επικεντρωθεί η φορολογική πολιτική για

Η δημοσιογράφος της «Καθημερινής» Ειρήνη Χρυσολωρά με τον Ματίας Κόρμαν. Ο γενικός γραμματέας του ΟΟΣΑ σημειώνει ότι η παραγωγικότητα είναι ένας τομέας που η κυβέρνηση πρέπει να αντιμετωπίσει με περαιτέρω μεταρρυθμίσεις. Η αύξηση της παραγωγικότητας είναι αυτή που θα οδηγήσει σε περαιτέρω αυξήσεις των εισοδημάτων και του επιπέδου ζωής και η παραγωγικότητα της Ελλάδας είναι περίπου 40% χαμηλότερη από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ. Επομένως, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης, λέει ο κ. Κόρμαν.

να μειωθεί η φορολογική επιβάρυνση, χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η δημοσιονομική σταθερότητα;

– Το φορολογικό σύστημα πρέπει να γίνει πιο αποτελεσματικό και φιλικό προς την ανάπτυξη. Υπάρχουν απαλλαγές που στρεβλώνουν το σύστημα. Η κυβέρνηση έκανε μεγάλη προσπάθεια για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και τη βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης, αλλά υπάρχει ακόμη μεγάλη απόσταση από τον μέσο όρο της Ε.Ε. Ο ΟΟΣΑ ενθαρρύνει την Ελλάδα να συνεχίσει σ’ αυτόν τον δρόμο της ενίσχυσης της φορολογικής συμμόρφωσης, ιδίως στον ΦΠΑ και να κάνει το σύστημα πιο αποτελεσματικό, απομακρύνοντας κάποιες απαλλαγές. Αυτό θα δώσει τη δυνατότητα να χαμηλώσουν οι φόροι στο εισόδημα από εργασία.

– Και προτείνετε τη μείωση αυτή ειδικά

στα χαμηλά εισοδήματα.

– Σωστά.

– Πρέπει οι αυξήσεις των μισθών να εξαρτώνται από την παραγωγικότητα, όπως προβλέπεται σε νομοσχέδιο της κυβέρνησης για τον κατώτατο μισθό; – Ο ΟΟΣΑ εδώ και καιρό έχει την άποψη ότι οι αυξήσεις της παραγωγικότητας πρέπει να συνδέονται με αυτές των μισθών. Ειδικά σε ό,τι αφορά τον κατώτατο μισθό πρέπει να διασφαλιστεί ότι τα χαμηλά εισοδήματα δεν βγαίνουν εκτός αγοράς εργασίας λόγω κόστους. Η σύνδεση μεταξύ των αυξήσεων μισθών και παραγωγικότητας σημαίνει ότι η οικονομία μπορεί να συντηρήσει τις αυξήσεις στα εισοδήματα.

– Ο ΟΟΣΑ πάντα υποστήριζε την ανάγκη μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα. Πιστεύετε ότι σημειώθηκε πρόοδος

Η έλλειψη εργαζομένων

– Οι έλλειψεις εργαζομένων είναι βασικό θέμα στην έκθεσή σας για την παγκόσμια οικονομία, το Economist Outlook, που δημοσιεύσατε την Τετάρτη και αποτελεί επίσης μεγάλο θέμα για την Ελλάδα. Υπάρχει διέξοδος; – Στην Ελλάδα έχετε μεγάλο αριθμό εργαζομένων που ψάχνουν για δουλειά και εργοδοτών που ψάχνουν για εργαζομένους. Η διέξοδος είναι να ταίριαζον αυτές οι δύο πλευρές καλύτερα. Ένα μέρος της λύσης είναι να έχουν οι εργαζόμενοι καλύτερες δεξιότητες,

αυτές που έχει ανάγκη η οικονομία, και ένα άλλο μέρος είναι να διασφαλιστεί ότι τα κίνητρα, στο φορολογικό σύστημα και στις παροχές, είναι τέτοια που ενθαρρύνουν τον κόσμο να δουλέψει περισσότερο. Επίσης, στην Ελλάδα είναι μεγάλο το κενό απασχόλησης που συνδέεται με το φύλο. Πιστεύουμε ότι αυτό οφείλεται εν μέρει σε χαμηλή πρόσβαση σε υπηρεσίες φροντίδας παιδιών και αυτή είναι μια περιοχή μεταρρυθμίσεων που ενθαρρύνουμε την κυβέρνηση να συνεχίσει να διερευνά.

σ’ αυτή την κατεύθυνση και σε ποιους τομείς;

– Η σύντομη απάντηση είναι «ναι». Η Ελλάδα εφάρμοσε πολλές μεταρρυθμίσεις. Όπως είπα και στον πρωθυπουργό, την περίοδο 2018-2023 η Ελλάδα έκανε τη μεγαλύτερη πρόοδο μεταξύ όλων των χωρών του ΟΟΣΑ στη βελτίωση της επιχειρηματικής φιλικότητας και την ανταγωνιστικότητα του ρυθμιστικού της πλαισίου. Έκανε το μεγαλύτερο βήμα από όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ. Υπάρχουν όμως περιθώρια να κάνει περισσότερα, ιδίως σε ό,τι αφορά τη ρύθμιση του τομέα των υπηρεσιών, όπως στο νομικό επάγγελμα. Εκεί το ρυθμιστικό πλαίσιο είναι μάλλον περιοριστικό σε σύγκριση με άλλες χώρες.

– Στην έρευνά σας αναφέρεται, επίσης, ότι ο δημόσιος τομέας δεν είναι αρκετά αποτελεσματικός.

– Είναι πιο αποτελεσματικός απ’ ό,τι ήταν, αλλά σίγουρα ενθαρρύνουμε περαιτέρω αλλαγές για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς του. Πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι δαπάνες είναι καλά στοχευμένες. Καλωσορίζουμε τις προτάσεις που έγιναν για την ψηφιοποίηση, αλλά προτείνουμε να γίνουν περαιτέρω προσπάθειες.

– Επίσης, σημειώνετε ότι πρέπει να διατεθούν περισσότεροι πόροι στην υποδομή, στην υγεία και την εκπαίδευση και λιγότεροι στους μισθούς...

– Φυσικά, η υποστήριξη των στοιχειωδών δημοσίων υπηρεσιών είναι υψηλής προτεραιότητας, αλλά επίσης επικεντρωνόμαστε στην ενίσχυση της

ανάπτυξης και της παραγωγικότητας, γι’ αυτό και οι επενδύσεις είναι προτεραιότητα «κλειδί», που αναδεικνύουμε στην έκθεσή μας.

– Πρόσφατα ο πρωθυπουργός είπε στο Λονδίνο ότι η ελληνική οικονομία, παρά την πρόοδο που σημείωσε, δεν τα πήγε τόσο καλά όσο η Ιρλανδία και η Πορτογαλία, συνολικά. Ποια είναι η αιτία γι’ αυτό;

– Η Ελλάδα ξεκίνησε από μια θέση με μεγάλες προκλήσεις, αλλά τα τελευταία 5 χρόνια έχει σημειώσει μεγάλη πρόοδο και το «κλειδί» είναι να συνεχίσει σ’ αυτή την πορεία, μέσω της εφαρμογής φιλόδοξων μεταρρυθμίσεων. Σε ό,τι αφορά το χρέος, η μείωσή του ήταν σημαντική, αλλά είναι ακόμη πολύ υψηλό. Η κυβέρνηση πρέπει να επικεντρωθεί στη διατήρηση της καθοδικής πορείας του μέσω των πρωτογενών πλεονασμάτων. Κι αυτό θα απαιτήσει προσπάθειες. Αλλά η τάση είναι ενθαρρυντική.

– Ανησυχείτε για το μέλλον όταν θα τελειώσουν οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης;

– Το «κλειδί» είναι να αξιοποιηθούν σωστά οι επενδύσεις του Ταμείου Ανάκαμψης, στην αύξηση της παραγωγικότητας και τις υποδομές, που θα δώσουν τη δυνατότητα για μόνιμα οφέλη. Αυτή είναι μια ευκαιρία για την Ελλάδα να αλλάξει βηματισμό. Οι επενδύσεις που θα γίνουν τα επόμενα 1-2 χρόνια αντιπροσωπεύουν μεγάλο μέρος του ΑΕΠ της χώρας. Είναι σημαντικό να γίνουν διαρθρωτικές αλλαγές με διάρκεια και είμαι αισιόδοξος ότι αυτό θα συμβεί.

Πρέπει να δημιουργήσουμε ξανά δημοσιονομικά μαξιλάρια στην Ευρώπη

– Σας ανησυχεί ότι ο νέος Αμερικανός πρόεδρος θα επιβάλει δασμούς στις εισαγωγές απ’ την Ευρώπη και ότι αυτό θα μπορούσε να επιβραδύνει την ανάπτυξη της;

– Η νέα κυβέρνηση των ΗΠΑ θα αναλάβει καθήκοντα στις 20 Ιανουαρίου του επόμενου χρόνου. Είμαστε πάντα πολύ προσεκτικοί ως ένας διακυβερνητικός, ανεξάρτητος, διεθνής οργανισμός να μην κάνουμε πολιτικά σχόλια. Επικεντρωνόμαστε στις ανακοινωμένες πολιτικές, νομοθετικές πρωτοβουλίες και σχέδια των κυβερνήσεων, αλλά as

Ο ΟΟΣΑ πάντοτε υποστήριζε τις ανοιχτές αγορές και τη βιώσιμη επέκταση του παγκόσμιου εμπορίου.

κάνω ένα γενικό σχόλιο. Ο ΟΟΣΑ πάντοτε υποστήριζε τις ανοιχτές αγορές και τη βιώσιμη επέκταση του παγκόσμιου εμπορίου. Οι δασμοί θα οδηγήσουν σε αυξημένα κόστη για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις στις αγορές

όπου επιβάλλονται και υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να εφαρμοσθούν αντίποινα από άλλους παίκτες της αγοράς. Επομένως, ασφαλώς θα προτείνουμε οι οποίες αλλαγές σε εμπορικές πολιτικές να συζητηθούν σε πνεύμα συνεργασίας διεθνώς και ενθαρρύνουμε όλες τις κυβερνήσεις, ιδίως των μελών μας, να συνεργάζονται με θετικό και παραγωγικό τρόπο. Οι ανοιχτές αγορές και η επέκταση του διεθνούς εμπορίου έχει βγάλει από τη φτώχεια ένα δισεκατομμύριο ανθρώπων. Υπάρχουν θέματα που χρειάζονται καλύτερη διαχείριση, θέματα

σε όρους δικαιίου ανταγωνισμού και ελεύθερης αγοράς, που πρέπει να συζητηθούν, αλλά σίγουρα απ’ τη δική μας οπτική γωνία θα συμβουλευαμε προσοχή σε ό,τι αφορά την εφαρμογή δασμών.

– Υπάρχει κίνδυνος για μια νέα κρίση χρέους; Η ΕΚΤ έχει απευθύνει προειδοτήσεις και τώρα η Γαλλία βρίσκει το προσκήνιο λόγω πολιτικών κρίσεων.

– Ο κόσμος βρίσκεται σε περίοδο μεγάλων προκλήσεων. Υπήρξαν αναπόφευκτα υψηλά επίπεδα δαπανών στο

πλαίσιο της πανδημίας και στη συνέχεια για να ανακουφιστεί ο κόσμος από τις επιπτώσεις του πληθωρισμού και της ενεργειακής κρίσης, μετά την επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία. Όλα αυτά είχαν επιπτώσεις στους προϋπολογισμούς και τα ισοζύγια των κυβερνήσεων στην Ευρώπη και στον κόσμο. Υπάρχει ανάγκη δημοσιονομικής συμμόρφωσης, να δημιουργήσουμε ξανά δημοσιονομικά μαξιλάρια, πρώτον διότι έρχονται διαρθρωτικές πιέσεις, δαπάνες που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού, την κλιματική αλλαγή και την άμυνα

και δεύτερον για να διασφαλίσουμε ότι θα είμαστε σε θέση να αντιμετωπίσουμε πιθανά μελλοντικά εξωτερικά σοκ, ανάλογα με αυτά που είδαμε τα τελευταία χρόνια. Η δημοσιονομική συμμόρφωση μπορεί να αποδειχθεί πολύ δύσκολη, έχουμε συνειδηση αυτού του γεγονότος και το βλέπουμε σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της Ευρώπης. Αλλά, σε τελική ανάλυση, δεν υπάρχει εναλλακτική από το να διασφαλίσουμε ότι θα ισχυροποιήσουμε τη θέση μας για να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις του μέλλοντος.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Ενοικιάζεται πολυτελές διαμέρισμα: Διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων με κεντρική θέρμανση διαπέδου, VRV A/C, εντοιχισμένες ηλεκτρικές συσκευές, ηλεκτρικά παράθυρα, μεγάλες βεράντες, καλυμμένο πάρκιγκ, αποθήκη.

Βρίσκεται σε ήσυχη περιοχή στην Έγκωμη, απέναντι από τη Ρωσική και Αμερικανική Πρεσβεία στη Λευκωσία.

Για πληροφορίες τηλεφώνο: 99328232

Μείωση επιτοκίων για επιχειρηματικά δάνεια και καταθέσεις

Αποκλιμάκωση του περιθωρίου (spread) μεταξύ επιτοκίων δανείων και καταθέσεων καταγράφει η ΤτΕ για τον Οκτώβριο, μετά την ταχύτερη μείωση των επιτοκίων που παρατηρείται στα δάνεια σε σχέση με τα επιτόκια που ισχύουν στις καταθέσεις. ΣΥγκεκριμένα, το μέσο επιτόκιο όλων των δανείων υποχώρησε κατά 19 μονάδες βάσης στο 5,41%, με τις μεγαλύτερες μειώσεις να παρατηρούνται στα επιχειρηματικά δάνεια, που αποτελούν και το πεδίο ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών. Αντίθετα, το μέσο επιτόκιο για καταθέσεις (συμπεριλαμβανομένων και των λογαριασμών ταμειοτηρίου) υποχώρησε στο 0,53%, με τη μεγαλύτερη μείωση να παρατηρείται στα επιτόκια των προθεσμιακών από επιχειρήσεις που υποχώρησαν στο 2,77% από 2,98% τον Σεπτέμβριο, ενώ το μέσο επιτόκιο στις προθεσμιακές καταθέσεις για τα νοικοκυριά υποχώρησε στο 1,84% από 1,86% τον Σεπτέμβριο. Σε σχέση με τις ευρωπαϊκές τράπεζες πάντως το επιτόκιο των προθεσμιικών καταθέσεων στη χώρα μας παραμένει από τα χαμηλότερα, με διαφορά π.χ. από το αντίστοιχο ιταλικό που διαμορφώθηκε τον Οκτώβριο στο 3,69%.

Τα στοιχεία της ΤτΕ δείχνουν ταχύτερη αποκλιμάκωση του κόστους χρήματος για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, δηλαδή για δάνεια έως 250.000 ευρώ και έως 1 εκατ. ευρώ, το μέσο επιτόκιο των οποίων υποχώρησε τον Οκτώβριο στο 5,48% και στο 5,44% αντίστοιχα, από 6,04% και 5,55% αντίστοιχα τον Σεπτέμβριο.

Στο 4,91% από 5,21% μειώθηκε την ίδια στιγμή το επιτόκιο για δάνεια

άνω του 1 εκατ. ευρώ, ενώ στο 5,36% από 5,57% μειώθηκε και το μέσο επιτόκιο για δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το μέσο κυμαινόμενο επιτόκιο για στεγαστικά δάνεια μειώθηκε τον Οκτώβριο στο 4% από 4,28% τον Σεπτέμβριο, ενώ μοναδική εξαίρεση στην πτωτική τάση των επιτοκίων ήταν τα επιτόκια των καταναλωτικών δανείων που αυξήθηκαν στο 12,2% από 12,04%, καθώς και τα επιτόκια των καταναλωτικών πιστώσεων χωρίς συγκεκριμένη διάρκεια (περιλαμβάνει πιστωτικές κάρτες, υπερανάληψης από λογαριασμούς κ.ά.) που αυξήθηκαν επίσης στο 14,95% από 14,87%.

Στο πλαίσιο της διαφάνειας και της καλύτερης πληροφόρησης των νοικοκυριών, η ΤτΕ ανακοίνωσε ότι από τις 7 Ιανουαρίου θα δημοσιοποιεί στον ιστοχώρο της στοιχεία για:

- Τα επιτόκια καταθέσεων.
- Τα επιτόκια στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων, περιλαμβανομένων των πιστωτικών καρτών, καθώς και τις προμήθειες και τα έξοδα που χρεώνουν για τις εν λόγω πιστώσεις.
- Τις χρεώσεις, τις προμήθειες και τα τέλη υπηρεσιών που συνδέονται με τους λογαριασμούς πληρωμών, όπως η ανάληψη μετρητών από ΑΤΜ (ιδίου ή τρίτου παρόχου) με χρεωστική κάρτα και για ποσά 50, 200 έως και 600 ευρώ.

Εργαζόμαστε
περισσότερο και
απουσιάζουμε
λιγότερο

Πρώτοι σε ώρες εργασίας οι Έλληνες
και τελευταίοι σε αναρρωτικές στην Ε.Ε.

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

«Τεμπέληδες» και «κοπανατζήδες». Είναι δύο μόνο από τους πολλούς χαρακτηρισμούς που σου ολίζουν φορές χρησιμοποιήθηκαν, ειδικά τον καιρό των μνημονίων, από λαϊκίστικα ζένα έντυπα, με πλέον χαρακτηριστικό παράδειγμα τη γερμανική Bild, για να χαρακτηρίσουν συλλήβδην τους Έλληνες εργαζομένους. Χρησιμοποιήθηκαν, επίσης, κατά κύριο λόγο τον καιρό των μνημονίων και από ελληνικές κυβερνήσεις, προκειμένου να γίνουν προκετίσις στον δημόσιο τομέα. Και αποδείχτην εν γένει μία από τις πιο διαδεδομένες αντιλήψεις ότι οι Έλληνες δουλεύουν λιγότερο από τους άλλους, πίνουν καφέ αντί να εργάζονται και επικαλούνται ασθένεια για να μνη πάνε στην εργασία τους. Είναι, ωστόσο, τα στοιχεία των διεθνών οργανισμών που έρχονται να διαψεύσουν αυτές τις αντιλήψεις και να καταρρίψουν τον μύθο, όπως αποδεικνύεται, του «τεμπέλη» και «κοπανατζή» Έλλννα.

Αυτό, πάντως, που δεν αποτελεί μύθο είναι η χαμηλή παραγωγικότητα στην Ελλάδα, η οποία είναι απόρροια όχι της... τεμπελιάς, αλλά της απουσίας πολλών παραγωγικών επενδύσεων, παραγωγής προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, επενδύσεων ε-

Στην Ελλάδα καταγράφεται ο χαμηλότερος αριθμός ημερών αναρρωτικής άδειας ετησίως, κάτω από πέντε - «Πρωταθλήτρια» η Νορβηγία, με πάνω από 25 ημέρες.

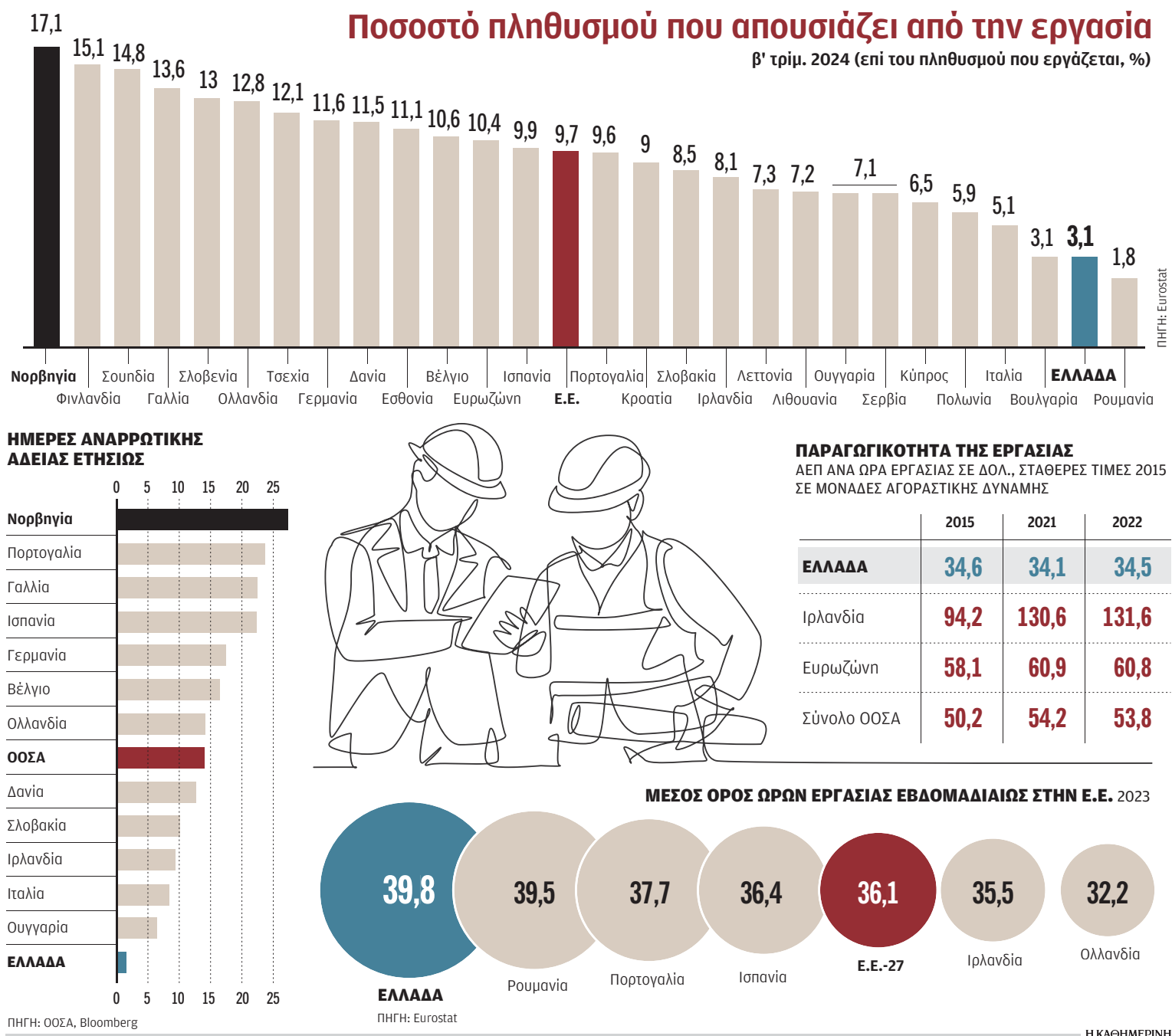
ντάσεως τεχνολογίας και του μέ-
τρου έως χαμηλού επιπέδου τε-
χνολογικού εκσυγχρονισμού δη-
μόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), στην Ελλάδα καταγράφεται ο χαμηλότερος αριθμός ημερών αναρρωτικής άδειας ετησίως, κάτω από πέντε, στην ώρα που στη Νορβηγία ο μέσος όρος ημερών αναρρωτικής άδειας είναι εξαγχαθιστον ετησίως άδεις υπερβαίνει τις 25, ενώ και στην Γερμανία, ο αντίστοιχος μέσος όρος υπερβαίνει τις 15 ημέρες. Η Ελλάδα απέχει πολύ και από τον μέσο όρο των χωρών-μελών του ΟΟΣΑ, ο οποίος είναι 14 ημέρες. Μόνο μια ακόμη από τις χώρες του μεσογειακού Νότου, η Ιταλία, βρίσκεται χαμηλά στη σχετική κατάταξη, με τον μέσο όρο ημερών αναρρωτικής άδειας ανά εργαζο-

μενο να είναι κάτω από δέκα σε ετήσια βάση.

Τα στοιχεία του ΟΟΣΑ έρχονται να επιβεβαιώσουν και τα πρόσφατα στοιχεία της Eurostat για το ποσοστό εργαζομένων που απουσιάζουν από τη δουλειά τους. Το 1ο τρίμηνο του 2024 το σχετικό ποσοστό στην Ελλάδα ήταν 3,10%, το δεύτερο χαμηλότερο μετά τη Ρουμανία (1,8%), με τον μέσο όρο στις χώρες-μέλη της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης να είναι 10,40% και 9,70% αντιστοίχως. Στους άνδρες ειδικότερα το ποσοστό στην Ελλάδα είναι 2% και στις γυναίκες 4,6%. Ποια χώρα βρίσκεται στην κορυφή, Η Νορβηγία και πάλι, με το ποσοστό επί του συνολού των εργαζομένων που απουσιάζουν από την εργασία τους να ανέρχεται κατά το 1ο τρίμηνο του 2024 σε 17,10%. Στις δύο επόμενες θέσεις βρίσκονται η Σουηδία και η Φινλανδία, με τα ποσοστά να διαμορφώνονται σε 15,10% και 14,80% αντιστοίχως.

Τα πολύ υψηλά ποσοστά στις σκανδιναβικές και ευρύτερα στις βορειοευρωπαϊκές χώρες είναι αποτέλεσμα αρκετών παραγόντων: το συστηματικό εργασιακών σχέσεων και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης με περισσότερα προνόμια για τους εργαζομένους σε σύγκριση με το ελληνικό, αλλά και της γήρανσης του πληθυσμού, που

οδηγεί σε συχνότερα προβλήματα υγείας. Το ισχύει στην Ελλάδα; Δεν είναι λίγες φορές που οι εργαζόμενοι, ειδικά στον ιδιωτικό τομέα, αποφεύγουν να ζητήσουν αναρωτική άδεια, υπό τον φόβο της δυσμενούς εξέλιξης στη δουλειά τους σε επόμενη φάση. Εξάλλου, η εναλλακτική της τηλεργασίας που καθιερώθηκε από τον πανδημία κι έπειτα έχει ως συνέπεια πολλοί εργαζόμενοι, ακόμη και αν ασθενούν, να δουλεύουν. Στην Ελλάδα, άλλωστε, πολλοί από τους

συνταξιούχους συνεχίζουν να εργάζονται, όπως αποδείχθηκε από τα στοιχεία του ΕΦΚΑ. Επίσης, βάσει των στοιχείων της Eurostat, οι Έλληνες εργάζονται περισσότερες ώρες την εβδομάδα από όλους τους άλλους Ευρωπαίους. Οι εργαζόμενοι στην Ελλάδα ηλικίας 20-64 ετών εργάζονται εβδομαδιαίως για την ίδια κύρια εργασία τους 39,9 ώρες (στοιχεία 2023), τις περισσότερες από οποιαδήποτε άλλη χώρα στην Ε.Ε. Κοντά στα επιπλέον στην Ελλάδα βρίσκονται η Ρουμανία

(39,5 ώρες), η Πολωνία (39,3 ώρες) και η Βουλγαρία. Η χώρα όπου οι εργαζόμενοι δουλεύουν τις λιγότερες ώρες την εβδομάδα είναι η Ολλανδία (32,2 ώρες) και ακολουθούν η Αυστρία (33,6 ώρες) και η Γερμανία (34 ώρες). Ο μέσος όρος σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι 36,1 ώρες.

Παρ' όλα αυτά, η παραγωγικότητα εργασίας παραμένει σε χαμηλά επίπεδα. Η ετήσια έκθεση του Συμβουλίου Παραγωγικότητας που δημοσιοποίησε το ΚΕΠΕ την

παρασμένη Παρασκευή έδειξε ότι η παραγωγικότητα στη βιομηχανία υποχώρησε το 2023 κατά 8%, λόγω της αυξημένης χρήσης εργασίας, χωρίς αντίστοιχη αύξηση της προστιθέμενης αξίας. Η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη κατέγραψαν την τελευταία δεκαετία μείωση της παραγωγικότητας εργασίας 23% και 21% αντίστοιχως, ενώ ακόμη και οι ΜμΕ υψηλής τεχνολογίας και γνώσης έχουν σημειώσει πτώση παραγωγικότητας της τάξης του 20% από το 2009.

«Μείωση τιμής» σε προϊόντα που δεν πουλάνε

Πολλές εταιρείες κρατούν τους πιο εμπορικούς κωδικούς εκτός του, προαιρετικού, προγράμματος για φθηνότερα αγαθά

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Το φρέσκο γάλα μεγάλης ελληνικής γαλακτοβιομηχανίας είχε τιμή τον Μάρτιο του 2022, λίγο μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, 1,38 ευρώ/λίτρο. Στη συνέχεια η τιμή έφτασε το 1,60 ευρώ/λίτρο και σήμερα η τιμή του, με βάση τα στοιχεία της πλατφόρμας e-katanalotis, κυμαίνεται από 1,61 ευρώ/λίτρο (η τιμή αυτή υπάρχει μόνο σε ένα ηλεκτρονικό σούπερ μάρκετ) έως 1,82 ευρώ/λίτρο με επικρατούσα το 1,68 ευρώ/λίτρο. Σημειωτέον το 1,68 ευρώ/λίτρο είναι η τιμή που έχει το συγκεκριμένο προϊόν όταν εντάσσεται στο «καλάθι του νοικοκυριού». Εκτός «καλαθιού» η τιμή είναι 1,78 ευρώ/λίτρο.

Φρέσκο γάλα άλλης κορυφαίας ελληνικής γαλακτοβιομηχανίας πωλούνταν στις αρχές του 2024 από 1,30 ευρώ/λίτρο έως 1,74 ευρώ/λίτρο. Σήμερα πωλείται από 1,48 ευρώ/λίτρο έως 1,83 ευρώ/λίτρο με μέση τιμή 1,55 ευρώ/λίτρο. Και σε αυτή την περίπτωση η τιμή 1,48 ευρώ/λίτρο ισχύει όταν το προϊόν είναι στο «καλάθι του νοικοκυριού». Κανένα από τα δύο αυτά προϊόντα, που είναι και από τους πιο δημοφιλείς κωδικούς των εταιρειών, δεν έχει συμπεριληφθεί στην πολυδιαφημισμένη πρωτοβουλία «Μείωσης τιμής», η οποία φυσικά έχει προαιρετικό χαρακτήρα. Επιπλέον, μια και μιλάμε για το γάλα, η τιμή παραγωγού στο αγελαδινό γάλα μπορεί να έχει αυξητική τάση από το καλοκαίρι και μετά, αλλά σε καμία περίπτωση δεν βρίσκεται στα 0,60 ευρώ/λίτρο που ήταν το 2023.

Εξάιρεση τα ζυμαρικά

Η μη συμπερίληψη των δύο δημοφιλών κωδικών γάλακτος στην πρωτοβουλία «Μείωσης τιμής» δεν είναι το μοναδικό παράδειγμα. Στην τελευταία, ε-

Πολυεθνική με πολύ ισχυρή παρουσία στην κατηγορία των δημητριακών πρωινού συμμετέχει στην πρωτοβουλία «Μείωση τιμής» με... γατοτροφές.

πικαιοποιημένη, λίστα του υπουργείου Ανάπτυξης με τους 671 κωδικούς είναι εύκολο να διαπιστώσει κάποιος ότι στα προϊόντα κορυφαίας εταιρείας αναψυκτικών δεν περιλαμβάνονται τα πιο δημοφιλή προϊόντα της τύπου κόλα, παρά μόνον αυτό με τις μικρότερες πωλήσεις, ενώ έχει συμπεριλάβει μόνο έναν κωδικό σνακ και όχι φυσικά τον πιο γνωστό. Γνωστή πολυεθνική με δραστηριότητα σε απορρυπαντικά, προϊόντα ατομικής υγιεινής, αλλά και τρόφιμα, δεν έχει συμπεριλάβει στη λίστα το πιο γνωστό απορρυπαντικό της για πλυντήριο ρούχων. Άλλη πολυεθνική με πολύ ισχυρή παρουσία στην κατηγορία των δημητριακών πρωινού συμμετέχει στην πρωτοβουλία «Μείωση τιμής» με... γατοτροφές και βρεφικές τροφές δημοφιλείς μεν, αλλά τις δεκαετίες του '70 και του '80. Ανάλογη είναι η εικόνα και για άλλες εταιρείες, όπως κορυφαία βιομηχανία παραγωγής φέτας που συμμετέχει μόνο με ένα αλειψόμενο τυρί, ή εταιρεία κατεψυγμένων λαχανικών που δεν έχει εντάξει στη σχετική πρωτοβουλία το πιο γνωστό προϊόν της. Από την άλλη, βεβαίως, υπάρχουν αρκετές μεγάλες βιομηχανίες, κυρίως ζυμαρικών και αλεύρων, οι οποίες συμμετέχουν στη σχετική πρωτοβουλία με δημοφιλείς κωδικούς τους.

Ο αντίλογος που υπάρχει τόσο από

Προμηθευτές και σούπερ μάρκετ υποστηρίζουν ότι αρκετά από τα προϊόντα που δεν συμμετέχουν στη «Μείωση τιμής» περιλαμβάνονται στα προγράμματα προωθητικών ενεργειών που έχουν συμφωνήσει ανάμεσα στις δύο πλευρές.

τους προμηθευτές όσο και από τα σούπερ μάρκετ είναι ότι αρκετά από τα προϊόντα που δεν συμμετέχουν στην εν λόγω πρωτοβουλία περιλαμβάνονται στα προγράμματα προωθητικών ενεργειών που έχουν συμφωνήσει ανάμεσα

στις δύο πλευρές. Προγράμματα με μεγαλύτερο όφελος για προμηθευτές και λιανεμπόρους σε σύγκριση με μια «οριζόντια» μείωση τιμής στο ράφι και

μάλιστα για διάστημα ακόμη και 4 μηνών. Τι σημαίνει, ωστόσο, για τους καταναλωτές; Οτι για να βρουν χαμηλότερες τιμές θα πρέπει να κυνηγούν τις προσφορές από αλυσίδα σε αλυσίδα

και από μάρκα σε μάρκα ή να στραφούν σε προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας. Δεν είναι τυχαίο ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της NielsenIQ το ενδεκάμηνο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2024 το ποσοστό των πωλήσεων που έγιναν υπό καθεστώς προσφοράς ανήλθε σε 67,9%, ενώ το μερίδιο των προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας διαμορφώνεται στο 24,7%. Το προβληματικό στοιχείο, βέβαια, δεν έγκειται μόνο στα παραπάνω, αλλά στο ότι οι αυξήσεις που έχουν γίνει στα τρόφιμα και στα άλλα βασικά είδη παντοπωλείου από τα τέλη του 2021 και μετά, δεν μπορούν να αντισταθμιστούν από τη μείωση τιμής σε μερικές εκατοντάδες κωδικούς και μάλιστα για 2-4 μήνες. Έτσι, η λίστα περιλαμβάνει, για παράδειγμα, μειώσεις σε κωδικούς ζυμαρικών της τάξης του 5%-12%.

Η κατηγορία, όμως, αυτή τον Οκτώβριο του 2024 είχε τιμές που βρίσκονταν κατά 12,32% πάνω από τα επίπεδα του Οκτωβρίου του 2021, ενώ τον Οκτώβριο του 2022 ήταν κατά 25% υψηλότερες.

«Πυροσβεστικά» μέτρα

Και εάν στο παραπάνω παράδειγμα φαίνεται ότι είναι κοντά η επιστροφή στις τιμές του 2022, δεν ισχύει το ίδιο για άλλα προϊόντα. Η λίστα περιλαμβάνει λίγους κωδικούς γιαουρτιού με μειώσεις τιμών έως 7%. Η τιμή του γιαουρτιού πριν από δύο μήνες ήταν υψηλότερη κατά 18% σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2021. Το ότι η πρωτοβουλία «Μείωση τιμής» δεν επαρκεί για την αποκλιμάκωση των τιμών, παρά λειτουργεί «πυροσβεστικά» και κυρίως ως έμμεση διαφήμιση, το αναγνωρίζει και η ίδια η κυβέρνηση και μάλιστα εμπράκτως, μέσω της παράτασης για τέσσερις ακόμη μήνες όλων των μέτρων για την καταπολέμηση της ακρίβειας.

Στο 1,5 λεπτό ανά κιλοβατώρα η επιδότηση ρεύματος τον Δεκέμβριο

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Στα 14,7 λεπτά διαμορφώνεται μετά την επιδότηση η τελική μεσοσταθμική τιμή της κιλοβατώρας στο πρόσθινο τιμολόγιο του Δεκεμβρίου για τη μεγάλη γκάμα των καταναλωτών. Η επιδότηση του 1,5 λεπτού/κιλοβατώρα για καταναλώσεις έως και 500 κιλοβατώρας που ανακοίνωσε χθες το ΥΠΕΝ έλαβε υπόψη τις τιμές των πράσινων τιμολογίων των τριών μεγάλων παρόχων της αγοράς (ΔΕΗ, Metlen, Ηρων) που συγκεντρώνουν ένα συνολικό μερίδιο στη χαμηλή τάση άνω του 80%, ώστε οι τελικές τιμές για την πλειοψηφία των καταναλωτών να υποχωρήσουν κάτω από τα 15 λεπτά/κιλοβατώρα, όπως είχε προαναγγείλει.

Την άσκηση του ΥΠΕΝ για την επίτευξη αυτού του στόχου διευκόλυναν οι μεγάλοι πάροχοι, οι οποίοι απορρόφησαν το μεγαλύτερο μέρος των αυξήσεων της χονδρεμπορικής αγοράς στο πλαίσιο μιας παγιαμένης πολιτικής των τελευταίων μηνών, η οποία οδηγεί σταδιακά στην αποσύνδεση της λιανικής τιμής από τη χονδρεμπορική. Έτσι το συνολικό κόστος

Η μέση τιμή της κιλοβατώρας για πάνω από το 80% των καταναλωτών διαμορφώνεται στα 14,7 λεπτά.

των επιδοτήσεων για τον Δεκέμβριο περιορίζεται στο ποσό των 20,5 εκατ. ευρώ και όπως ανακοινώθηκε από το ΥΠΕΝ, καλύπτεται στο σύνολό του από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης. Για τα νοικοκυριά που είναι συνδεδεμένα στο ΚΟΤ, η επιδότηση ανέρχεται στα 3,5 λεπτά/κιλοβατώρα για το σύνολο της κατανάλωσης.

Με τις τελευταίες αυτές επιδοτήσεις το μέσο κόστος τιμολογίων το 2024 διαμορφώνεται χαμηλότερα από αυτό του 2023 και συγκεκριμένα με βάση τα στοιχεία που ανακοίνωσε το ΥΠΕΝ στα 22 λεπτά/κιλοβατώρα έναντι 25,8 λεπτών/κιλοβατώρα το 2023.

Το ΥΠΕΝ εξακολουθεί να το απασχολεί το συνολικό κόστος της επιδότησης μέχρι και τον Φεβρουάριο του 2025, τη χειμερινή δηλαδή περίοδο, καθώς οι προβλέψεις για τις καιρικές συνθήκες σε συνδυασμό με τις γεωπολιτικές αβεβαιότητες προσεχίζουν τη συνέχιση της ανοδικής τάσης των τιμών στις χονδρεμπορικές αγορές της Ευρώπης. Η Ουκρανία με τις αυξημένες εισαγωγές ηλεκτρικής

ενέργειας τη χειμερινή περίοδο αποτελεί τον κατ' εξοχήν παράγοντα ανησυχίας για την ελληνική αγορά που, όπως φάνηκε από το καλοκαίρι, επηρεάζεται άμεσα λόγω της διασύνδεσής της με τη Βουλγαρία και έμμεσα μέσω αυτής με τη Ρουμανία. Οι ανησυχίες πάντως για τις επιπτώσεις από τις κυρώσεις των ΗΠΑ στην Gazprombank υποχώρησαν μετά την απόφαση Πούτιν να άρει την υποχρέωση πληρωμών για φυσικό αέριο μέσω της Gazprombank. Οι ελληνικές εταιρείες ΔΕΠΑ και Metlen αναμένουν τη Δεύτερη ενημέρωση από την Gazprom για τον τρόπο πληρωμής των ποσοτήτων ρωσικού αερίου που παραλαμβάνουν στα σύνορα με τη Βουλγαρία.

Ωστόσο νέες ανησυχίες προκαλεί και στην Ελλάδα η πολιτική αστάθεια στη Γαλλία, του μεγαλύτερου εξαγωγέα ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη. Αυτό που φοβούνται είναι ένα νέο ράλι τιμών μέσα στον χειμώνα, το οποίο μπορεί να προκαλέσει πιθανές επιπτώσεις στην παραγωγή της EDF που διακεντρίζεται τα πυρηνικά εργοστάσια της χώρας, λόγω αδυναμίας στήριξης από το γαλλικό κράτος στον έλεγχο του οποίου έχει περιέλθει το 2022. Στο μεταξύ, ανοικτό παραμένει το θέμα της μεταφοράς ρωσικού αερίου μέσω του ουκρανικού εδάφους, καθώς μέχρι στιγμής δεν έχει βρεθεί εναλλακτική λύση και το εν λόγω συμβόλαιο ολοκληρώνεται στα τέλη του έτους, παράγοντας που ασκεί επίσης πιέσεις στην τιμή του φυσικού αερίου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα αρνητικά αυτά σήματα για την πορεία των τιμών το ΥΠΕΝ σχεδιάζει μέτρα στήριξης μέχρι και τον Φεβρουάριο, που όπως έχει ανακοινώσει, περιλαμβάνουν και τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους. Μέσα στην επόμενη εβδομάδα αναμένεται να ανακοινωθούν οι επιδοτήσεις για τις μικρές επιχειρήσεις (με ισχύ κάτω των 35κω). Σε συνεργασία με το υπουργείο Οικονομικών, όπως δήλωσε ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Σκυλακάκης, αναζητείται ένα οριζόντιο μέτρο για τις μικρές επιχειρήσεις προκειμένου να αποφευχθεί η γραφειοκρατία του ευρωπαϊκού κανονισμού «de minimis».

Για τις μεγάλες επιχειρήσεις το σενάριο που εξετάζεται είναι οι φοροελαφρύνσεις επί των κερδών. Αφού υπολογιστούν τα ποσά που θα απαιτηθούν για τη στήριξη νοικοκυριών και επιχειρήσεων, θα προσδιοριστεί στη συνέχεια και το ύψος της έκτασης φορολογίας στην ηλεκτροπαραγωγή από όπου και θα προκύψουν οι απαιτούμενοι πόροι.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΙΑΛΙΟΥ

Την πλήρωση των κολυμβητικών δεξαμενών ξενοδοχείων ή άλλων τουριστικών καταλυμάτων με θαλασσινό νερό θα επιτρέψει για πρώτη φορά η νομοθεσία – καθώς μέχρι σήμερα αυτό επιτρεπόταν μόνο στις πισίνες των πλοίων. Η σχετική ρύθμιση, που συμπεριλήφθηκε σε σχέδιο νόμου του υπουργείου Τουρισμού, είχε προαναγγελθεί από τον ίδιο τον πρωθυπουργό ως μέσο μείωσης της κατανάλωσης (πόσιμου) νερού σε περιοχές που αντιμετωπίζουν ζητήματα επάρκειας. Η ρύθμιση ωστόσο, όπως προωθείται, αφήνει πολλά κενά σε σχέση με τον ποιοτικό έλεγχο του νερού, ενώ επιτρέπει το άδειασμα του νερού (στο οποίο κανονικά πρέπει να προστεθούν χημικές ουσίες) πίσω στη θάλασσα.

Η ρύθμιση περιλαμβάνεται σε σχέδιο νόμου με κύριο θέμα τη θέσπιση προδιαγραφών στα ακίνητα βραχυπρόθεσμης μίσθωσης, το οποίο δόθηκε χθες σε δημόσια διαβούλευση στο OpenGov για διάστημα δύο εβδομάδων. Η προσέγγιση του νομοθέτη αφορά αποκλειστικά τις αναγκαίες επιμετρήσεις στον αιγιαλό:

Αν και στο θαλασσινό νερό θα προστεθούν χημικές ουσίες, η ρύθμιση επιτρέπει το άδειασμά του στη θάλασσα.

τροποποιεί τον ν. 2971/2001, επιτρέποντας την εκτέλεση «έργων εγκατάστασης αγωγών για την άντληση και απάντληση θαλασσίου ύδατος προκειμένου να χρησιμοποιηθεί σε κολυμβητική δεξαμενή νομίμως λειτουργούντων ξενοδοχειακών καταλυμάτων καθώς και κατασκευή κάθε έργου, που κρίνεται αναγκαίο, συμπεριλαμβανομένου και του αναγκαίου χώρου για την εγκατάσταση του εξοπλισμού και του αναγκαίου προσωπικού για την ασφαλή λειτουργία και συντήρηση του έργου προκειμένου να χρησιμοποιηθεί σε κολυμβητική δεξαμενή». Η δυνατότητα να γεμίζουν τις πισίνες με θαλασσινό νερό δίνεται σε όλα τα τουριστικά καταλύματα, από ξενοδοχεία έως ενοικιαζόμενες βίλες και δωμάτια. Στη ρύθμιση δεν υπάρχει καμία αναφορά σε προδιαγραφές ποιότητας του νερού και στον τρόπο διαχείρισής του ως «αποβλήτου».

Βέβαια η ρύθμιση αφήνει πολλά κενά σε σχέση με την υφιστάμενη νομοθεσία. Κατ' αρχάς υπάρχουν τριών ειδών νο-

Η ρύθμιση για τη χρήση θαλασσινού νερού σε πισίνες είχε προαναγγελθεί από τον πρωθυπουργό ως μέσο μείωσης της κατανάλωσης (πόσιμου) νερού σε περιοχές που αντιμετωπίζουν ζητήματα επάρκειας.

μοθετικά πλαίσια γύρω από τις πισίνες. Το ένα είναι το αμιγώς πολεοδομικό και έρχεται είτε μέσα από τον οικοδομικό κανονισμό –ο ΝΟΚ του 2012 προβλέπει ότι για τις μικρές πισίνες μέχρι 50 τ.μ. χρειάζεται άδεια μικρής κλίμακας και για τις μεγάλες, κανονική οικοδομική άδεια– είτε από χωροταξικές ρυθμίσεις – οι πισίνες σήμερα απαγορεύονται σε περιοχές που έχουν κηρυχθεί αρχαιολογικοί χώροι (λ.χ. Μονεμβασιά) και εκεί όπου έχει προβλεφθεί σε προεδρικά διατάγματα προστασίας (λ.χ. Πήλιο). Το δεύτερο πλαίσιο είναι το αμιγώς «λειτουργικό»: αφορά τον τρόπο αδειοδότησης, με τις τελευταίες ρυθμίσεις να έρχονται το 2017 για την περαιτέρω απλούστευση (ΥΑ 7888/17). Να σημειωθεί ότι το 2020 (ν. 4688) στην έννοια της κολυμβητικής δεξαμενής συμπεριλήφθηκαν και τα jacuzzi, δηλαδή διέπονται από τους ίδιους κανόνες.

Το κύριο πλαίσιο όμως ανάγεται στο 1973 και αφορά τις κολυμβητικές δεξαμενές «μετά οδηγίων κατασκευής και λειτουργίας αυτών». Το πλαίσιο

αυτό (που τροποποιήθηκε δύο φορές, η τελευταία το 2006) ορίζει τον τρόπο κατασκευής μιας πισίνας (λ.χ. υλικά) αλλά και τους ελέγχους που πρέπει να πραγματοποιούνται για την ασφάλεια των λουομένων.

Να σημειωθεί ότι η χρήση θαλασσινού νερού σε πισίνες και το άδειασμά τους στη θάλασσα επιτρέπεται στη χώρα μας μόνο σε πλοία, με ένα προεδρικό διάταγμα του 1981.

«Υπάρχει σοβαρό έλλειμμα στη νομοθεσία», υποστηρίζει ο κ. Αλέξανδρος Κράλνς, πρόεδρος του Συλλόγου Ελληνικών Επιχειρήσεων Πισίνας και Υδρομασάζ (ΣΕΕΠΥ). «Το πλαίσιο του 1973 είναι απαρχαιωμένο. Για παράδειγμα, ορίζει ότι οι πισίνες πρέπει να έχουν μεταλλικές σωληνώσεις, κάτι που έχει ξεπεραστεί από τη δεκαετία του '80. Όμως στους δημόσιους διαγωνισμούς, λ.χ. για ένα κολυμβητήριο, είναι υποχρεωμένοι να ζητούν μεταλλικές σωληνώσεις, παρότι ξέρουν ότι θα σαπίσουν το πολύ σε μια δεκαετία», αναφέρει. «Ένα δεύτερο σοβαρό ζήτημα

είναι οι έλεγχοι, οι οποίοι δεν πραγματοποιούνται. Σε ολόκληρη την Κρήτη υπάρχει ένας επόπτης υγείας για χιλιάδες ξενοδοχεία. Αναλαμβάνουν –υποτίθεται– τον ρόλο αυτό τα μεγάλα πρακτορεία, τα οποία όμως ευνοούν τους πελάτες τους».

Ο ΣΕΕΠΥ δεν είναι αντίθετος στη χρήση θαλασσινού νερού στις πισίνες, επισημαίνει όμως ότι το κόστος προσαρμογής είναι τεράστιο. «Πρέπει να αντικατασταθεί ό,τι μεταλλικό στοιχείο υπάρχει στην πισίνα και οι αντλίες να είναι αντλίες θαλασσινού νερού, γιατί οι άλλες καταστρέφονται μετά μια διετία (κάτι που ήδη συμβαίνει με τις περιοχές που έχουν υφάλμυρο νερό από γεωτρήσεις). Επιπλέον, σήμερα ένα μεγάλο ξενοδοχείο δεν έχει μόνο 3 μεγάλες πισίνες αλλά και 40 μικρές. Εκεί που διαφωνούμε είναι με το άδειασμα του νερού στη θάλασσα. Το θαλασσινό, όπως και το γλυκό νερό στην πισίνα θα πρέπει να περιέχει χλώριο και αλκοτόνο και δεν θα πρέπει να απορριπτεται στη φύση».

epic

MUSIC BY

**DEEJAY
93.5
RADIO**

ORGANISED BY

MUSIC BY

SUPPORTED BY

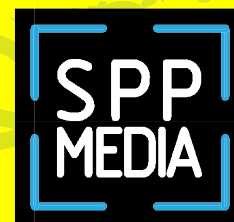

HELLENIC BANK

Δήμος Λευκωσίας
Nicosia Municipality

ORGANISED BY

EVENTS

NICOSIA
21 DEC

16:00-00:00

KOSTAKI PANTELIDI STR.

- The Garrison Bar & Grill • Burger Shop • Por Favor • Pasta Strada • Smokey Dee's
• Gems By Giannos Motis • CrepaLand • Charity Steak Sandwiches • Charity Chicken Gyros
• Rabbit Hop - Beer Shop • The Mobile Bar • To Vanaki • Lost + Found Drinkery
• Seven Monkeys The Bar

Πρωταγωνιστές στις startups AI σε Βαλκάνια και Κεντρική Ευρώπη

Αν και οι ΗΠΑ έχουν αποσπάσει τη μερίδα του λέοντος στον αγώνα της ανακάλυψης νέων τεχνολογιών γύρω από την τεχνητή νοημοσύνη, αναδυόμενα οικοσυστήματα, όπως αυτά της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης, όπου ανήκει και η χώρα μας, κάνουν δειλά δειλά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση. Από το 2021 έως το τέλος Αυγούστου του 2024, εταιρείες που παράγουν προϊόντα τεχνητής νοημοσύνης στην περιοχή της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης έχουν εξασφαλίσει κεφάλαια συνολικού ύψους τουλάχιστον 5 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 1,4 δισ. ευρώ από το 2023 έως το καλοκαίρι του τρέχοντος έτους. Αυτό επισημαίνει έρευνα της πλατ-

Έρευνα για τις καινοτόμους επιχειρήσεις τεχνητής νοημοσύνης μεταξύ 12 ευρωπαϊκών χωρών.

φόρμας The Recursive με τίτλο «The State of AI in CEE 2024», για τις ανάγκες της οποίας συγκεντρώθηκαν στοιχεία από περισσότερες από 1.350 νεοφυείς επιχειρήσεις τεχνητής νοημοσύνης με επίκεντρο 12 χώρες, ανάμεσα στις οποίες οι Ρουμανία, Ελλάδα, Βουλγαρία, Τσεχία, Πολωνία, Κροατία, Ουγγαρία, Σλοβακία και τα Δυτικά Βαλκάνια (Σερβία, Κόσοβο, Βοσνία-Ερζεγοβίνη κ.ά.). Μάλιστα η Ελλάδα, μαζί με την Πολωνία και τη Ρουμανία, βρίσκεται στην κορυφή της λίστας, καταδεικνύοντας πως υπάρχει μια κρίσιμη μάζα εταιρειών που δραστηριοποιούνται ενεργά στον κλάδο και δεν περνούν απαρατήρητες από τους διεθνείς επενδυτές.

«Η Πολωνία, η Ελλάδα και η Ρουμανία πρωτοστατούν στη δραστηριότητα των startups στον κλάδο της τεχνητής νοημοσύνης αντιπροσωπεύοντας το 23,4%, το 17,5% και το 13,6% των startups αντίστοιχα», αναφέρει η σχετική έρευνα.

Αν και οι γεωπολιτικές εντάσεις αλλά και οι συνεπακόλουθες πληθω-

ριστικές πιέσεις έβαλαν φρένο σε επενδύσεις υψηλού ρίσκου, όπως είναι οι startups, οι χρηματοδοτήσεις προς τις εταιρείες που παράγουν προϊόντα τεχνητής νοημοσύνης στην περιοχή της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης ξεπέρασαν πέρυσι τα 850 εκατ. ευρώ, ενώ το εννεάμηνο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2024 ανήλθαν στα 593 εκατ. ευρώ. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία σχετικά με τα κεφάλαια που έχουν αντληθεί κατά τη φετινή χρονιά, η Πολωνία (171 εκατ. ευρώ), η Ελλάδα (123 εκατ. ευρώ) και η Κροατία (107 εκατ.) πρωτοστατούν το εννεάμηνο του 2024 (Ιανουάριος - Αυγούστος) στη σχετική κατάταξη, με τη Ρουμανία (69 εκατ. ευρώ), τη Σλοβακία (39 εκατ.) αλλά και τη Βουλγαρία (29 εκατ.) να ακολουθούν. Συνολικά, οι χρηματοδοτήσεις σε εταιρείες που παράγουν προϊόντα AI αντιπροσώπευαν κατά το διάστημα αυτό περίπου το 40% του συνόλου των γύρων χρηματοδότησης που καταγράφηκαν στην περιοχή της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης.

Στο μεταξύ, με τις εταιρείες τεχνολογίας παγκοσμίως να έχουν αποδυθεί σε έναν αγώνα για την εξεύρεση ταλέντου, η έρευνα παρατηρεί πως οι χώρες της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης εξελίσσονται σε κόμβο τεχνητής νοημοσύνης (AI hub) για τη συκέντρωση ταλέντου, καταγράφοντας το εννεάμηνο του 2024 αύξηση 7,2% στους ειδικούς του κλάδου σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Βασική προϋπόθεση για ένα μηχανικό στην τεχνητή νοημοσύνη είναι να έχει καλές δεξιότητες και να γράφει καλό κώδικα. Όμως δεν φθάνει μόνο αυτό. «Ακόμη πιο σημαντικό είναι να έχει δει πώς υλοποιούνται τα προϊόντα τεχνητής νοημοσύνης, πώς αυτά φτιάχνονται. Πρόκειται για ένα πεδίο στο οποίο η Ελλάδα και γενικώς η Ευρώπη υστερούν σε σύγκριση με τις ΗΠΑ», υποστηρίζει στην «Κ» ο Στέφανος Λουκάκος, ιδρυτής της Connectly.ai με έδρα το Σαν Φρανσίσκο, στην οποία έχει επενδύσει η κινεζική Alibaba.

Μεταξύ των δημοφιλέστερων προορισμών η Ελλάδα και το 2025

Στην 4η θέση μαζί με την Πορτογαλία, σε έρευνα της αλυσίδας ξενοδοχείων Marriott

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Στην **τέταρτη** θέση, μαζί με την Πορτογαλία, κατετάγη η Ελλάδα μεταξύ των δημοφιλέστερων προορισμών για το καλοκαίρι του 2025, σύμφωνα με έρευνα της Marriott Bonvoy, του κλαμπ των μελών της πολυεθνικής αλυσίδας ξενοδοχείων. Η επίδοση αυτή έρχεται να προστεθεί σε άλλες αντίστοιχες έρευνες που δείχνουν πολύ ψηλά στη λίστα των προτιμήσεων των ταξιδιωτών για την ερχόμενη σεζόν την Ελλάδα, ανάμεσα στις οποίες και αυτή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τουρισμού.

Η έρευνα της Marriott Bonvoy με τίτλο «Ticket to Travel 2025» διενεργήθηκε μεταξύ των μελών-πελατών της εταιρείας στην περιοχή της Ευρώπης της μέσης Ανατολής και της Αφρικής. Στην πρώτη θέση αναδείχθηκε η Ισπανία, η οποία ακολουθείται από την Ιταλία και τη Γαλλία. Μετά την Ελλάδα και την Πορτογαλία, που βρίσκονται

Μια νέα τάση που διαμορφώνεται είναι τα ταξίδια «επιστροφή στις ρίζες».

να ισοβαθμούν στην τέταρτη θέση, ακολουθούν η Αγγλία και η Γερμανία, ενώ πιο κάτω βρίσκονται η Τουρκία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και οι Ηνωμένες Πολιτείες.

Η ίδια έρευνα αποκαλύπτει και κάποιες από τις αναδυόμενες αλλά και μακροπρόθεσμες τάσεις. Για παράδειγμα, οι ταξιδιώτες από νοικοκυριά υψηλών εισοδημάτων έχουν ως κανόνα την πολυτελή διαμονή, με το 76% αυτής της κατηγορίας να απαντάει ότι πάντα ή συχνά επιλέγουν διαμονή σε καταλύματα πέντε αστέρων. Καταγράφεται, επίσης, σημαντική αύξηση στον αριθμό των ταξιδιών αναψυχής που σχεδιάζουν οι καταναλωτές από νοικοκυριά υψηλών εισοδημάτων σε σύγκριση με το ευρύ-

Η έρευνα της Marriott Bonvoy με τίτλο «Ticket to Travel 2025» διενεργήθηκε μεταξύ των μελών-πελατών της εταιρείας σε Ευρώπη, Μέση Ανατολή και Αφρική. Στις τρεις πρώτες θέσεις βρίσκονται η Ισπανία, η Ιταλία και η Γαλλία.

τερο κοινό. Στο επόμενο έτος, σχεδιάζουν να κάνουν σχεδόν δέκα ταξίδια καθαρά για σκοπούς αναψυχής στη χώρα τους ή στο εξωτερικό. Όσον αφορά την επιλογή του τύπου επίσκεψης, το 80% συμφωνεί ότι είναι πιο πιθανό να επιλέξουν έναν αναδυόμενο προορισμό αν υπάρχει μια επώνυμη πολυτελής αλυσίδα ξενοδοχείων ή κάποιο αναγνωρισμένο συγκρότημα πέντε αστέρων σε αυτήν την τοποθεσία. Ενώ ο προορισμός είναι βασικός παράγοντας, η παρουσία μιας αξιόπιστης μάρκας ξενοδοχείου πέντε αστέρων προκύπτει ως πολύ σημαντική.

Μια άλλη κατηγορία ταξιδιωτών, λιγότερο γνωστή, που αναδύεται πλέον ως τάση είναι τα ταξίδια «επιστροφή στις

ρίζες». Ταξίδια που πραγματοποιούνται επειδή οι άνθρωποι αισθάνονται ότι είναι σημαντικό να γνωρίζουν από πού προέρχεται η οικογένειά τους και να κατανοήσουν ποια ήταν η ζωή των προγόνων τους, αναφέρει η έρευνα.

Άλλοι λόγοι για τους οποίους οι άνθρωποι επιλέγουν ταξίδια για να εξερευνήσουν την κληρονομιά τους περιλαμβάνουν την επιθυμία να δουν πού ζούσε η οικογένειά τους (27%) και την ελπίδα να συναντήσουν άγνωστους συγγενείς (17%). Αξίζει να υπογραμμιστεί ότι αυτή είναι μια τάση πολύ πιο δημοφιλής στις νεότερες γενιές, με το 43% των ατόμων ηλικίας 18-24 ετών και το 45% των ηλικιωμένων 25-34 ετών να έχουν αποφασίσει πως θα κάνουν

ένα ταξίδι για να εξερευνήσουν την οικογενειακή τους κληρονομιά, σε σύγκριση με μόλις το 22% των ηλικιωμένων 65 και άνω. Σε κάθε περίπτωση, οι προβλέψεις για τα ταξίδια αναψυχής το 2025 είναι λιαν ενθαρρυντικές, με το 81% των καταναλωτών να σχεδιάζει να κάνει τις ίδιες ή και περισσότερες διακοπές από το 2024. Από αυτούς το 42% επιθυμεί να πάει περισσότερες διακοπές σε σύγκριση με το 2024, με το 39% να σκεφτεί να προχωρήσει στον ίδιο αριθμό ταξιδιών. Κατά μέσον όρο, οι καταναλωτές συνήθως κάνουν κράτηση για τις διακοπές τους 3,6 μήνες νωρίτερα. Ωστόσο, αυτό αυξάνεται σε έως και 4,9 μήνες πριν στο Ηνωμένο Βασίλειο και 4,6 μήνες στη Γερμανία.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ

(Αναγνωριστικός Κωδικός Νομικής Οντότητας (Legal Entity Identifier (LEI)): CXUHEGU3MADZ2CEV7C11)

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ
ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΦΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΧΑΚ**

Προς τους κατόχους:

Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου 1 (Κωδικός ISIN: CY0144170111) (τα «ΜΑΚ 1»)
και
Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου 2 (Κωδικός ISIN: CY0144180110) (τα «ΜΑΚ 2»)
(συλλογικά τα «ΜΑΚ»)

Με την παρούσα δίδεται αμετάκλητη ειδοποίηση προς τους κατόχους των ΜΑΚ (οι «Κάτοχοι») ότι, σύμφωνα με τον Όρο 9 (Εξαγορά) των Όρων των ΜΑΚ 1 και Όρο 10 (Εξαγορά) των Όρων των ΜΑΚ 2, που περιλαμβάνονται στο Ενημερωτικό Δελτίο ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 2013, στις 31 Δεκεμβρίου 2024 (η «Ημερομηνία Εξαγοράς») η Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ (η «Τράπεζα») θα εξασκήσει τη διακριτική της ευχέρεια να εξαγοράσει όλα τα υφιστάμενα ΜΑΚ 1 και ΜΑΚ 2, με ονομαστική αξία ένα Ευρώ (€1,00) το κάθε ένα και σταθερό ετήσιο επιτόκιο ύψους 11% και 10% αντίστοιχα, στην τιμή του ενός Ευρώ (€1,00) το κάθε ένα, πλέον δεδουλευμένων τόκους για την περίοδο 1 Οκτωβρίου 2024 – 31 Δεκεμβρίου 2024 (92 ημέρες, με βάση υπολογισμό 365 ημέρες), εξαιρουμένων τυχόν ακυρωθέντων τόκων, μέχρι την Ημερομηνία Εξαγοράς.

Τα ΜΑΚ θα διαγραφούν από το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (το «ΧΑΚ») μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξαγοράς.

Μερικές άλλες σημαντικές ημερομηνίες και πληροφορίες σχετικά με την εξαγορά των ΜΑΚ παρατίθενται πιο κάτω:

- Κάτοχοι οι οποίοι δικαιούνται να λάβουν το ποσό εξαγοράς (κεφάλαιο πλέον δεδουλευμένων τόκους) είναι όσοι είναι εγγεγραμμένοι ως κάτοχοι των ΜΑΚ 1 και ΜΑΚ 2 στο Μητρώο Κατόχων που τηρείται από το ΧΑΚ κατά την 20 Δεκεμβρίου 2024, την Ημερομηνία Αρχείου (η «Ημερομηνία Αρχείου»).
- Η τελευταία ημερομηνία διαπραγμάτευσης των ΜΑΚ ορίζεται η 18^η Δεκεμβρίου 2024.
- Για χρηματιστηριακές συναλλαγές, Κάτοχοι που αποκτούν ΜΑΚ 1 και ΜΑΚ 2 μέχρι τις 18 Δεκεμβρίου 2024 (συμπεριλαμβανομένης) θα δικαιούνται να λάβουν το ποσό εξαγοράς.
- Για εξωχρηματιστηριακές συναλλαγές που θα διακανονιστούν μέχρι την Ημερομηνία Αρχείου, Κάτοχοι ΜΑΚ 1 και ΜΑΚ 2 θα δικαιούνται να λάβουν το ποσό εξαγοράς.
- Αναφορικά με την πληρωμή του ποσού εξαγοράς:
 - Για Κατόχους των οποίων η Μερίδα Επενδυτή είναι υπό τον έλεγχο Χειριστή, η Τράπεζα θα πληρώσει τον αντίστοιχο Χειριστή με βάση τα αρχεία που θα ληφθούν από το ΧΑΚ κατά την Ημερομηνία Αρχείου και όχι απευθείας στον Κάτοχο.
 - Για Κατόχους των οποίων η Μερίδα Επενδυτή δεν είναι υπό τον έλεγχο Χειριστή και έχουν υποβάλει προηγούμενος στην Τράπεζα όλα τα απαραίτητα έγγραφα για την πληρωμή των τόκων σε τραπεζικό λογαριασμό, η Τράπεζα θα χρησιμοποιήσει τον ίδιο τραπεζικό λογαριασμό για την πληρωμή του ποσού εξαγοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, η Τράπεζα θα προχωρήσει στην έκδοση και αποστολή σχετικής επιταγής στο όνομα του Κατόχου στη διεύθυνση που είναι ήδη καταχωρημένη στο ΧΑΚ.

Για περαιτέρω πληροφορίες / διευκρινίσεις, παρακαλείστε όπως επικοινωνήσετε με το Τμήμα Επενδυτικών Σχέσεων στο ir@hellenicbank.com.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ

Το «λίφτινγκ» στα ακίνητα είναι καλή επένδυση

Η ανακαίνιση μιας κατοικίας αυξάνει κατά 45% κατά μέσον όρο την αξία πώλησής της και τουλάχιστον 35% την τιμή ενοικίασης

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Σε επένδυση στρατηγικού χαρακτήρα εξελίσσονται πλέον οι ανακαίνισεις παλαιών κατοικιών, με δεδομένη την έλλειψη νέων κατασκευών και τη συνεχή απαξίωση των υφισταμένων, οι περισσότερες εκ των οποίων είναι πλέον ηλικίας άνω των 40-50 ετών και απαιτούν σημαντικά κεφάλαια ώστε να εκσυγχρονιστούν και να έρθουν στο «σήμερα». Στο πλαίσιο αυτό, με βάση σχετική έρευνα που πραγματοποίησε η ψηφιακή πλατφόρμα αξιοποίησης κατοικιών Protio, μια ανακαίνιση έχει πλέον πολλαπλασιαστικό όφελος, καθώς προσθέτει 45% κατά μέσον όρο στην αξία πώλησής του ακινήτου, αλλά και τουλάχιστον 35% στην τιμή ενοικίασης. Παράλληλα, έχει ως αποτέλεσμα την κατά 45% μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και κατά 55% των εκπομπών ρύπων διοξειδίου του άνθρακα.

Ωστόσο, η υπεραξία αυτή αυξάνεται ακόμη περισσότερο αν το ακίνητο βρίσκεται σε περιοχές υψηλής ζήτησης είτε από αγοραστές είτε από επενδυτές. Η έρευνα της Protio καταγράφει μια λίστα 12 περιοχών όπου το όφελος από μια ανακαίνιση στην τιμή πώλησης αγγίζει το 58% κατά μέσον όρο, με αποκορύφωμα την περιοχή του Μοσχάτου, όπου μπορεί να αγγίξει ακόμη και το 116%! «Πρόκειται για μια περιοχή με υψηλή ζήτηση λόγω των βελτιωμένων υποδομών», σημειώνει η εταιρεία. Αντιστοίχως, αύξηση κατά 95,5% στην τιμή πώλησης επιτυγχάνεται από την ανακαίνιση σε κατοικίες στην περιοχή του Ψυρρή, ακριβώς επειδή το σημείο έχει μετατραπεί σε hotspot για τουριστικές αναπτύξεις και φιλοξενία. Στην Ομόνοια η υπεραξία μιας ανακαίνισης αγγίζει το 61,5%, καθώς η περιοχή αναβαθμίζεται συνεχώς, μέσω και της λειτουργίας νέων συγκροτημάτων και ξενοδοχείων. Στο Μεταξουργείο η αύξηση αγγίζει το 47%, λόγω της λειτουργίας νέων χώρων πολιτισμού και αναψυχής, ενώ στην περιοχή της Πειραικής η εγγύτητα με τη θάλασσα έχει αποτέλεσμα να αυξάνεται κατά 46,4% η τιμή πώλησης έπειτα από μια ανακαίνιση. Το Νέο Αιγάλεω εξασφαλίζει υπεραξία 44,8%, όντας μια περιοχή όπου υπάρχουν προσιτές επιλογές και εύκολη πρόσβαση σε συγκοινωνίες. Στα Εξάρχεια το όφελος διαμορφώνεται σε 52% και στον Ευαγγελισμό σε 48,4%. Επίσης, στον Παράδεισο Αμαρουσίου η αύξηση της αξίας από μια ανακαίνιση αγγίζει το 44,6% και στην πλατεία Αττικής σε 40%, ενώ στην Κυψέλη το κέρδος αγγίζει το 39%. Πιο μικρά είναι η ανατίμηση που επιτυγχάνεται στην Κηφισιά με 31,6%.

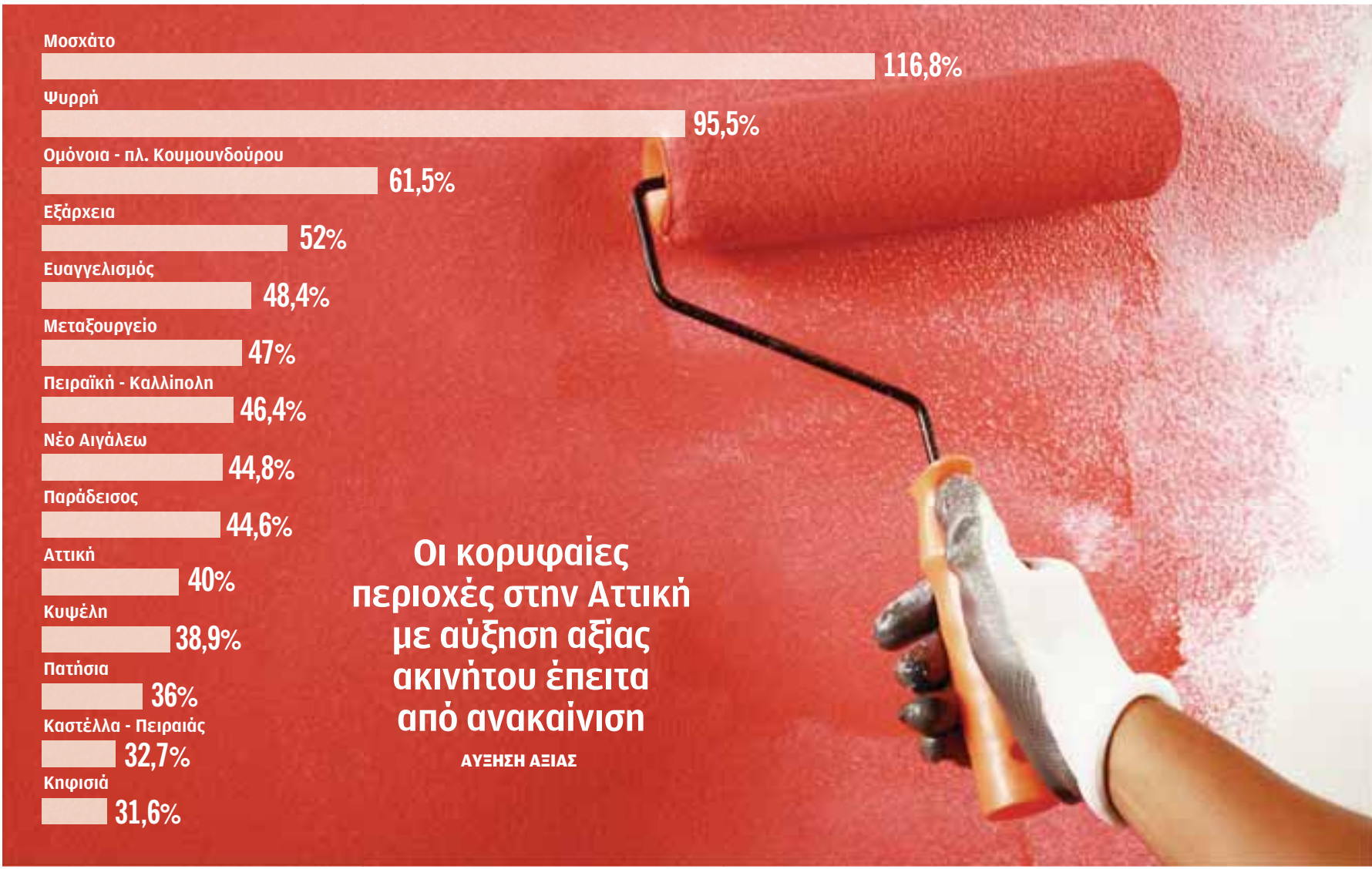
Σύμφωνα με την Protio, «οι αγοραστές στρέφονται ολοένα και περισσότερο σε ακίνητα με νέα χαρακτηριστικά, αναζητώντας ανακαινισμένες κατοικίες που συνδυάζουν την υψηλή ενεργειακή απόδοση με σύγχρονο σχεδιασμό και την αισθητική ανανέωση, για λόγους βιωσιμότητας και λειτουργικότητας, σε διαφορετικές περιοχές». Σημαντικό ρόλο σε αυτό διαδραματίζει η φθίνουσα πορεία της ποιότητας του υφιστάμενου αποθέματος. Με βάση τα στοιχεία της Protio, το 65% των διαμερισμάτων που διατίθεται σήμερα προς ενοικίαση δεν έχει ανακαινιστεί ποτέ. Υπενθυμίζεται ότι το 89% του συνόλου των ακινήτων της χώρας είναι ηλικίας μεγαλύτερης των 25 ετών, καθώς από το 2000 και μετά έχει κατασκευαστεί μόλις το 11% του συνολικού οικιστικού αποθέματος, απόρροια και της οικονομικής κρίσης που μεσολάβησε. Σε πρόσφατη ανάλυσή της η Εθνική Τράπεζα υπολόγισε ότι κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης περίπου 250.000 κατοικίες υποβαθμί-

Σύμφωνα με την Protio το 65% των διαμερισμάτων που διατίθεται προς ενοικίαση δεν έχει ανακαινιστεί ποτέ.

Η ενεργειακή κατανάλωση μειώνεται κατά 45% και οι εκπομπές ρύπων διοξειδίου του άνθρακα κατά 55%.

στηκαν σε τέτοιον βαθμό, λόγω της απουσίας κεφαλαίων για τη συντήρηση και τις επισκευές τους, ώστε πλέον είναι μη κατοικήσιμες κι έχουν εξέλθει από την αγορά. Αυτό έχει αποτέλεσμα τα ακίνητα που ανακαινίζονται σήμερα να πολλαπλασιάζουν την αξία τους, καθώς είναι λιγότερα σε σχέση με το σύνολο του αποθέματος, ενώ ταυτόχρονα «γλιτώνουν» τους νέους ιδιοκτήτες από πολυδάπανες επισκευές και φυσικά χρόνο, αλλά και ψυχολογική φθορά από την ενασχόληση με μια ανακαίνιση.

Όλα αυτά «πληρώνονται» φυσικά. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο παρελθόν και ιδίως πριν από την οικονομική κρίση, το όφελος που μπορούσε να κεφαλαιοποιηθεί μέσω μιας ανακαίνισης διαμορφωνόταν συνήθως σε 25%-30%. Ωστόσο, τότε μεγάλο μέρος των αγοραστών προτιμούσε σύγχρονα και νεόδμητα ακίνητα, που όχι μόνο ήταν πολ-

ΠΗΓΗ: Protio

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

λαπλάσια σε σχέση με σήμερα, αλλά κι εξαιτίας της ευκολίας πρόσβασης σε τραπεζικό δανεισμό. Σήμερα, που αυτό έχει εκλείψει και η πλειονότητα των νοικοκυριών δεν μπορεί να δανειοδοτηθεί (κυρίως επειδή «κουβαλάει» χρέη προηγούμενων ετών), για την αγορά ενός νεόδμητου διαμερίσματος, που κοστίζει από 350.000 ευρώ στην Αττική, η λύση της αγοράς μιας ανακαινισμένης κατοικίας προβάλλει ως μια πιο προσιτή εναλλακτική επιλογή.

Αυτό ακριβώς αντανακλάται πλέον και στις τιμές πώλησης των ανακαινισμένων κατοικιών, αλλά και στην υψηλή ζήτηση, κάτι που με τη σειρά του μεταφράζεται σε 40% λιγότερο χρόνο για την ολοκλήρωση μιας πώλησης. Όπως αναφέρει η Protio, οι ανακαινισμένες κατοικίες προσελκύουν άμεσα τους αγοραστές που επιθυμούν ένα ακίνητο έτοιμο προς χρήση, χωρίς να χρειάζονται

πρόσθετες εργασίες. Έτσι, οι τιμές πώλησης είναι και υψηλότερες σε σχέση με ένα μη ανακαινισμένο ακίνητο, καθώς οι ενδιαφερόμενοι είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν περισσότερα για την άνεση και τη λειτουργικότητα που προσφέρει ένα ανακαινισμένο σπίτι.

Το κόστος

Ασφαλώς, ακόμη ένας λόγος που αυξάνονται τόσο πολύ οι τιμές πώλησης μετά την ανακαίνιση είναι το συνεχώς αυξανόμενο κόστος των εργασιών, τόσο των υλικών όσο και της εργασίας. Μια μερική ανακαίνιση, π.χ. ενός μπάνιου και της κουζίνας, εκτιμάται ότι ξεκινάει από περίπου 10.000-15.000 ευρώ, ενώ για μια πλήρη ανακαίνιση ενός διαμερίσματος 100 τ.μ., το κόστος μπορεί να φτάσει ακόμη και τα 70.000-80.000 ευρώ, ανάλογα με τα υλικά που θα επιλεγούν, αλλά και το εύρος των εργασιών που

θα εκτελεστούν. Αλλωστε, εκτός από την αναβάθμιση των υλικών και τον εκσυγχρονισμό του σχεδιασμού, μια ανακαίνιση συνήθως συνοδεύεται και από ενεργειακή αναβάθμιση, με την τοποθέτηση νέων κουφωμάτων, ενδεχομένως και νέου συστήματος θέρμανσης (π.χ. αντλία θερμότητας, αυτονομία κ.λπ.), που δεν έχουν τα παλαιότερα ακίνητα. Οι παρεμβάσεις αυτές εκτοξεύουν το κόστος, κάτι που αντανακλάται και στις τιμές πώλησης.

Ο γενικός κανόνας πάντως σε ακίνητα, τα οποία πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο αξιοποίησης μέσω ενοικίασης, είναι να μην επιλέγονται και τα ποιοτικότερα υλικά για λόγους εξοικονόμησης χρημάτων. Ασφαλώς είναι προφανές ότι όσο πιο παλιό το ακίνητο τόσο περισσότερο συσπίνεται να γίνουν και αλλαγές σε υδραυλικά ή ακόμη και ηλεκτρολογικά, ώστε να αποφευχθούν

δαπανηρές επισκευές στο μέλλον. Επίσης, είναι σαφές ότι όσο πιο μεγάλη η επιφάνεια του ακινήτου τόσο αυξάνεται και το κόστος.

Οι ειδικοί συνηγορούν πάντως κάθε ανακαίνιση να αφορά τουλάχιστον δύο χώρους, το μπάνιο και την κουζίνα. Είναι δύο από τα σημαντικότερα στοιχεία που εξετάζει ένας πιθανός ενοικιαστής - ένοικος, μαζί φυσικά με τη γενικότερη κατάσταση του ακινήτου. Ωστόσο, η αναβάθμιση στους δύο αυτούς χώρους κάθε σπιτιού είναι κρίσιμος παράγοντας για να «γείρει» την πλάστιγγα υπέρ ενός ακινήτου έναντι άλλου, ακόμη κι αν το ζητούμενο ενοίκιο είναι υψηλότερο.

Όσον αφορά τα πατώματα, που συχνά δεν αλλάζονται λόγω κόστους, μπορεί να κληθεί σε πιο προσιτές λύσεις, τόσο σε κόστος όσο και σε χρόνο και έκταση της εργασίας.

Τρία προγράμματα αναβάθμισης ακινήτων ύψους 1 δισ. ευρώ

Σχεδόν 1 δισ. ευρώ προγραμματίων επιδότσης και άτοκος χρηματοδοτήσης για αναβαθμίσεις ακινήτων προωθούνται από τις αρχές του 2025. Πρόκειται για ευρεία παρέμβαση προκειμένου να επιταχυνθεί ο ρυθμός της ενεργειακής μεταβίβασης του οικιστικού αποθέματος και να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των ενοίκων - ιδιοκτητών.

Νέο «Εξοικονομώ»

Όπως έγινε γνωστό τις προηγούμενες ημέρες, προς το τέλος του 2024 ή το αργότερο στις αρχές του 2025 θα ξεκινήσει να «τρέχει» ο επόμενος κύκλος του «Εξοικονομώ», ύψους 434 εκατ. ευρώ. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ξεχωριστά κίνητρα για τη στήριξη οικογενειών με μέλος - μέλη ΑμεΑ, πληγέντες Θεοσαλίας, σεισμοπληκτικούς Αρκαλοχωρίου, οικογένειες με τέσσερα εξαρτώμενα τέκνα και ευάλωτα νοικοκυριά, τόσο με τη μορφή αυξημένου ποσοστού επιχορήγησης όσο και ειδικού προϋπολογισμού. Ανalόγως της κατηγορίας που εμπίπτει ο δικαιούχος, το ποσοστό της οικονομικής ενίσχυσης ξεκινάει από 50%, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις καλύπτεται ακόμη και το 100% του κόστους επένδυσης. Διευκρινίζεται πως

Προς το τέλος του 2024 ή το αργότερο στις αρχές του 2025 θα ξεκινήσει να «τρέχει» ο νέος κύκλος του «Εξοικονομώ», ύψους 434 εκατ.

το πρόγραμμα αφορά κτίρια που χρησιμοποιούνται ως κύρια κατοικία (μονοκατοικίες και μεμονωμένα διαμερίσματα) και των οποίων οι ιδιοκτήτες πληρούν συγκεκριμένα εισοδηματικά κριτήρια. Το πρόγραμμα εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης, έπειτα από απόφαση του αναπληρωτή υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νίκου Παπαθανάση.

Ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης με ΦΠΑ ανά αίτηση ωφελουμένου, δεν μπορεί να υπερβεί τις 35.000 ευρώ.

«Αναβαθμίζω το σπίτι μου»

Τον Ιανουάριο του 2025 θα «τρέξει» και το πρόγραμμα του υπουργείου Οικονομίας, «Αναβαθμίζω το σπίτι μου»,

Τον Ιανουάριο του 2025 θα «τρέξει» το πρόγραμμα «Αναβαθμίζω το σπίτι μου». Θα χορηγείται άτοκο δάνειο για ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών και θα αφορά όλες τις κατοικίες, κύριες ή δευτερεύουσες. Το μέγιστο ποσό ανά ενδιαφερόμενο θα είναι έως 25.000 ευρώ, δεν θα υπάρχουν ηλικιακά ή εισοδηματικά κριτήρια και η διάρκεια του δανείου είναι από 3 έως 7 έτη.

ύψους 400 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 300 εκατ. ευρώ προέρχονται επίσης από το Ταμείο Ανάκαμψης, ενώ άλλα 100 εκατ. ευρώ από επιδοτούμενα τραπεζικά κεφάλαια. Πρόκειται για ένα δάνειο για ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών και αφορά όλες τις κατοικίες, κύριες ή δευτερεύουσες. Χρηματοδοτούνται η θερμομόνωση, η πράσινη στέγη, η αντικατάσταση κουφωμάτων, ο ηλιακός θερμοσίφωνας, τα συστήματα θέρμανσης-ψύξης, η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών, μικρών ανεμογεννητριών και άλλων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως και οι εργασίες. Το μέγιστο ποσό ανά ενδιαφερόμενο θα είναι έως 25.000 ευρώ, δεν θα υπάρχουν ηλικιακά ή εισοδηματικά κριτήρια και η διάρκεια του άτοκου δανείου είναι από 3 έως 7 έτη. Στόχος είναι να επωφεληθούν 20.000 ενδιαφερόμενοι.

«Ανακαινίζω - Νοικιάζω»

Το τρίτο σχετικό πρόγραμμα είναι η βελτιωμένη έκδοσή του «Ανακαινίζω - Νοικιάζω». Πρόκειται για πρόγραμμα ύψους 50 εκατ. ευρώ, που απευθύνεται σε όσους έχουν ένα κενό ακίνητο, επιφανείας έως 100 τ.μ. και επιθυμούν να το εκμεταλλευτούν, αλλά δεν μπορούν

λόγω της ανάγκης εργασιών επισκευής. Το πρόγραμμα «τρέχει» ήδη, αλλά δεν έχει τύχει ιδιαίτερης ανταπόκρισης, με αποτέλεσμα να βελτιωθούν οι όροι του με πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση. Συγκεκριμένα, η επιδότηση που δικαιούνται οι ενδιαφερόμενοι θα φτάνει πλέον το 60% (από 40% που ήταν μέχρι πρότινος). Έτσι, αυξάνεται το όριο των δαπανών που μπορούν να πραγματοποιήσουν οι ιδιοκτήτες προκειμένου να πάρουν την επιδότηση και ανεβαίνει στις 13.330 ευρώ από 10.000 ευρώ, με το ποσό της επιδότησης να φτάνει πλέον τις 8.000 ευρώ, από 4.000 ευρώ που ήταν μέχρι πρότινος.

Οι προϋποθέσεις ένταξης στο πρόγραμμα είναι το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα να ανέρχεται έως 40.000 ευρώ και η ακίνητη περιουσία του ιδιοκτήτη της κενής κατοικίας έως 300.000 ευρώ. Προϋπόθεση ασφαλώς είναι μετά τις εργασίες να συναφθεί μισθωτήριο συμβόλαιο ελάχιστης διάρκειας τριών ετών, που πλέον με βάση και τον πρόσφατο νόμο του υπ. Οικονομικών εξασφαλίζει τριετή φοροαπαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος από ενοίκια, αρκεί το ακίνητο να έχει παραμείνει κλειστό τα τρία τελευταία χρόνια.

WE DELIVER WHAT WE PROMISE

Ζήσε στην Καρδιά της Λευκωσίας

8000 57 57 www.cyfieldgroup.com @cyfieldgroup

PHILIP MORRIS CYPRUS

Πιστοποιήθηκε ως
Εργοδότης Ισότητας

H Philip Morris Cyprus απέσπασε την πιστοποίηση «Εργοδότος Ισότητας» από τον Εθνικό Φορέα Πιστοποίησης, επιβεβαιώνοντας τη δέσμευσή της να πράξει την ισότητα και τις εις ευκαιρίες στο εργασιακό περιβάλλον. Η διάκριση αυτή αποτελεί αναγνώριση της συνεχούς προσπάθειας της εταιρείας για την εφαρμογή πολιτικών που διασφαλίζουν τη δικαιοσύνη και τη συμπεριληψη σε όλες τις δραστηριότητές της. Η πιστοποίηση βασίζεται στο Κυπριακό Μοντέλο Πιστοποίησης Επιχειρήσεων για την Ισότητα των Φύλων, το οποίο αξιολογεί καλές πρακτικές, όπως η διασφάλιση των ευκαιριών εξέλιξης και ανάπτυξης, η ισορροπία επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, καθώς και η εφαρμογή της αρχής «οι αμοιβές για ίδια εργασία ή εργασία ισών αξίας».

Στην τελετή απονομής της πιστοποίησης, που πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη, 5 Δεκεμβρίου, από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Γιάννη Παναγιώτου, η Philip Morris Cyprus κλήθηκε να παρουσιάσει τη μεθοδολογία που χρησιμοποιεί για την αξιολόγηση των θέσεων εργασίας. Ο κ. Γρηγόρης Καμπέρις, Γενικός Διευθυντής της Philip Morris Cyprus & Malta, δήλωσε: «Η πιστοποίηση αυτή μας τιμά ιδιαίτερα και επιβεβαιώνει τη δέσμευσή μας να δημιουργούμε ένα εργασιακό περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς, όπου όλοι αισθάνονται πως αντιμετωπίζονται με δικαιοσύνη και με σεβασμό. Με συγκεκριμένες πρακτικές και πολιτικές, φροντίζουμε να δίνουμε σε όλους ίσες ευκαιρίες ανάπτυξης και να χτίζουμε σχέσεις βασισμένες στην εμπιστοσύνη και την ανοιχτή επικοινωνία».

EUROBANK ΚΥΠΡΟΥ

Τιμήθηκε με βραβείο Εθελοντικής Προσφοράς

Με το βραβείο Εθελοντικής Προσφοράς τιμήθηκε η Eurobank Κύπρου κατά την καθιερωμένη εκδήλωση και δέ-
ξισω που παραθέτει ο Πρόεδρος της
Κυπριακής Δημοκρατίας και η Πρώτη
Κυρία για τη Διεθνή Ημέρα Εθελοντών,
που τιμάται στις 5 Δεκεμβρίου.

Ο θεσμός των βραβείων διεξάγεται στο πλαίσιο του διαγωνισμού που διοργανώνει το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ), με στόχο τη βράβευσή των εθελοντών και των οργανισμών για τη διαχρονική κοινωνική προσφορά τους και την ενδυνάμωση της αξίας των εθελοντισμού. Παραλαμβάνοντας το βραβείο Εθελοντικής Προσφοράς, η Head of Marketing της Eurobank Κύπρου, κ. Βάββα Τσιακαλά, ανέφερε: «Είμαστε ικανοί για ένα καλύτερο αύριο, αλλά και περήφανοι για την τιμητική διάκρισή μας με το βραβείο Εθελοντικής Προσφοράς γιατί επιβεβαιώνεται η δέσμευσή, οι αξίες και η αφοσίωσή της Eurobank

Κύπρου και του προσωπικού της για ενεργό συμμετοχή σε δράσεις κοινωνικής προσφοράς. Ως οργανισμός εφαρμόζουμε διαχρονικά ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής

νικής Ευθύνης συνδυάζοντας την επιχειρηματική δραστηριότητα με τη στήριξη της οικονομίας και τη δημιουργία πρόσθετης αξίας στην κυπριακή κοινωνία».

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

55 χρόνια δίπλα στην κοινωνία και Πολιτεία της Κύπρου

Στην παρουσία του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, Νίκου Χριστοδουλίδη, του Αρχιεπισκόπου Κύπρου, κ.κ. Γεωργίου και πολλών αξιωματούχων της Πολιτείας και της κοινωνικής ζωής του τόπου, η ΟΠΑΠ Κύπρου γιόρτασε τη συμπλήρωση 55 χρόνων παρουσίας και δράσης της στην Κύπρο. Η σχετική τελετή, απλή και ουσιαστική, πραγματοποιήθηκε το βράδυ της Πέμπτης, 28 Νοεμβρίου, στην Αίθουσα τελετών του Παγκυπρίου Γυμνασίου.

«Το όρόσημο αυτό είναι πολύ σημαντικό για εμάς και για τη βαθιά σύνδεσή μας με τη χώρα», είπε στον κατεστημένο του ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΠΑΠ Κύπρου, Καμίλ Ζιγκλέρ, τονίζοντας ότι «η ΟΠΑΠ Κύπρου είναι ένα ζωντανό και αναπόσπαστο κύτταρο της οικονομίας, ένας πυλώνας επιχειρηματικότητας και ένα σημείο αναφοράς για την κοινωνική προσφορά».

«Το πιο σημαντικό όμως», τόνισε ο κύριος Ζιγκλερ, είναι ότι «η ΟΠΑΠ Κύπρου έχει διαθέσει σχεδόν 70 εκατομμύρια ευρώ για επενδύσεις και έργα

προς όφελος των Κυπρίων πολιτών, απαντώντας σε βασικές κοινωνικές ανάγκες. Με πρωτοβουλίες δεκάδων εκατομμυρίων στους τομείς της Υγείας, του Αθλητισμού, της Παιδείας και του Πολιτισμού, στεκόμαστε έμπρακτα δίπλα στην κοινωνία – και ιδιαίτερα στη νέα γενιά».

Την υπευθυνότητα της ΟΠΑΠ Κύπρου ανέδειξε στον καιροεπισμό του και ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Νίκος Χριστοδουλίδης, λέγοντας ότι η συνέπεια, η ευθύνη, η εμπιστοσύνη και προπάντως η ειλικρίνεια της συνολικής και διαχρονικής συμπεριφοράς της ΟΠΑΠ Κύπρου έχουν ε-

πενδύσει στέρερα τη σχέση της με τους πολίτες του τόπου και την κυριακή κοινωνία γενικότερα». «Ορείλιω να αγαναρίσω» είπε ο κύριος Χριστόδουλιδης, «ότι σε σημαντικούς σχεδιάσμοί μας, η ΟΠΑΠ Κύπρου συμμετέχει ως ο συνεπτερότερος και πιο δυνατός σύμμαχος της Πολιτείας. Η ανθρωποκεντρική φιλοσοφία της, όπως σταθερά εκπράξεται για 55 τόξα χρόνια, συναντά τη δική μας. Είναι ένα ευνοϊκό για τον τόπο συναντήματα μέρα από το οποίο μπορούμε μαζί να σχεδιάσουμε και να υλοποιήσουμε προγράμματα που αφορούν στην Υγεία, τον Πολιτισμό, την Παιδεία και βέβαια τον Αθλητισμό».

Την ανθρωποκεντρική φιλοσοφία της ΟΠΑΠ Κύπρου προέταξε στον καιρηστικό του ο Διευθυντής Συμβούλων της Εταιρείας, Αλέξανδρος Ντάβος, λέγοντας ότι «στόχος μας είναι να βοηθήσουμε τους νέους, το επιστημονικό, ακαδημαϊκό και αθλητικό δυναμικό της Κύπρου να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους και να προσφέρουν προοπτική στη χώρα».

ΕΥ ΚΥΠΡΟΥ

Παρουσίασε τα ευρήματα του EY Attractiveness Survey

To EY Attractiveness Forum 2024, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου στη Λεμεσό, παρουσίασε την αντίληψη της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας για την επενδυτική ελκυστικότητα της Κύπρου, ενώ παράλληλα ασχολήθηκε

με τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που διαμορφώνουν το οικονομικό της μέλλον. Η εκδήλωση συγκέντρωσε σημαντικούς ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων επενδυτών, κυβερνητικών αξιωματούχων και ηγετών επιχειρήσεων.

Την εκδήλωση χαιρέτισε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Νίκος Χριστοδουλίδης, ο οποίος τόνισε τον κρίσιμο ρόλο των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ) για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης. Παράλληλα, εστίασαν τις συζητήσεις προσαρμογές για την απλοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών μέσω των ψηφιακών μεταρρυθμίσεων.

Ο κ. Στέλιος Δημητρίου, Partner and Leader of the Strategy and Transactions Services της EY Cyprus, παρουσίασε τα ευρήματα του EY Attractiveness Survey της EY, αναδεικνύοντας την άποψη των επενδυτών ότι υπό το υφιστάμενο γεωπολιτικό περιβάλλον, η Κύπρος αποτελεί ευκαιρία για επενδύσεις. Τα βασικά πλεονεκτήματα που αναδείχθηκαν είναι η εταιρική φερεολογία, η ποιότητα

ζωής, η διαθεσιμότητα επενδυτικών ευκαιριών, το σταθερό πολιτικό περιβάλλον. Η έρευνα εντόπισε επίσης τρεις προς βελτίωση, όπως η έλλειψη δεξιοτήτων των εργατικού δυναμικού, το σχετικά υψηλό εργατικό κόστος, οι γραφειοκρατικές διαδικασίες, η πρόσβαση στα χρηματοδοτικά και οι φυσικές υποδομές. Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων είναι το κλειδί για την ενίσχυση της παγκόσμιας επενδυτικής ελκυστικότητας της Κύπρου.

MINTHIS RESORT

Ζήστε εδώ τη μαγεία των Χριστουγέννων

To Amaracus Restaurant, το εξαιρετικό εστιατόριο του Minthis Resort, σας προσκαλεί να ζήσετε τη μαγεία των

Χριστούγεννων με μια μοναδική γαστρονομική εμπειρία, που συνδυάζει την παράδοση με τη σύγχρονη μαγειρική τέχνη. Το εστιατόριο Amaracus προσφέρει για τις βραδιές της 24ης και 31ης Δεκεμβρίου, ένα εξαιρετικό μενού 7 πιάτων. Αυτή η γαστρονομική εμπειρία, εμπνευσμένη από την τοπική παράδοση και τις αγνές γεύσεις της περιοχής, συνδυάζει τη δεξιοτεχνία της υψηλής γαστρονομίας με τα καλύτερα προϊόντα του θέρους. Στο χριστουγεννιάτικο μενού, ξεχωρίζουν πιάτα όπως το Lobster Ravioli with Fresh Cyprus

Truffles ή το Yuzu Basil Sorbet, πιάτα που δεν πρέπει με τίποτα να χάσετε. Η φιλοσοφία του Amaracus εστιάζει

στην εποχικότητα και την ποιότητα. Κάθε πιάτο, επιμελημένο με φροντίδα από τον Executive Chef, δημιουργείται με τα πιο φρέσκα βιολογικά υλικά από τους κήπους και τους αμπελώνες του θεοτόπου

Ελάτε να γιορτάσετε την πιο μαγευτική εποχή του χρόνου στο Amarcus restaurant, και απολαύστε μια αξέχαστη βραδιά γεμάτη γεύσεις, αρώματα και γιορτινές στιγμές με τους αγαπημένους σας. Για περισσότερες πληροφορίες και κρατήσεις, επισκεφτείτε το www.minthisresort.com/festivities ή καλέστε στο +357 26 842 000.

Κατοχύρωση κερδών μετά το ανοδικό σερί του Χρηματιστηρίου

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε 0,42% και διαμορφώθηκε στις 1.458,81 μονάδες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΛΑΗ**

Σε μερική κατοχύρωση κερδών προχώρησαν οι επενδυτές στο Χρηματιστήριο Αθηνών, ρευστοποιώντας μέρος των θέσεων τους σε επιλεγμένες δεκτοβαρείς μετοχές και κυρίως τράπεζες οι οποίες είχαν σημειώσει δυναμικό ανοδικό σερί, με τον τραπεζικό δείκτη να καταγράφει κέρδη άνω του 13% σε έξι συνεδριάσεις. Έτσι ο Γενικός Δείκτης, εν μέσω αρκετής μεταβλητότητας, έκλεισε με μικρές απώλειες, τη στιγμή που ανάλογα επιφυλακτική ήταν και η εικόνα στις ευρωπαϊκές αγορές, με όλα τα βλέμματα να είναι στραμμένα στην αυριανή συνεδρίαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Πάντως, εγχώριοι αναλυτές εμφανίζουνται αισιόδοξοι πως εάν δεν υπάρξει κάποια σημαντική αλλαγή του διεθνούς κλίματος, η ανοδική κίνηση του Χ.Α. δεν έχει λόγο να σταματήσει, παρά το χθεσινό διάλειμμα, δεδομένου ότι υπάρχουν ανοδικά περιθώρια σε πολλές δεκτοβαρείς μετοχές.

Πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 1.458,81 μονάδες με πτώση

Εγχώριοι αναλυτές εμφανίζονται αισιόδοξοι πως εάν δεν υπάρξει κάποια σημαντική αλλαγή του διεθνούς κλίματος, η ανοδική κίνηση του Χ.Α. δεν έχει λόγο να σταματήσει, παρά το χθεσινό διάλειμμα, δεδομένου ότι υπάρχουν ανοδικά περιθώρια σε πολλές δεκτοβαρείς μετοχές.

0,42%, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 145,76 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με απώλειες της τάξης του 0,47% στις 3.559,05 μονάδες, ενώ πτώση 0,08% σημείωσε ο

δείκτης της μεσαίας κεφαλαιοποίησης, κλείνοντας στις 2.298,15 μονάδες.

Στα μη τραπεζικά blue chips, πτώση άνω του 1% σημείωσαν οι Aegean, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, HELLENiQ ENERGY, ΕΥΔΑΠ, ΕΛΒΑΛΧαλκόρ, ΔΑΑ, Lamda Development, Titan και Autohellas, ενώ με κέρδη άνω του 1% έκλεισαν οι ΔΕΗ και Jumbo. Ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε απώλειες 0,79% κλείνοντας στις 1.291,66 μονάδες, με την Τράπεζα Πειραιώς να σημειώνει πτώση 2,02%, την Alpha Bank να κλείνει στο -1,67%, τη Eurobank στο -0,22% και την Εθνική Τράπεζα στο -0,08%.

Πάντως, οι τράπεζες δέχθηκαν άλλο ένα θετικό «σήμα», με τη UBS να επαναλαμβάνει τη θετική της στάση για τον κλάδο και να τοποθετεί τη μετοχή της Εθνικής Τράπεζας στις κορυφαίες επιλογές της από τον ευρωπαϊκό τραπεζικό κλάδο για το 2025.

Όπως σημείωσε η ελβετική τράπεζα, οι ελληνικές τράπεζες είχαν καλύτερα αποτελέσματα γ' τριμήνου από ό,τι αναμενόταν, λόγω της ανθεκτικότητας των καθαρών εσόδων από τόκους και των ισχυρών τάσεων των εταιρικών πι-

τώσεων, ενώ πρόσθεσε πως οι μετοχές τους είναι από τις φθηνότερες τόσο στην Ευρώπη όσο και στις αναδυόμενες αγορές.

Ενας βασικός περιορισμός, όπως σημείωσε, ήταν τα υψηλά επίπεδα αναβαλλόμενων φορολογικών πιστώσεων, ωστόσο στα αποτελέσματα τρίτου τριμήνου οι διοικήσεις αποκάλυψαν την πρωτοβουλία για την επιτάχυνση της απόσβεσης των DTCs. Αυτή είναι μια καταλυτική εξέλιξη, όπως τόνισε η UBS, η οποία θα μπορούσε να «ξεκλειδώσει» σημαντικές διανομές, με τις τράπεζες να έχουν ήδη αυξήσει τις πληρωμές για φέτος. Οι τράπεζες ανέφεραν επίσης ότι οι επαναγορές μετοχών θα αποτελέσουν σημαντικό μέρος των διανομών, κάτι που η UBS δεν έχει ακόμη αποτιμήσει στις εκτιμήσεις της.

Έτσι, η UBS διατηρεί τη σύσταση «αγοράς» και για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες, οδεύοντας προς το 2025, με την τιμή στόχο που δίνει για την Alpha Bank να είναι στα 2,42 ευρώ, για τη Eurobank στα 2,75 ευρώ, για την Εθνική Τράπεζα στα 11,20 ευρώ και για την Τράπεζα Πειραιώς στα 5,7 ευρώ.

Με πτώση έκλεισαν οι ευρωπαϊκές αγορές

Υστερα από οκτώ διαδοχικές συνεδριάσεις ανόδου, ο πανευρωπαϊκός δείκτης STOXX 600 ολοκλήρωσε τη χθεσινή συνεδρίαση με πτώση 0,52%, ενώ τον τόνο στην πτωτική πορεία έδωσαν οι μετοχές των ομίλων ειδών πολυτελείας και υψηλής ραπτικής. Οι εν λόγω όμιλοι και ο κλάδος τους συνολικά είναι από όσους έχουν μεγάλη έκθεση στην αγορά της Κίνας, από όπου αποκομίζουν σοβάρο τμήμα των εσόδων τους, εξ ου και επηρεάστηκαν από τα αδύναμα στοιχεία εμπορικών συναλλαγών της χώρας. Το επενδυτικό κοινό, συν τοις άλλοις, είχε στραμμένο το ενδιαφέρον του στις κινήσεις της EKT. Ο FTSE 100 ολοκλήρωσε τη συνεδρίαση με -0,86%, με -0,08% ο DAX στη Φρανκφούρτη, με -1,14% ο CAC 40 στο Παρίσι, με -0,10% ο FTSE MIB στο Μιλάνο και με -0,38% ο IBEX στη Μαδρίτη. Βάσει των τελευταίων δεδομένων, οι εξαγωγές της Κίνας επιβραδύνθηκαν δραστικά, ενώ και οι εισαγωγές της ελαττώθηκαν επίσης τον Νοέμβριο, δημιουργώντας ανησυχίες για τη δεύτερη οικονομία του κόσμου.

Οι μετοχές των ομίλων ειδών πολυτελείας, όπως των LVMH και Kering, υποχώρησαν 2,5% και 2,2%, αντιστοίχως, και ο κλαδικός δείκτης 1,6%. Επιπροσθέτως, οι παράγοντες των αγορών παρακολουθούν τις πολιτικές

εξελίξεις στη Γαλλία, όπου οι Σοσιαλιστές θεωρούνται πιθανόν η μεγαλύτερη δύναμη στη νέα κυβέρνηση. Ο FTSE 100 εξασθένησε χθες, κυρίως διότι επηρεάστηκε από την κατά 14% πτώση της Ashthead, της εταιρείας ενοικίασης εξοπλισμού, η οποία δήλωσε ότι θα μεταφέρει την πρωτεύουσα εισαγωγής της από το Λονδίνο στη Νέα Υόρκη, τη μεγαλύτερη αγορά της. Επιπλέον, ανέφερε ότι αναμένει ετήσια κέρδη χαμηλότερα από τις προηγούμενες προσδοκίες της. Υψίστου ενδιαφέροντος συμβάν αυτήν την εβδομάδα είναι η αυριανή συνεδρίαση της EKT. Κατά 85%, χρηματιστές και αναλυτές προβλέπουν πως τα στελέχη της θα αποφασίσουν μία μείωση των επιτοκίων κατά 25 μονάδες βάσης. «Εκτιμούμε ότι τα οικονομικά δεδομένα πρώτα θα πρέπει να επιδεννοθούν και άλλο, και μετά να επιταχύνει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα την περικοπή των επιτοκίων. Και πιστεύουμε ότι τα τελευταία στοιχεία δεν επαρκούν για να την ωθήσουν σε μια μεταστροφή. Οι δασμοί ή κάποια πολιτική αβεβαιότητα, όμως, θα λειτουργούσαν ως μοχλός», επισημαίνουν οικονομολόγοι της ομάδας με επικεφαλής τον Ρουμπέν Σεγκούρα-Καγιουέλα του τμήματος παγκοσμίων ερευνών αγορών της BofA.

REUTERS, BLOOMBERG

(Τιμή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πρω από το κλείσιμο	Μετ.%
3M COMPANY	129,4456	-1,5548
ALCOA CORP	40,98	-2,4053
ALTRIA GROUP	55,75	-0,1969
AMAZON COM	225,405	-0,303
AMER EXPRESS C	304,6	2,6557
AMER INTL GROU	73,27	-1,0934
AMGEN	276,79	-0,3026
APPLE INC	247,44	0,2796
BANK OF AMERIC	45,7501	-0,3483
BAXTER INTL IN	31,585	-0,832
BOEING CO	166,6481	6,1183
BRISTOL MYERS	58,27	-0,7494
CATERPILLAR IN	390,36	-2,2291
THE CIGNA GP O	311,75	-2,3187
CHEVRON	157,81	0,4647
CISCO SYSTEMS	58,68	-0,458
CITIGROUP	72,56	0,9741
CERVECIERAS	11,65	0,0859
COCA-COLA CO	62,605	0,008
COLGATE PALMOL	93,4295	0,5267
DANAO S CORP	82,42	0,5245
DIANA SHIPPING	1,885	-0,2646
DOW INC	42,474	-0,5991
DUPONT DE NMOU	82,41	-1,3526
GLOBAL X EM MR E	27,05	-1,4202
ENTERGY CP	148,59	-0,6486
EXXON MOBIL	113,2	0,2657
FEDEX CORP	279,71	0,0644
FORD MOTOR CO	10,675	0,7075
INTL BUS MACHI	233,42	1,487
GENERAL DYNAMI	271,24	0,6195
GE AEROSPACE O	171,36	0,0233
GOLDM SACHS GR	589,33	-0,8062
HALLIBURTON CO	29,415	1,152
HARTFORD FINL	114,09	-1,8243
HP INC	35,1476	-3,5731
HOME DEPOT INC	423,96	-1,2163
INTEL CORP	20,155	-3,1475
JOHNSON JOHNSO	149,21	-0,2607
JPMORGAN CHASE	243,36	-0,1846
LAZARD INC ORD	53,31	-2,4698
MCDONALD'S COR	301,5843	0,0711
MERCK & CO	101,33	-2,3702
MICROSOFT CP	443,87	-0,482
3M COMPANY	129,41	-1,5819
MORGAN STANLEY	127,37	-0,941
NIKE INC CL B	77,225	-0,5345
NORFOLK SOUTHE	258,115	0,4964
PFIZER INC	25,615	-1,8582
PROCTER & GAMB	171,99	0,7026
ROCKWELL AUTOM	296,9	-0,6093
SCHLUMBERGER L	41,335	0,4008
SOUTHERN	84,495	0,2194
STEALTHGAS	5,31	1,9194
UNISYS CORP	7,04	-3,4294
UNITEDHEALTH G	564,48	0,6885
US BANCORP	51,51	0,3898

VERIZON COMMS	42,25	-0,2597
WALT DISNEY CO	113,92	-0,602
WELLS FARGO & W	72,18	-0,6059
WALMART INC	94,37	0,5755

London/Λονδίνο

(Σε νέες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ANGLO AMERICAN	2547,5	2,698
A.B.FOOD	2217	-0,717
ADMIRAL GRP	2692	-1,029
ASHTAD GRP	6333,84	-2
ANTOFAGASTA	1827	4,912
ANVIA	482,4	-0,062
ASTRAZENECA	10664	0,451
BABCOCK INTL	501	-3,931
BAE SYS.	1193,5	-2,481
BARCLAYS	266,4	1,039
BR.AMER.TOB.	2970	0,505
BERKELEY GPHL	4202,8554	2,186
BR.LAND	365,8	-0,651
BUNZL	3600	0,111
BP	396,6	4,262
BURBERRY GRP	985	4,324
BT GROUP	156,35	-1,207
COCACOLA HBC A	2772	-1,778
CARNIVAL	1806,5	-2,853
COMPASS GROUP	2692	-1,782
CAPITA GROUP	17,54	-0,907
CRH	7794	-3,138
DCC	5580	0,631
DIAGEO	2431,5	0,433
DIRECT LINE	249,4	-0,321
EXPERIAN	3684	-0,593
EASYJET	578,6	0,662
JULIUS BAER N	680,5	4,653
GVAUDAN N	3972	1,79
NESTLE SA	74,46	-1,51
TRANSOCEAN N	0	0
SWISSCOM N	504	-0,79
SWISS RE N	129,05	-1,45
UBS GROUP N	28,12	-2,19
ZURICH INSURAN	549	-0,87

Zurich/Zupixn

(Σε Ελβ. Φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ABB LTD N	51,28	-1,27
RICHMONT N	133,1	-0,62
GERBERT NI	539,2	-1,17
NOVARTIS N	88,76	-0,69
NISKON CORP	253,8	-1,32
SGS N	89,2	0,79
SWATCH GROUP I	165,05	-1,37
ADECCO N	24,2	-0,66
JULIUS BAER N	59,04	-0,34
GVAUDAN N	3972	1,79
NESTLE SA	74,46	-1,51
TRANSOCEAN N	0	0
SWISSCOM N	504	-0,79
SWISS RE N	129,05	-1,45
UBS GROUP N	28,12	-2,19
ZURICH INSURAN	549	-0,87

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ADIDAS N	240,3	1,7
ALLIANZ SE	298,1	-0,5
BASF SE	44,93	-0,205
BAY MOT WERKE	79,68	0,48
BEIERSDORF	122,9	-1,75
BAYER N AG	20,285	0,055
COMMERZBANK	15,12	0,255
CONTINENTAL AG	66,48	0,32
DEUTSCHE BANK	17,04	0,192
DT BOERSE N	221,5	1
DT LUFTHANSA A	6,636	-0,006

Tokyo/Τόκιο

(Σε νέες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
AIJINOMOTO	6520	-0,2
ASAH GROUP HL	1623,5	-0,28
ASTELLAS PHARM	1580,5	-0,13
BRIDGESTONE CO	5327	0,19
CANON INC	5019	0,36
CASIO COMPUTER	1255,5	0,24
K S NA	11,5	-0,04
CREDIT SAISON	3579	-0,69
DAIWA SEC GROU	1042	-0,14
SUBARU	2487	0,44
FUJIFILM HOLDI	3391	0,06
FUJITSU	2800	0,1
HINO MOTORS	436,2	2,83
HITACHI	3973	-1,73
HONDA MOTOR	1314,5	1,12
IHDI	8225	-0,54
ISUZU MOTORS	2101	0,82
KAWASANI HYY I	6097	0,93
KAJIMA CORP	2708	-0,28
KEIO	4013	-1,28
KOBE STEEL	1526,5	0,63
KONICA MINOLTA	660,1	1,48
JTEKT	1105	1,66
MITSUB UFJ FG	1806	-0,44
mitsubishi cor	2592,5	1,27
mitsubishi ele	2612	0,81
mitsubishi mot	417,5	0,51
NEC CORPORATIO	12765	-0,97
NIKKON HLDG	2025,5	0,02
NIKON CORP	1656,5	0,61
NISSU CORP	1623,5	-0,37
NISSAN MOTOR C	366	-0,38
NOMURA HOLDING	923	0,22
NISSAN CHEMICA	5088	-0,18
NIPPON PAPER I	876	
OBAYASHI CORP	2070	-0,65
ODAKU ELEC RA	1492	-1,42
OJI HOLDINGS	5515	0,13
OSAKA GAS	3163	-1,92
RICHO CO LTD	1771,5	1,69
SECOM	5337	-0,47
SEVEN & I HLDG	2545,5	-0,24
SHARP CORP	951,8	2,65
SHIMIZU CORP	1183,5	-0,92
SHISEIDO	2813,5	3,95
SONY GROUP COR	3338	4,12
SMFG	3791	-0,37
SUMITOMO CHEM	360,8	1,78
SUZUKI	1825	0,77
TAISEI CORP	6584	-0,56
TDK CORPORATIO	2012,5	0,17
TOBU RAILWAY	2520	-0,11
TOKIO MARINE H	5623	-1,45
TORAY INDUSTRI	964,7	0,58
TREND MICRO	8478	-0,09
TOPY INDS LTD	1923	0,68
TORAY INDUSTRI	964,7	0,58
TOYOTO	949	0,32
TOYOTA MOTOR C	2679,5	1,29
YAMAHA CORP	1105,5	2,79

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ACCOR	45,58	-0,15
AIR LIQUIDE	160,04	-1
ALSTM	22,07	2,75
AXA	33,70	-1,09
BNP PARIBAS	59,70	-0,6
BOUYGUES	28,96	0,28
CARPEMIRI	159,95	-0,06
CARREFOUR	14,19	-1,56
CASINO GUICHAR	1,09	-19,74
CREDIT AGRICOL	13,18	0,46
DANONE	64,16	-0,22
DASSAULT SYSTE	34,98	-0,68
L'OREAL	345,25	-1,27
LVM.H.H.	636,00	-2,54
LAGARDERE	20,90	-0,71
MICHELIN	32,49	0,34
PERNOD RICARD	112,35	0,49
KERING	241,05	-2,21
PUBLICIS GROUP	103,00	-1,72
RENAULT	44,10	0,78
SAINT-GOBAIN	89,18	-0,78
SANOFI	91,75	-0,08
SCHNEIDER ELEC	242,75	-2,24
SOCIETE GENERA	26,68	-0,26
SODEXO	80,00	1,07
TEF	7,40	-0,34
THALES	137,50	-1,65
VEOLIA ENVIRON	28,03	-1,06

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ.%
ACS CONS Y SER	47,24	-0,4216
AENA SME	200	-0,5964
ACERINOX	10,04	-1,8573
ACCIONA	119,5	1,2712
AMADEUS	69	-1,0043
BBVA	9,592	0,1044
BANKINTER	7,606	-1,0409
CARXABANK	5,33	-0,8188
DSTR INT ALIME	0,0136	0,7407
ENDESA	21,19	0,2365
ENAGAS	12,59	0,0795
FERROVIAL	40,12	-1,4251
FOMENTO DE CON	9,3	0,432
GRIFOLS	8,894	1,0223
IBERDROLA	13,265	-0,0753
INT AIRLINES G	3,42	0,5882
INDRA SISTEMAS	17,08	-0,6977
INDITEX	54,7	-0,9776
MAPFRE	2,468	-0,7241
MERLIN PROP	10,18	-0,7797
ARCELORMITTAL	24,56	-0,1626
REPSOL	11,43	0,6605
BCO DE SABADEL	1,9025	-0,4187
BANCO SANTANDE	4,6765	0,5375
SACYR	3,124	-0,3191
TELEFONICA	4,279	-0,972
TECNICAS REUN	10,49	1,3527

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΤΙΜΕΣ SPOT
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0527
ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ	6,3811
ΠΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	159,74
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4908
ΛΕΒ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	1,9558
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	8,1858
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,098
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4578
ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑΣ	16,709,98
ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,82555
ΣΕΚΕΛ ΙΣΡΑΗΛ	3,7661
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	411,15
ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΙΑΣ	89,3525
ΖΛΟΤΙ ΠΟΛΩΝΙΑΣ	4,2678
ΓΟΥΝ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ	1,507,31
ΛΕΪ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	4,9713
ΠΕΣΟ ΜΕΞΙΚΟ	21,2298
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	11,5335
ΡΙΝΓΚΙΤ ΜΑΛΑΙΣΙΑΣ	4,6614
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9267
ΔΟΛΑΡΙΟ Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,8083
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	145,90
ΠΕΣΟ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ	61,050
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	11,7315
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,4118
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	36,6838
ΜΠΑΧΤ ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ	35,550
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6452
ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ	18,8204

ΡΟΥΒΛΙ ΡΩΣΙΑΣ: Λόγω της τρέχουσας συναλλακτικής δραστηριότητας στην αγορά EUR/RUB, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν είναι σε θέση να καθορίσει μία τιμή αναφοράς αντιπροσωπευτική των επικρατούσων συνθηκών της αγοράς. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ αποφάσισε να αναστείλει τη δημοσίευση τιμής αναφοράς του ευρώ για το ρωσικό ρούβλι μέχρι περαιτέρω.

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0562	
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-B. ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ	0,8338	
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4592	
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	11,6050	

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΕΥΡΩ)	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	574,80	666,80
ΜΙΣΗ ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	301,70	350,00
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 Kg)	77,500	89,900
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 gr)	77,50	89,90

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	574,35	673,16
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	574,35	673,16
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	574,35	666,93

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.458,81	1.464,96	-6,15	-0,42%
FTSE/X.A. LARGE CAP	3.559,05	3.575,82	-16,77	-0,47%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	15.230,53	15.218,44	12,09	0,08%
FTSE/X.A.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.977,12	3.997,27	-20,15	-0,50%
FTSE/X.A. MID CAP	2.298,15	2.300,03	-1,88	-0,08%
FTSE/X.A. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	848,44	851,99	-3,55	-0,42%
ΔΕΙΚΤΗΣ ATHEX ESG	1.671,35	1.679,06	-7,71	-0,46%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.068,02	2.075,51	-7,49	-0,36%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	2.757,29	2.768,91	-11,62	-0,42%
FTSE/X.A. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.291,66	1.301,97	-10,31	-0,79%
FTSE/ATHEX ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	5.588,01	5.595,03	-7,02	-0,13%
FTSE/ATHEX ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	6.059,49	6.107,46	-47,97	-0,79%
FTSE/ATHEX ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.790,09	4.806,30	-16,21	-0,34%
FTSE/ATHEX ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.128,06	5.101,23	26,83	0,53%
FTSE/ATHEX ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	6.679,42	6.715,42	-36,00	-0,54%
FTSE/ATHEX ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	6.951,47	7.026,41	-74,94	-1,07%
FTSE/ATHEX ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	4.962,34	5.010,77	-48,43	-0,97%
FTSE/ATHEX ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	4.855,75	4.854,08	1,67	0,03%

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/X.A. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΙΝΤΕΡΛΙΦ Α.Α.Ε.Γ.Α. (ΚΟ)	4,630	4,28%	ΡΕΒΟΛ (ΚΟ)	1,605	-2,73%
AUSTRIACARD HOLDINGS AG (ΚΑ)	5,630	4,26%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	1,176	-2,65%
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	8,340	3,99%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	1,865	-2,61%
DIAMAND A.E. (ΚΟ)	8,420	2,81%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,323	-2,12%
LOGISMOS (ΚΟ)	1,330	2,31%	SPACE HELLAS (ΚΟ)	5,800	-2,03%
ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	2,760	2,22%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	3,840	-2,02%
JUMBO (ΚΟ)	26,580	1,68%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	7,130	-1,93%
PRODEA INVESTMENTS (ΚΟ)	6,900	1,47%	ΝΑΚΑΣ ΜΟΥΣΚΗ (ΚΟ)	3,080	-1,91%
ΔΕΗ (ΚΟ)	12,080	1,26%	HELLENIQ ENERGY Holdings (ΚΟ)	7,000	-1,89%
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3,785	1,07%	ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	1,894	-1,76%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	27.945.637,02
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	20.771.208,27
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	18.643.304,62
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	13.630.208,18
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	12.648.997,35
JUMBO (ΚΟ)	7.797.592,46
ΟΤΕ (ΚΟ)	7.358.362,35
ΔΕΗ (ΚΟ)	4.888.777,65
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	2.676.642,51
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	2.217.660,90
GALAXY COSMOS MEZZ PLC (ΚΟ)	2,05%
ALPHA ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	0,86%
ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	0,44%
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ)	0,40%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,39%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	0,39%
AUSTRIACARD HOLDINGS AG (ΚΑ)	0,36%
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,33%
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	0,31%
MED A.B.E.E. (ΚΟ)	0,30%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	136	423	6.797
FTSE/X.A. Τράπεζες	2	3	1.576
FTSE/X.A. Large Cap	134	420	5.220
MSCI GREECE REBASED	0	0	1
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.719	40.339	424.487
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	40	2.359	27.470
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	29	503	3.034
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	232	11.767	148.606
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	0	0	343
ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0	0	127
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	1	2	1.192
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	0	0	1
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	0	0	248
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	12	32	5.787
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	45	350	4.528
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	35	360	5.511
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	117	5.223	21.521
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	2	60	3.852
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2	3	1.038
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	56	217	10.717
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	29	676	3.768
HELLENIQ ENERGY (ΚΟ)	64	339	5.204
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	37	461	7.384
INTRAKAT (ΚΟ)	13	1.199	1.849
JUMBO (ΚΟ)	25	111	332
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	29	1.059	5.854
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	188	1.040	5.311
MIG (ΚΟ)	7	27	114
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	74	413	6.746
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	185	2.547	18.900
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7	47	846
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	4	18	89
ΟΤΕ (ΚΟ)	7	24	2.661
ΟΑΠ (ΚΟ)	1	1	128
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	340	10.529	88.673
ΔΕΗ (ΚΟ)	108	749	20.409
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	167
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	2	52	16.642
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	5	9	447
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	23	162	4.988
Δικαιώματα σε Δείκτες	1	1	1.173
FTSE/X.A. Large Cap	1	1	1.173
Δικαιώματα σε Μετοχές	0	0	124
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	0
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	17
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	92
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	0
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	15
Συνολική Δραστηριότητα	1.856	40.763	432.581

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΤΡΑΠΕΖΕΣ	81.471.223,04
ΠΟΛΥΑΙΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	13.630.208,18
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	7.797.592,46
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	7.358.362,35
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	5.704.342,41
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.562.092,39
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	3.539.956,79
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	1.854.204,70
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1.830.064,43
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.788.949,47
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.667.351,29
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.613.224,45
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	1.558.955,42
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	1.311.708,82
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.304.261,89
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	1.042.923,52
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	953.814,64
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	921.307,17
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	714.697,09
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	372.304,06
Α.Ε.Ε.Α.Π. ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	334.098,53
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	311.087,30
ΥΔΡΕΥΣΗ	306.977,17
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒ. ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	299.011,37
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	227.109,95
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	215.794,26
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	200.146,53

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
ΒΙΟ (ΒΙΟΧΑΛΚΟ)	5,5	-0,54
CENER (CENERGY HOLDINGS SA)	9,08	0,89
ΤΙΤΣ (ΤΙΤΑΝ)	38,65	-1,65
ΕΕΕ (COCA COLA HBC)	33,5	-0,3
ΟΤΕ (ΟΤΕ)	14,82	-0,8
ΑΡΑΙΓ (AEGEAN AIRLINES)	10,01	-1,67
ΤΕΝΕΡΓ (ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ)	19,81	0
ΣΑΡ (ΣΑΡΑΝΤΗΣ)	10,7	-0,93
ΔΑΑ (ΔΙΕΘΝ. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΑΘ.)	8,02	-1,55
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΕΛΛΑΚΤΩΡ)	1,85	0,98
ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ)	18,4	-1,39
ΜΥΤΙΛ (ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ)	32,72	-0,43
ΛΑΜΔΑ (LAMDA DEVELOPMENT)	7,13	-1,93
ΕΛΧΑ (ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ)	1,894	-1,76
ΑΛΦΑ (ALPHA BANK)	1,621	-1,67
ΜΠΕΛΑ (JUMBO)	26,58	1,68
ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)	7,74	-0,08
ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	3,84	-2,02
ΕΥΡΩΒ (EUROBANK)	2,245	-0,22
ΕΛΠΕ (ΕΛΠΕ)	7	-1,89
ΟΤΟΕΛ (ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ)	10,36	-1,52
ΕΥΔΑΠ (ΕΥΔΑΠ)	5,75	-1,37
ΟΠΑΠ (ΟΠΑΠ)	15,92	-0,13
ΜΟΗ (MOTOR OIL)	20,46	0,29
ΔΕΗ (ΔΕΗ)	12,08	1,26

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 10 Δεκεμβρίου 2024

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	4,7000	4,7100	4,7096	-0,3620	31.503	4,7100	4,7200	4,7100	-0,21
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	4,5500	4,5800	4,5625	-0,3250	14.745	4,5500	4,5600	4,5500	-0,22
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	1,7000	1,7250	1,7120	0,9800	56.851	1,7100	1,7300	1,7200	0,58
ΛΗΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0,1060	0,1280	0,1119	1,3120	862	0,1060	0,1280	0,1280	9,40
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0500	0,0500	0,0500	-0,1840	13.384	0,0500	0,0520	0,0500	-3,85
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD						3,1200	3,1600		
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2,4200	2,5000	2,4536	7,3610	595	2,3400	2,5000	2,5000	5,04
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,1530	0,1840		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0,0175	0,0175	0,0175	-0,1260	640	0,0175	0,0195	0,0175	-2,78
ΑΙΕΠ	ΑΙΛΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0510	0,0530		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0210		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0570	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	0,4720	0,4720	0,4720	0,0000	1.000	0,0000	0,4720	0,4720	0,00
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ, Σ)						0,0290	0,0315		
ΙΣΕΠ	ΙΣΥΧ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0360	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0100	0,0110		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0030	0,0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0025	0,0035		
ΛΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0,0215	0,0215	0,0215	-0,1070	3.540	0,0215	0,0230	0,0215	-6,52
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ "	2,9000	2,9000	2,9000	144,0000	1.000	2,8000	2,9800	2,9000	98,63
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,0815	0,1000	0,0864	-1,2580	12.135	0,0865	0,1100	0,1000	0,00
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0,0520	0,0520	0,0520	-0,1220	250	0,0520	0,0570	0,0520	0,00
ΛΟΣΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,8000	0,8000	0,8000	-0,4350	2.944	0,8000	0,8250	0,8000	-0,62
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	4,2000	4,2000	4,2000	0,0000	3.900	4,2000	4,2200	4,2000	0,00
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,1500	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0500		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΔΣ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)	0,1680	0,1870	0,1860	0,2970	7.305	0,1740	0,2000	0,1870	2,19
ΔΒΔΚ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						1,0000	0,0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,7300	0,7550	0,7308	-0,1490	11.620	0,7300	0,7400	0,7300	0,00
ΚΥΡΦ	Κ. ΚΥΤΗΡΕΩΤΗΣ HOLDINGS PUBLIC LTD	0,2500	0,2740	0,2560	-1,7960	5.600	0,2520	0,2740	0,2500	-8,76
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΛΚΙΝΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	3,1600	3,2400	3,2036	-0,3500	6.595	3,1600	3,2400	3,1600	0,00
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΩΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0370	0,0000		
ΚΕΟ	ΚΕΟ PLC	2,1400	2,1600	2,1508	-0,9160	1.845	2,1400	2,1600	2,1400	-0,93
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0,4420	0,0000		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	1,0100	1,0100	1,0100	-1,0150	62	1,0100	1,1000	1,0100	-1,94
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,3200	0,3620		
Τεχνολογία										
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC (Σ)	0,9650	1,0600	0,9967	-5,7550	600	0,0000	1,0800	1,0600	-0,93
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD						0,1540	0,0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)						0,0000	0,1600		
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,2540	0,2760		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0650	0,0700		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΗΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,1810		
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,8100	0,8450	0,8163	-0,5540	14.400	0,8300	0,8450	0,8350	3,09
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,2080		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0315		
ΝΤΟΔ	DOMÉ INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOBKOS HOTELS PUBLIC LTD (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΑΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						101,0000	102,0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2	101,5000	101,5000	101,5000	50,0000	11,550	101,0000	101,9000	101,5000	0,50
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΜΤΝ0130	Ευρωπαϊκή Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 01/2030						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0132	Ευρωπαϊκή Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 01/2032						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0140	Ευρωπαϊκή Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 01/2040						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0226	Ευρωπαϊκή Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 02/2026						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0234	Ευρωπαϊκή Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 02/2034						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0427	Ευρωπαϊκή Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 04/2027						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0433	Ευρωπαϊκή Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 04/2033						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0450	Ευρωπαϊκή Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 04/2050						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0549	Ευρωπαϊκή Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 05/2049						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ0928	Ευρωπαϊκή Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 09/2028						0,0000	0,0000		
ΕΜΤΝ1125	Ευρωπαϊκή Μεσοπρόθεσμα Ομόλογα Λήξης 11/2025						0,0000	0,0000		
ΚΚ101Α15	ΚΟΙΝΑ 4,00%(1ης Σειράς 2015, Λήξης 2025)						0,0000	0,0000		
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ										
ΓΔ13Η24	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 7η Έκδοση 2024 (20/09/2024 – 20/12/2024)						0,0000	0,0000		
ΓΔ13Η24	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 8η Έκδοση 2024 (25/10/2024 – 24/01/2025)						0,0000	0,0000		
ΓΔ13Η24	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 9η Έκδοση 2024 (29/11/2024 – 28/02/2025)						0,0000	0,0000		
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ										
Παράθεση σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.6 (ΚΔΠ 379/2014)										
ΑΙΕΠ	ΑΙΛΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ									
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD									
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC									
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC									
ΙΩΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD									
ΙΣΕΠ	ΙΣΥΧ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ									
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ									
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD									
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD									
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD									
ΛΗΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC									
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC									
ΝΤΟΔ	DOMÉ INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD									
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD									
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD									
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD									
ΣΤΔΣ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC									
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ									
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD									
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD									
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΗΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ									
ΛΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD									
ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ										
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ									
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD									
ΝΤΟΔ	DOMÉ INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD									
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ									
ΤΣΟΚ	A. TSOBKOS HOTELS PUBLIC LTD									
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΜΕ ΜΕΡΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΧΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔ.ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ										
ΑΙΕΠ	ΑΙΛΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ									
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc									
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC									
ΙΣΕΠ	ΙΣΥΧ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ									
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΛΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD									

ΑΝΑΛΥΣΗ / EUROBANK

Η γαλλική κρίση δεν επηρεάζει τις ευρωπαϊκές

Η Γαλλία βρίσκεται αντιμέτωπη με νέα έξαρση της πολιτικής αβεβαιότητας μετά την υπερψήφιση της πρότασης μωφής σε βάρος της κυβέρνησης από το αριστερό κόμμα, το Νέο Λαϊκό Μέτωπο, και τον Εθνικό Συναγερμό της Μαρίν Λεπέν. Κεντρικό σημείο της αντιπαράθεσης αποτέλεσε το προσχέδιο του προϋπολογισμού για το 2025, το οποίο προέβλεπε μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης με στόχο τη μείωση του ελλείμματος από το 6,2% του ΑΕΠ το 2024 (το υψηλότερο από την εποχή της πανδημίας και της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης) στο 5%. Παρά τις υποχωρήσεις του πρωθυπουργού Μπαρνιέ σε ορισμένες από τις «κόκκινες γραμμές» της Μαρίν Λεπέν, δεν κατέστη δυνατόν να αποφευχθεί η κατάρρευση της κυβέρνησής του.

Ο πρόεδρος Μακρόν ανακοίνωσε την πρόθεσή του να διορίσει άμεσα νέο πρωθυπουργό με κύρια προτεραιότητα την έγκριση του νέου προϋπολογισμού. Ωμως, δεδομένου ότι σύμφωνα με το Σύνταγμα νέες εκλογές δεν επιτρέπεται να διεξαχθούν πριν από τον Ιούλιο του 2025, ο κατακερματισμός της Εθνοσυνέλευσης δημιουργεί αμφιβολίες για την έγκριση του προϋπολογισμού εντός του 2024. Μία εναλλακτική λύση θα μπορούσε να αποτελέσει η ψήφιση ειδικού νόμου από την Εθνοσυνέλευση, ο οποίος, σύμφωνα με το Σύνταγμα, επιτρέπει την επέκταση του προϋπολογισμού του 2024 για το 2025. Το σενάριο αυτό θα μπορούσε να αποτρέπει

EUROBANK RESEARCH

την πλήρη διακοπή της λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών από την 1η Ιανουαρίου (shutdown). Ωστόσο, η μη υιοθέτηση νέων δημοσιονομικών μέτρων για το 2025 εκτιμάται ότι θα διατηρήσει το έλλειμμα πάνω από το 6% του ΑΕΠ, διατηρώντας αμείωτες τις ανησυχίες για τη δημοσιονομική σταθερότητα της χώρας μεσοπρόθεσμα.

Οι εξελίξεις αυτές οδήγησαν σε σημαντική διεύρυνση της απόδοσης του 10ετούς γαλλικού τίτλου από τον αντίστοιχο γερμανικό, φτάνοντας στις 88 μονάδες βάσης (μ.β.) για πρώτη φορά από το 2012, πριν μειωθεί στις 77 μ.β. στο τέλος της εβδομάδας, παραμένοντας ωστόσο σε υψηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με τις 40-50 μ.β. πριν από την ανακοίνωση πρόωρων εκλογών τον Ιούνιο. Εντούτοις, οι όποιες συζητήσεις για ενδεχόμενη μετάδοση αυτών των ανησυχιών και σε άλλες χώρες της Ευρωζώνης θεωρούνται αβυσσικές, όπως υποδηλώνει η ταυτόχρονη σημαντική μείωση του περιθωρίου απόδοσης του 10ετούς ιταλικού και του ισπανικού ομολόγου από το αντίστοιχο γερμανικό (χαμηλά τριών ετών 108 μ.β. και 66 μ.β. αντίστοιχα). Αλλωστε, σε αντίθεση με τις συνθήκες που επικρατούσαν την περίοδο της ευρωπαϊκής κρίσης 2010-2012, οι χρηματοοικονομικές συνθήκες θεωρούνται γενικότερα υποστηρικτικές, η Ευρωζώνη, αν και χαρακτηρίζεται από ισχνό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης, δεν αντιμετωπίζει κίνδυνο ύφεσης.

ματιών Δημοσίου 7ης Έκδοσης, Σεπρίας 2024 (20/09/2024 - 20/12/2024), με κωδικό ΓΔ13Η24/ΤΒ13G24 από τις 17 Δεκεμβρίου 2024 μέχρι και τις 19 Δεκεμβρίου 2024 (συμπεριλαμβανομένων), μέχρι δηλαδή την εκκαθάριση όλων των συναλλαγών, ενόψει της διαγραφής των τίτλων αυτών. Αναφέρει ότι η διαγραφή των πιο πάνω Γραμματίων Δημοσίου από το Χρηματιστήριο και από το Κεντρικό Αποθετήριο Μητρώο θα γίνει στις 20 Δεκεμβρίου 2024 και προσθέτει πως η απόφαση αυτή λήφθηκε για εκκαθάριση των συναλλαγών, μέσα στα πλαίσια προστασίας των επενδυτών, σύμφωνα με το Άρθρο 183 του Περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου. Επίσης, σε συνέχεια ανακοινώσεως ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2024, αναφορικά με τη διατύπωση δημόσιας πρότασης προς τους μετόχους της εταιρείας «Εταιρείας Αναπτύξεως Αγρού "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" Δημόσια Λτδ» από τον κύριο Balram Chalmrai, το Χρηματιστήριο ανακοίνωσε ότι θα προβεί σε διεύρυνση των ορίων διακύμανσης προς τα πάνω, ώστε να είναι εφικτή η πραγματοποίηση πράξεων στην τιμή που έχει ανακοινώσει ότι προσφέρει ο προτείνων.

Τα χαμηλά επιτόκια στις καταθέσεις, οι υψηλές προμήθειες για μια σειρά τραπεζικών υπηρεσιών ή συναλλαγών, καθώς και οι αργοί ρυθμοί στις χορηγήσεις στεγαστικών δανείων αποτελούν τα τρία επίπεδα της κυβερνητικής παρέμβασης στις τράπεζες με στόχο, σύμφωνα με τις δηλώσεις του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη, «να αντληθούν ότι θα πρέπει να επιτελέσουν το χρέος τους απέναντι στην ελληνική κοινωνία». Στην κορυφή της ατζέντας είναι τα επιτόκια καταθέσεων που διαμορφώνονται στη χώρα μας στο χαμηλότερο επίπεδο μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης σε ό,τι αφορά τους προθεσμιακούς λογαριασμούς. Με βάση τα στοιχεία Οκτωβρίου

Οι προμήθειες για μια σειρά τραπεζικών συναλλαγών, σύμφωνα με δηλώσεις του Κωστή Χατζηδάκη, προκαλούν τον «δικαιολογημένο εκνευρισμό πολλών πολιτών».

το μέσο επιτόκιο μιας προθεσμιακής κατάθεσης διαμορφώθηκε στο 1,84% έναντι 2,76% που είναι το μέσο επιτόκιο στην Ευρωζώνη, με χώρες όπως η Ιταλία να κρατούν τα σκάπτρα των υψηλότερων αποδόσεων με επιτόκιο 3,69%. Χαρακτηριστική περίπτωση αποτελεί επίσης η Γαλλία, στην οποία το κράτος παρεμβαίνει ρυθμίζοντας τα επιτόκια των λογαριασμών αποταμίευσης με στόχο να ενισχύσει τους μικροκαταθέτες. Πρόκειται για τους λεγόμενους «livret» λογαριασμούς, στους οποίους το μέγιστο ποσό κατάθεσης είναι έως 30.000 ευρώ και έχουν επιτόκιο 3%, ενώ οι τόκοι είναι αφορολόγητοι. Οι προμήθειες για μια σειρά τραπεζικών συναλλαγών και υπηρεσιών, όπως τα εμβάσματα, οι κρεώσεις για την έκδοση κρεωστικής κάρτας ή οι πληρωμές

Ενδεικτικό του ενδιαφέροντος που έχει το θέμα των κρεώσεων στις συναλλαγές είναι η απόφαση της ΤτΕ για τη δημοσιοποίηση από τις 7 Ιανουαρίου στον ιστοχώρο της στοιχείων για τις κρεώσεις, τις προμήθειες και τα τέλη υπηρεσιών που συνδέονται με τους λογαριασμούς πληρωμών, αλλά και για τα επιτόκια τόσο των καταθέσεων όσο και των στεγαστικών και των καταναλωτικών δανείων.

λογαριασμών αποτελούν το δεύτερο επίπεδο παρέμβασης από την πλευρά της κυβέρνησης, καθώς, σύμφωνα με δηλώσεις του υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κωστή Χατζηδάκη, προκαλούν τον «δικαιολογημένο εκνευρισμό πολλών πολιτών». Σήμερα το κόστος ενός τυπικού εμβάσματος για ιδιώτες μέσω web ή mobile banking ξεκινάει από 1 ευρώ για ποσά έως 1.000 ευρώ και φθάνει έως και τα 25 ευρώ για μεγαλύτερα ποσά σε χώρες εντός Ε.Ε., ενώ το κόστος εκτοξεύεται ακόμη και στα 350 ευρώ για μεγάλα ποσά εάν η συναλλαγή γίνει σε τραπεζικό κατάστημα. Λύση στο θέμα των κρεώσεων που επιβάλλουν οι τράπεζες για τα εμβάσματα, δηλαδή τη μεταφορά χρημάτων από λογαριασμό σε λογαριασμό δίνει η εφαρμογή από τις αρχές

του νέου χρόνου του ευρωπαϊκού κανονισμού, που τις υποχρεώνει να εξομοιώσουν την προμήθεια που κρεώνουν για ένα απλό έμβασμα με την προμήθεια για τις άμεσες πληρωμές, όπως π.χ. η μεταφορά χρημάτων μέσω IRIS. Με δεδομένο ότι σήμερα η μεταφορά χρημάτων μέσω IRIS είναι δωρεάν για ποσά έως 500 ευρώ την ημέρα, οι τράπεζες θα υποχρεωθούν να αναπροσαρμόσουν προς τα κάτω τα τιμολόγια τους, ενώ για μεγαλύτερα ποσά το θέμα δεν αποκλείεται να ρυθμιστεί μέσω της κυβερνητικής παρέμβασης, ορίζοντας ανώτατο όριο κρεώσεως – π.χ. για τη μεταφορά χρημάτων έως 1.000 ευρώ.

Ενδεικτικό του ενδιαφέροντος που έχει το θέμα των κρεώσεων στις συναλλαγές είναι η απόφαση της ΤτΕ για τη δημοσιο-

ποίηση από τις 7 Ιανουαρίου στον ιστοχώρο της στοιχείων για:

– Τις κρεώσεις, τις προμήθειες και τα τέλη υπηρεσιών που συνδέονται με τους λογαριασμούς πληρωμών, όπως η ανάληψη μετρητών από ΑΤΜ (ιδίου ή τρίτου παρόχου) με κρεωστική κάρτα και για ποσά 50, 200 έως και 600 ευρώ.

– Τις κρεώσεις για μεταφορές χρημάτων μέσω τραπεζικού καταστήματος, μέσω internet και mobile banking, καθώς και οι εξερχόμενες μεταφορές για ποσά 1.000, 5.000 και 15.000 ευρώ.

– Τα επιτόκια καταθέσεων.

– Τα επιτόκια για στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια, περιλαμβανομένων των πιστωτικών καρτών, καθώς και τις προμήθειες και τα έξοδα που κρεώνουν για τις εν λόγω πιστώσεις.

Κρίσιμο θέμα από την πλευρά της κυβέρνησης είναι επίσης τα στεγαστικά δάνεια, τόσο σε ό,τι αφορά τις χορηγήσεις και τους χρόνους εκταμίευσης όσο και σε ό,τι αφορά τα έξοδα που συνοδεύουν ένα στεγαστικό δάνειο. Η εφαρμογή από τις αρχές του 2025 της απόφασης της ΤτΕ που ανεβάζει το όριο του δανείου στο 90% της αξίας του ακινήτου όταν πρόκειται για νέους αγοραστές, θα διευκολύνει τις τράπεζες να «χαλαρώσουν» τα κριτήρια στο πλαίσιο και επιδοτήσεων μέσα από το πρόγραμμα «Σπίτι μου 2», που αναμένεται να ξεκινήσει το α' τρίμηνο του νέου έτους.

Οι τράπεζες δίνουν επίσης διαθεσιμότητες να συνεχίσουν τις ειδικές προσφορές που έβγαλαν στα μέσα του 2024 για δωρεάν έξοδα εξόφλησης φακέλου, νομικού τεχνικού ελέγχου που αθροίζουν κοντά στα 800-1.000 ευρώ, ενώ υποστηρικτικά στη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης ενός στεγαστικού δανείου θα λειτουργήσει και η μείωση των επιτοκίων από την ΕΚΤ. Η κυβέρνηση προτίθεται να ζητήσει την ταχύτερη διάθεση στην αγορά των κατοικιών που έρχονται στην κατοχή των τραπεζών και των funds μέσω πλειστηριασμών, θέμα που φαίνεται να προσκορπίζει στις χρονοβόρες διαδικασίες που απαιτούνται για τη νομιμοποίηση όσων ακινήτων έχουν παρατυπίες.

Οριακή άνοδος την Τρίτη στο Χρηματιστήριο

Οριακή άνοδο κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ παρουσίασε κέρδη σε ποσοστό 0,19%, κλείνοντας στις 213,28 μονάδες. Άνοδο 0,05% παρουσίασε ο Δείκτης της FTSE/CySE 20, κλείνοντας στις 129,75 μονάδες. Ο ημερήσιος τζίρος περιορίστηκε σε €387.242. Άνοδο κατέγραψαν οι δείκτες της Κύριας Αγοράς σε ποσοστό 0,01%, των Ξενοδοχείων σε ποσοστό 13,48%, της Εναλλακτικής Αγοράς σε ποσοστό 1,18% και των Επενδυτικών Εταιρειών κατά 0,58%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσε οι τίτλοι της Ελληνικής Τράπεζας με €148.364 (πώση 0,21% - τιμή κλεισίματος €4,71). Ακολούθησαν οι μετοχές της Δημιτρια Επενδυτική με €97.325 (άνοδος 0,58% - τιμή κλεισίματος €1,72), της Τράπεζας Κύπρου με €67.273 (πώση 0,22% - τιμή κλεισίματος €4,55), των Τομευτοποιεσιών Βασιλικού με €21.127 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €3,16) Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, έξι κινήθηκαν ανοδικά, δέκα καθοδικά και έξι παρέμειναν αμετάβλητες. Εξάλλου, το Χρηματιστήριο ανακοίνωσε την αναστολή διαπραγματεύσεως των 13 Εβδομάδων Γραμ-

ματιών Δημοσίου 7ης Έκδοσης, Σεπρίας 2024 (20/09/2024 - 20/12/2024), με κωδικό ΓΔ13Η24/ΤΒ13G24 από τις 17 Δεκεμβρίου 2024 μέχρι και τις 19 Δεκεμβρίου 2024 (συμπεριλαμβανομένων), μέχρι δηλαδή την εκκαθάριση όλων των συναλλαγών, ενόψει της διαγραφής των τίτλων αυτών. Αναφέρει ότι η διαγραφή των πιο πάνω Γραμματίων Δημοσίου από το Χρηματιστήριο και από το Κεντρικό Αποθετήριο Μητρώο θα γίνει στις 20 Δεκεμβρίου 2024 και προσθέτει πως η απόφαση αυτή λήφθηκε για εκκαθάριση των συναλλαγών, μέσα στα πλαίσια προστασίας των επενδυτών, σύμφωνα με το Άρθρο 183 του Περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου. Επίσης, σε συνέχεια ανακοινώσεως ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2024, αναφορικά με τη διατύπωση δημόσιας πρότασης προς τους μετόχους της εταιρείας «Εταιρείας Αναπτύξεως Αγρού "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" Δημόσια Λτδ» από τον κύριο Balram Chalmrai, το Χρηματιστήριο ανακοίνωσε ότι θα προβεί σε διεύρυνση των ορίων διακύμανσης προς τα πάνω, ώστε να είναι εφικτή η πραγματοποίηση πράξεων στην τιμή που έχει ανακοινώσει ότι προσφέρει ο προτείνων.

Με μείωση έκλεισε τον Νοέμβριο ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα, αλλά και ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών στη μεταποίηση (δείκτης PMI), ενώ η ελαφρά βελτίωση του δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ότι οι Έλληνες δεν παρέμειναν ο πλέον απαισιόδοξος λαός στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή ότι σταμάτησαν να ανησυχούν για την ακρίβεια. Αλλωστε, η εκτίμηση στην οποία

Σύμφωνα με την έρευνα οικονομικής συγκυρίας που διενεργεί το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), το οικονομικό κλίμα επιδεινώθηκε ελαφρώς τον Νοέμβριο.

προβαίνει η S&P Global, η οποία καταρτίζει τον δείκτη PMI, σε σχέση με το κόστος παραγωγής είναι εξόχως ανησυχιακή. «Οι προοπτικές ως προς τις τιμές αγορών είναι λιγότερο ευνοϊκές, καθώς αναμένεται συνολική αύξηση του κόστους τον επόμενο χρόνο, μετά την υποχώρηση των πιέσεων το 2024», ανέφερε η Σιαν Τζόουνς, επικεφαλής οικονομολόγους της S&P Global Market Intelligence.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την έρευνα οικονομικής συγκυρίας που διενεργεί το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), το οικονομικό κλίμα επι-

Στο λιανικό εμπόριο, καθώς πλησιάζει η εορταστική περίοδος, φαίνεται πως δημιουργούνται πιο αισιόδοξες προοπτικές, αν και η ακρίβεια εξακολουθεί να προβληματίζει.

δεινώθηκε ελαφρώς τον Νοέμβριο, με τον σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 106,1 από τις 106,9 μονάδες τον Οκτώβριο. Η οριακή αυτή εξασθένιση προέρχεται από τις κατασκευές και τις υπηρεσίες, με τη βιομηχανία, το λιανικό εμπόριο και τον δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης να βελτιώνονται. Ο χώρος των κατασκευών και ειδικά στα ιδιωτικά έργα φαίνεται να πιέζεται από τη στενότητα εργατικού δυναμικού, ζητήματα που πλέον επισημαίνονται από όλο και ευρύτερο ποσοστό επιχειρήσεων. Στο λιανικό εμπόριο, καθώς πλησιάζει η εορταστική περίοδος, φαίνεται πως δη-

μιουργούνται πιο αισιόδοξες προοπτικές, αν και η ακρίβεια εξακολουθεί να προβληματίζει. Το διεθνές περιβάλλον παραμένει ασταθές λόγω των γεωπολιτικών εντάσεων, που δεν φαίνεται να αμβλύνονται. Εξάλλου, η νέα κυβέρνηση στις ΗΠΑ, καθώς και οι εξελίξεις σχετικά με τον κυβερνητικό συνασπισμό στη Γερμανία, θα ορίσουν ενδεχομένως ένα νέο περιβάλλον που θα επηρεάσει το εξωστρεφές τμήμα της οικονομίας μας.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στη βιομηχανία βελτιώθηκε τον Νοέμβριο και διαμορφώθηκε στις 105,9 μονάδες από

τις 103,5 μονάδες τον Οκτώβριο. Σε αυτό έπαιξε ρόλο η αύξηση των νέων παραγγελιών, όπως επισημαίνεται και στα στοιχεία για τον δείκτη PMI. Ο εν λόγω δείκτης διαμορφώθηκε στις 50,9 μονάδες τον Νοέμβριο από τις 51,2 μονάδες τον Οκτώβριο.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις κατασκευές διαμορφώθηκε τον Νοέμβριο στις 129,9 μονάδες (από 145,9 μονάδες τον Οκτώβριο), σε επίπεδο πολύ χαμηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (148,2 μονάδες) και στο χαμηλότερο επίπεδο εντός του 2024. Αντιθέτως, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο λιανικό εμπόριο ενισχύθηκε σημαντικά τον Νοέμβριο και διαμορφώθηκε στις 104,6 μονάδες από τις 98,3 μονάδες τον Οκτώβριο, ενίσχυση που σχετίζεται με την αυξημένη ζήτηση και κατανάλωση την εορταστική περίοδο.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις υπηρεσίες υποχώρησε οριακά τον Νοέμβριο, στις 111,9 μονάδες από τις 112,2 μονάδες τον Οκτώβριο.

Ελαφρά βελτίωση σημείωσε ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης, καθώς διαμορφώθηκε τον Νοέμβριο σε -47,3 μονάδες από -50,3 μονάδες τον Οκτώβριο. Σύμφωνα με το ΙΟΒΕ, αμβλύνεται η πολύ έντονη απαισιοδοξία που έχει καταγραφεί όλους τους μήνες και παράλληλα παρατηρείται μικρή βελτίωση στην πρόθεση για μείζονες αγορές, αλλά και στην γενικότερη οικονομική κατάσταση στη χώρα. Ωστόσο, ο πληθωρισμός εμένει και εξακολουθεί να επηρεάζει αρνητικά την καταναλωτική εμπιστοσύνη, με το ζήτημα της ακρίβειας να ανησυχεί έντονα τους πολίτες.

Deloitte.

Disability Inclusion @ Work 2024: A Global Outlook

Έρευνα ανάμεσα σε 10.000 άτομα με αναπηρίες από 20 χώρες εστιάζοντας στην βελτίωση των χώρων εργασίας μέσω πρακτικών και πολιτικών συμπερίληψης.

© 2024 Deloitte Limited

Μάθετε Περισσότερα

